ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

30. 12. 1983. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XLIV • 25 ДИН

БРОЈ 1670

МИ И ОСТАЛИХ 95 НЕСТАШНИХ МАЛИШАНА ЧЕКАМО ВАС У СТРИПУ **101 ДАЛМАТИНАЦ!**

СРЕЋНА НОВА ГОДИНА

Веровали или не!

ЖИВУ ЈЕЛКУ

ОД 75. ЉУДИ ЧИНЕ ПЕВАЧИ ИЗ БРАУНСБЕРГА, КОЈИ СЕ ОД 1979. СВАКЕ НОВЕ ГОДИНЕ ОКУПЉАЈУ И ПЕВАЈУ НОВОГОДИШЊЕ ПЕСМЕ.

У ГРАДИЋ САНТА КЛАУС (У ИНДИЈАНИ), КОЈИ ЈЕ НАВОДНО РОДНО МЕСТО ДЕДА МРАЗА, СВАКЕ НОВЕ ГОДИНЕ СТИГНЕ ОКО 30000 ПИСАМА НА КОЈА ОДГОВАРАЈУ СТАНОВНИЦИ ОВОГ ГРАДИЋА.

РАДИОНИЦУ ДЕДА МРАЗА

ПРВИ ПУТ ЈЕ НАСЛИКАО КАРИКАТУРИСТА ТОМАС НАСТ 1866. ГОДИНЕ.

СВАКЕ НОВЕ ГОДИНЕ НА КРОВУ ПОРОДИЛИШТА БОЛНИЦЕ СЕНТ ЛУК, У ЊУЈОРКУ, ЗАВИОРИ ЗАСТАВА НА КОЈОЈ ЈЕ НАСЛИКАНА РОДА СА ЗАВЕЖЉАЈЕМ У КОМЕ ЈЕ БЕБА.

НОВОГОДИШЊА ЈЕЛКА

КОЈУ ЈЕ 1897. ОКИТИО АМЕРИЧКИ БОГАТАШ ЏЕЈМС КЛЕМЕНС, ВРЕДЕЛА ЈЕ У ТО ВРЕМЕ 70000 ДОЛАРА - БИЛА ЈЕ УКРАШЕНА ГРУМЕЊЕМ ЗЛАТА.

СВАКА ГОДИНА

ИМА 365 ДАНА, 5 ЧАСОВА, 48 МИНУТА И 45 СЕКУНДИ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ● ● ●

● ● ● најдужа кошаркашка утакмица одржана је 1970. године између екипа „Бета" и „Ипсилона" са Кари универзитета у Масачусетсу (САД). Меч је трајао укупно 73 часа непрекидно. Завршен је резултатом 4796:4738 у корист екипе „Ипсилон". Капитен победничке екипе постигао је 784 коша. За ову утакмицу око игралишта су били постављени душеци на којима су се играчи наизменично одмарали и дремали. Једини који нису предахнули ни тренутка били су судије.

● ● ● недавно је из штампе изишло и тридесето издање Гинисове књиге рекорда. Већина рекорда из претходног издања је надмашена и постављени су нови. Тако у овој новој књизи стоји, на пример, да је Француз Лотито успео да поједе седам бицикла, једна колица за самопослугу и седам ТВ-пријемника. Ограничивши се на мање опасну храну, Енглез Питер Довдесвил је за само 18 минута смазао четрдесет сендвича, за 4 минута је појео 1.360 грама шкампи, а

попио је два литре пива за 6 секунди. Што се дуговечности тиче, Гинис тврди да је најстарији човек, чије су године са сигурношћу утврђене, Јапанац Изуми Шигечијо који данас има 118 година.

● ● ● један издавач из Њујорка недавно је од неког каубоја из Оклахоме примио писмо у коме је између осталог стајало: „Прочитао сам Одисеју. Господин Хомер је одличан писац. Пошаљите ми још неку његову књигу".

● ● ● у 15. и 16. веку пекари у Немачкој који су продавали хлебове испод прописане тежине или их правили од брашна лошег квалитета, кажњавани су веома строго. Одевене у празнична одела привезивали би их за стубове срама, намазали их катраном и смолом и тако везане оставили дан и ноћ. Грађанима је било дозвољено да кажњенике гађају лошим векнама хлеба или трулим воћем.

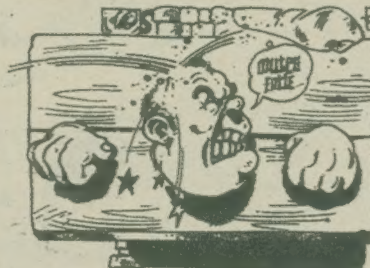

● ● ● Енглез Лоренс Креј је још 21. октобра постигао рекорд у прављењу колутова дима и до данас нико још није успео да га надмаши. Креј, који је иначе непушач, успео је да од само једног повлачења дима направи 335 колутова.

● ● ● пас по имену Фиоре неколико дана узалуд је чекао свог господара Кармена Пулеа из малог италијанског места Шане, а онда је „схватио" да му је

газда повређен у саобраћајној несрећи. Верна куца је затим отрчала у болницу удаљену читавих петнаест километара. Тамо је нису пустили да уђе, па је онда отишла до газдине „веспе" која је била остављена у близини болнице. Ту се склупчала и тако је две недеље, не окусивши ништа, чекала док се Кармено није опоравио и дошао по своје возило.

● ● ● о пруском краљу Вилхелму I који је владао у 18. веку прича се да је на чудан и груб начин волео да се забавља са онима који су му били подређени и веома је уживао у својим несланим шалама којих нико није био поштеђен. Тако му је на пример, омиљена забава била да на своје дворане пуца из пиштоља напуњеног сољу, а циљао је, кажу, право у лице.

ПАЈА ПАТАК

ХАЈДЕ, СМРЗЛИЦЕ, БРЗО НАПОЉЕ! ВОДИМ ТЕ НА ПРВО НОВОГОДИШЊЕ САНКАЊЕ!

ИЗВОЛИ, СЕДИ НАПРЕД! ДАМЕ ИМАЈУ ПРЕДНОСТ!
НИ У СНУ! НИКАДА СЕ НА ОВОМ НИСАМ ВОЗИЛА...

АХ, ШТО ТИ ЈЕ ЖЕНСКО! НЕ БРИНИ КАД САМ ЈА ТУ!

Copyright © 1982
Walt Disney Productions
World Rights Reserved
ЗАР НИЈЕ ДИВНО?

НЕ ПЛАШИ СЕ! ВИДИШ ДА НИЈЕ СТРАШНО!
12-19
Distributed by King Features Syndicate.

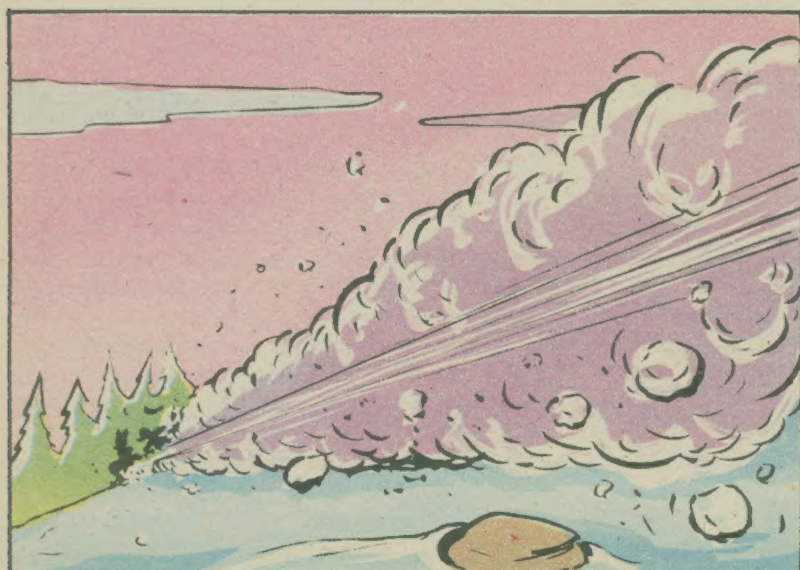

ШТА ЧЕКАШ?! ИДЕМО ОПЕТ...

ЗВОНКИНО ДРУГО РОЂЕЊЕ

Звонка Буковец снимљена у Београду приликом посете нашој редакцији новембра ове године.

МЛАДА РИЈЕЧАНКА, КОШАРКАШИЦА „КВАРНЕРА", ИЗНЕНАДА СЕ РАЗБОЛЕЛА ОД БОЛЕСТИ КОЈОЈ НЕМА ЛЕКА. МУКЕ СУ ТРАЈАЛЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ДОК ЈЕДНОГ ДАНА ПУКИМ СЛУЧАЈЕМ НИЈЕ УЗЕЛА ДА ПРЕЛИСТА „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК". ТО ЈЕ ДОНЕЛО ПРЕОКРЕТ!

Једног октобарског дана ове године у нашој редакцији зазвонио је телефон – ништа необично, уосталом, то се догађа сваких неколико минута. Међутим, ово је било нешто несвакидашње: јављао се млад женски глас, очито узбуђен али радостан. Наша саговорница представила се као Звонка Буковец, а јављала се из Ријеке:

– Морала сам најзад да вам се јавим, дуго сам то одлагала јер се узбудим кад помислим на све што ми се догодило... Сада, 5. октобра је шеста годишњица мог поновног рођења, а то дугујем вашем листу. И данас чувам тај број од 12. августа 1977, урамићу га у златан оквир...

Звучало је одиста необично. Прича ове храбре младе жене која је уследила најпре укратко преко телефона, а онда, пошто смо се с њом и сусрели, опширно и у целини, спада у оне готово невероватне драме које се понекад догоде у животу и чији крај може бити и трагичан и срећан. Код Звонке Буковец испало је ово друго, захваљујући пукој случајности!

Нека чудна губљења

До своје двадесете године Звонка, како сама каже, никада није била болесна. Била је то девојка пуна животне енергије, осам година кошаркашица и капитен „Кварнера". Обожавала је пливање, скијање и мото-трке.

Звонка је завршавала четврти разред средње економске школе када је њен брат поморац одучио да је поведе на једно краће путовање у Африку. Звонка је била одушевљена. Припремила се за пут, а то је укључивало и вакцинисање против тропских болести које је испало кобно: само што се после три дивне недеље проведене на броду вратила у Ријеку – почели су необични напади. Одједном, у било ком тренутку, Звонка би се „изгубила" – није бивала више свесна, као да не постоји. Укочила би се и механички наставила да чини оно што је и дотле, или нешто сасвим друго, а да не би чула ни видела ништа од стварног света око себе. То стање би потрајало неко време, па би престало само од себе исто тако нагло и необјашњиво као што је и наилазило, а она се за тренутак не би могла присетити шта ради и где се налази.

У почетку јој се то догодило само неколико пута у једном месецу, да би онда постало учесталије. И не само то, губљење је добијало и неке горе облике: сва би се укочила и напела сваки мишић на лицу и телу, а кад би поново дошла себи – било је као да је радила неки страшно тежак и напоран посао, све би је болело.

После лекарског прегледа и низа анализа и испитивања добила је поражавајућу дијагнозу: епилепсија. Добила је и лекове, одређена средства за умирење. Међутим, напади су бивали све чешћи и све страшнији.

– Просто нисам могла да схватим то и да се помирим с чињеницом да сам болесна – прича Звонка о својој ужасној муци. – Болесна, а ништа ме не боли! А ништа ту нисам могла, могла сам само да стрепим да ме напад не ухвати негде на улици, па да настрадам! У то време стекла сам навику да ходам некако постранце, леђима увек окренута зидовима зграда, па кад ми се догађало да се изгубим, барем бих се срозала у седећи положај, а нисам падала...

То није ђачки трик

Било је и опасних ситуација. Једном приликом Звонка је пала насред коловоза који је прелазила у тренутку кад је ухватио напад. Она није ни чула ни запамтила шкрипу кочница – после је схватила да је још једном, ко зна који пут, имала срећу.

На испитима завршне године није имала такву срећу. Напад је ухватио док је одговарала. Два питања је лепо знала, а на трећем је из чиста мира престала да говори, само се окренула и изишла из учионице. После никаква уверавања нису вредела: професорка једноставно није веровала да ученица болује од епилепсије. Мислила је да је њен напад био један од многобројних ђачких трикова и Звонка је на том испиту пала. Остало јој је још осам предмета на које тада није ни изишла...

Звонкине муке биле су све горе и горе. Уместо два до три пута месечно напади су постали прво свакодневни а онда – још чешћи, по два, три, четири пута у истом дану да би на крају, четврте године опаке болести Звонка губила свест и по осам пута у току дана па још ноћу!

Било је то страшно и за њу и за њене укућане, нарочито мајку. Морали су да пазе на њу, догађало се да усред ноћи устане и крене ка излазу из стана, или да страховитом снагом стегне песнице, или некога грчевито ухвати.

И све то време она се, никако, није предавала тој болести која је наједном променила цео њен живот и прекинула све њене радости. Трудила се да између напада живи нормално, колико год је то могла.

– Било је и људи који су имали пуно разумевања и који су ми много помогли, на пример они у омладинској задрузи. Налазили су ми посао чак и тада, а то ми је страшно значило – сећа се Звонка тог свог најтежег периода.

Тако је августа 1977. године радила у једном предузећу у рачуноводству.

Засећи мозак – то је за мене!

Колеге су тамо биле љубазне и пуне разумевања за ту храбру девојку која се није предавала и упркос неуспеха после лечења не само у Ријеци већ и у Падови где постоји центар за епилепсију при медицинском факултету. Покушала је и у неким другим нашим градовима, издржала чак и терапију акупунктуром, али епилепсији, зна се, нема лека.

Тада је освануо петак, 12. август, Звонка прича:

– Мој шеф рачуноводства купио је „Забавник" за свог сина и ставио га на сто. Ми обично прелиставамо часописе које неко донесе, па сам тако и ја узела тај „Забавник" иако га раније нисам никад читала. Одједном ми је поглед застао на наслову „Како засећи мозак", помислила сам – ово је нешто за мене. Читајући, била сам све узбуђенија! Ту се говорило о младом београдском лекару који успешно лечи епилепсију оперисањем!

Нигде пре тога нисам чула за овако нешто. Одмах сам замолила шефа да телефонирам и окренула сам број редакције. Тражила сам адресу и телефон клинике на којој тај доктор, Иван Рибарић, оперише. Чим сам то добила, звала сам њега. Није га било, али пошто сам објаснила зашто га тражим, дали су ми његов кућни телефон. Цело поподне сам окретала и најзад, у девет увече, он се јавио... Чим сам чула његов глас преко телефона, ја сам знала, била сам сигурна да ће ми он помоћи! Била сам сасвим сигурна у то – наглашава Звонка тај део своје приче која је тад ушла у најузбудљивију фазу.

Овде ћемо за тренутак прекинути филм догађаја да бисмо читаоцима укратко објаснили шта је писало у тексту „Како засећи мозак".

Епилепсија или падавица – болест стара колико и сам људски род ни до данас није сасвим разјашњена и за њу нема ефикасног лека осим – хируршког ножа. Наравно, изузетно је тешко одредити на којем месту засећи мозак пацијента јер, то што се, рецимо, напади код некога испољавају трешењем и грчењем руке – не мора да значи да је погођен сам центар за покретање руке. То може бити само показатељ који је предео мозга у питању. И поред свих техничких достигнућа као што су разни апарати за снимање главе којима данас медицина располаже, хирургу је најтеже да одреди тачно место на којем да засече тај најсложенији, најосетљивији и најтајанственији део људског организма, мозак.

А кад се пацијент нађе на операционом столу, предстоји му сарадња са хирургом, оно од чега се неупућенима јежи кожа, јер се ове операције обављају при пуној свести, само са локалном наркозом.

Управо тако: да би знао који делић да одстрани, лекар мора да изазива надражаје можданих центара електродама прикопчаним на слабу струју и да види како пацијент реагује. Поједини надражаји тако подстичу неке покрете, други сећање, па човек почиње да прича о неком давном догађају...

Ипак, то не боли. Пре операције анестезијом се „умртви" кожа на глави и кост лобање, а мозак – нема нервних ћелија за бол па је зато и могуће овако поступити.

Наравно, колико су ове операције ризичне и какву вештину захтевају од хирурга не треба ни наглашавати. Јер сваки неуспелији потез (а ради се под микроскопом) може оставити трагичне последице. Зато су још ретки неурохирурзи у свету који се одлучују на оперисање епилептичара. Један од таквих је млади београдски хирург, једини у нашој земљи који се овим бави и који је остварио врхунске резултате. Данас он за собом има искуство од десет година и око стотину оперисаних пацијената. На недавно одржаном конгресу европских неурохирурга његови резултати били су изнад осталих: преко две трећине успешно оперисаних! Од тога су 67,5 процената потпуно без напада у току две до осам година, што значи – стопостотно излечени. Не треба ни наглашавати да је ово изванредан успех и спада у сам врх светске неурохирургије.

МЕДИЦИНСКИ УСПЕХ И ДИЛЕМА

КАДА ЗАСЕЋИ МОЗАК?

ОПАКА БОЛЕСТ ПАДАВИЦА СТАРА ЈЕ КОЛИКО И САМ ЉУДСКИ РОД. ПА ИПАК, ОНА ЈЕ И ДАЉЕ УМНОГОМЕ МИСТЕРИЈА ЗА ЛЕКАРЕ.

[illegible]

Чланак објављен у нашем листу 12. августа 1977. године.

Када је наш напис о доктору Рибарићу објављен он је за собом имао четири године искуства у оперисању епилептичара.

Саслушао је Звонкину причу преко телефона и рекао јој да може одмах да дође на Неурохируршку клинику у Београд...

Доктор је стално био крај мене

И Звонка и њена мама Марија већ у понедељак су почеле грозничаве припреме за пут. Требало је добити упут лекарске комисије, набавити новац за пут и карте. Али, сада је Звонки све изгледало лако! За само недељу дана обавила је све и у наредни понедељак нашла се у Београду.

Примљена је у болницу и уследила су детаљна испитивања, почев од најобичнијег редовног мерења температуре до снимања главе на компликованим справама. Звонка прича:

– Осећала сам се као да сам тамо једини пацијент, доктор Рибарић је непрестано био крај мене, пре подне, поподне, увек. Када бих се пробудила он је већ био ту, чак је сам проверавао многе ствари које иначе раде сестре: да ли сам измерила температуру или попила таблете... Није ми јасно како је он то све стизао, а имао је толико пацијената.

Доктор Иван Рибарић ускоро слави јубилеј: десет година једини у нашој земљи лечи епилепсију операцијом. Његови резултати су врхунски у свету.

Сам доктор Рибарић сматра да је све ово подразумљив део његовог посла:

– За такву врсту операција, каже он, потребна је огромна припрема. Ризик је велики, али колико успех зависи од лекара толико исто, зависи од самог пацијента.

Доктор Рибарић је Звонки објаснио све ово, а нарочито је с њом разговарао о ризику. Упозорио је, наравно на начин какав само он зна, да би могла остати парализована или и нешто горе.

– Све ми је то објаснио, али ја сам била све одлучнија. Све бих учинила само да се решим оних мука. Осим тога, била сам сигурна да се мени ништа лоше неће догодити и да ће ме он излечити!

Тако је дошао 5. октобар 1977. године – дан одређен за операцију. Храбро и спремно Звонка је крочила у салу...

Држали су ме да не појурим

Трајало је пуних десет сати! Ту се за Звонку прекида прича и сећање до тренутка када се поново пробудила у својој болесничкој соби.

– Кад сам се пробудила, прво сам помислила: „Аха, добро је, ту сам", само ово више није било оно „добро је ту сам" после напада! Ово је било – право буђење. Отворила сам очи и угледала доктора Рибарића и докторку Гордану Урошевић, једну дивну, младу лекарку која је све време у болници била око мене. Видела сам на њој неки леп светлоплави џемпер са ресама који је носила преко белог мантила, ето, баш ми се то прво урезало у сећање! Доктор ме је упитао да ли знам ко је он. Насмешила сам се и рекла му. Било је све у реду.

Звонкино опорављање после операције текло је муњевито. И поред тридесет осам копчи на десној страни главе она се осећала одлично, ништа је није болело. Брзо је могла да устане:

– Кад сам први пут могла да се јавим мами на телефон, морали су да ме држе да не појурим. Веза је већ била успостављена и мама је чула те повике „Полако, Звонка, полако" и силно се уплашила – мислила је да ја то опет имам напад. Једва сам је уверила да се одлично осећам. Рекла сам јој да сам страшно гладна, а и била сам. Није прошло више од сат времена после тог разговора, а мени су донели печено пиле – то је мама оданде, из Ријеке, телефонирала нашим пријатељима у Жарково, а ови својој мајци и та добра бака једва је дочекала да некоме нешто помогне и учини. Од тада ми је сваки дан доносила храну у болницу!

Већ двадесетог дана после операције Звонка је добила отпусну листу и упутство да се јави на контролу за шест месеци. У међувремену да се чува сунца и пази главу да се не удари. Мама је опет била у Београду и њих две опростиле су се од доктора Рибарића готово са сузама. Звонка је добро запамтила његове речи упућене њеној мајци:

– Знам добро како се осећате, али знајте да сам ја двоструко срећнији!

Морам на мото-трке!

Звонка се у Ријеци још брже опорављала. Добро се држала упутстава које је добила, одлазила на контролу у почетку сваких шест месеци. Али, њена „ураганска" природа није дуго издржала стање реконвалесцента – хтела је да води живот поново као пре болести, као да јој се никад ништа и није догодило. Преокрет је почео око годину дана после операције, када су се у Опатији одржавале мото-трке. Звонка је одувек волела моторе и тих дана и сама је купила један! Раније је она возила и аутомобил и мотор, само сад је поново предстојало добијање возачке дозволе.

– Морам да пазим на главу? Па добро! – одлучила је Звонка, ставила кацигу иако је било лето, села на свој мотор и одјездила у Опатију. Уживала је у тркама, а на повратку кући. по дивном, сунчаном дану, појавило се још једно искушење: море које је светлуцало онако раскошно како то само море бити. И Звонка је одлучила окупаће се, па шта буде. Зауставила је мотор крај једне увале и – скочила у воду.

– Не умем другачије, није ми гушт да просто уђем у море, морам да скочим на главу. Раније сам скакала и са десет метара, а сада само са пет – говори она и не осврће се на наше чуђење. – Највише од свега волим пливање, скокове и роњење – објашњава нам она – па зашто да се тога лишим?

Више нам ништа и не изгледа чудно кад смо је упознали, Звонка Буковец је чудо сама по себи. Слично као што је поново почела да плива и скаче, вратила се и скијању – још једном свом омиљеном спорту. Постала је члан скијашког клуба „Камењак" и редовно одлази на Крањску гору, Платак, Похорје...

Има, додуше, нешто што јој никако не полази за руком и са чиме таква каква је Звонка не може да се помири: није успела да добије дозволу „А" категорије, за мотор и морала је да га прода:

– Не разумем зашто – каже она и показује нам „Службени лист" по којем она већ одавно, пошто шест година нема напада, има право да вози. Али, дали су јој само дозволу за аутомобил.

Целу ову причу слушали смо од ње почетком новембра када је била гост наше редакције два дана. Причу која можда и не би била толико необична да ова млада жена благог лица и насмејаних очију није испољила толико храбрости и толико животне енергије да се то граничи с невероватним. Ипак, поред свега што смо чули, изненадили смо се кад нам је рекла да ради као телефонисткиња у ријечком предузећу „ОПИ" – како издржава на тако бучном и напорном послу осам сати сваки дан? Али, Звонка каже:

– Добро је! Сада учим да положим још оних осам испита, морам се напрегнути да још то обавим, а онда ћу, надам се, добити бољи посао.

Ми уопште не сумњамо да ће Звонка и у томе успети, а надамо се и да ће се у њеној Ријеци наћи за њу посао који ће мање оптерећивати главу и који ће више одговарати тој храброј и интелигентној младој жени. Можда и пре него што положи све испите...

Мирјана КРСТУЛОВИЋ

ПРАСТАРА ВЕШТИНА

НОВИ СПОРТ

ВИЉЕМ ТЕЛ С БУМЕРАНГОМ

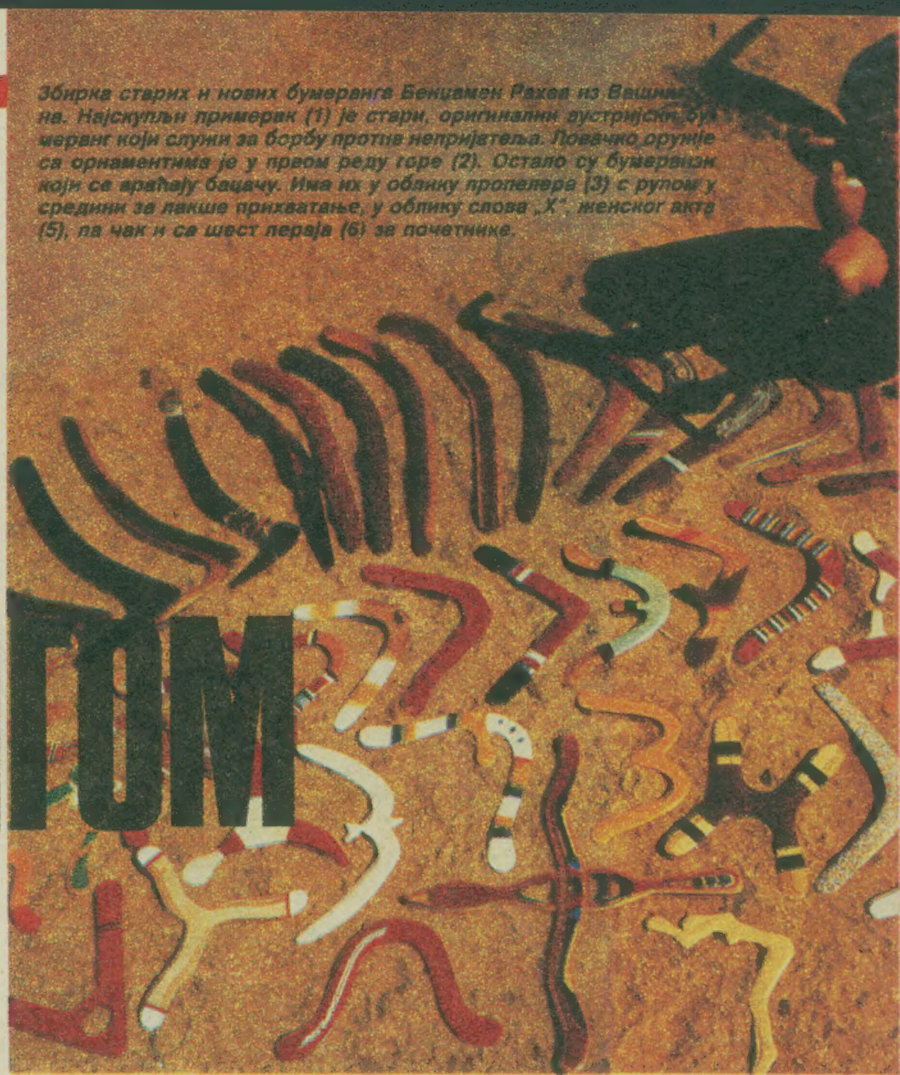

Збирка старих и нових бумеранга Бенџамен Рахев из Вашингтона. Најскупљи примерак (1) је стари, оригинални аустријски бумеранг који служи за борбу против непријатеља. Ловачко оружје са орнаментима је у првом реду горе (2). Остало су бумеранзи који се враћају бацачу. Има их у облику пропелера (3) с рупом у средини за лакше прихватање, у облику слова „Х", женског акта (5), па чак и са шест пераја (6) за почетнике.

ВЕЛИКИ МЕК СТОЈИ НЕПОМИЧНО ДЕСЕТАК СЕКУНДИ, БАЦА „ЗАКРИВЉЕНУ ТОЉАГИЦУ" КОЈА МУ СЕ ВРАЋА И КАО НОЖЕМ ПРЕСЕЦА ЈАБУКУ НА ЊЕГОВОЈ ГЛАВИ!

Почиње одбројавање пред лансирање – бумеранга. На једном крају великог игралишта за поло у Вашингтону стоји „Биг Мек", право му је име Ерик Дарнел, а иза њега су гледаоци.

Биг Мек лагано подиже десну руку и забацује је преко рамена. Између палца и кажипрста држи комад специјално истесаног и шарено обојеног дрвета од финске брезе, дугачак шездесетак центиметара. Облик његовог бумеранга сличан је мало растегнутом слову „L". На оба краја окован је комадом олова да би и по ветровитом времену прелетео 100 метара, досегнуо крај игралишта – готово нестао из видног поља – и вратио се Великом Меку! Такав хитац захтева, поред снаге, и велику вештину и пуну концентрацију.

С бумерангом иза рамена, затворених очију, Дарнел непомично стоји десет-двадесет секунди. Његов мозак ће као компјутер прорачунати сваки покрет за хитац, узимајући у обзир атмосферске прилике, нарочито правац ветра који је Мек претходно одредио испуштајући из шаке веома ситну пиљевину.

На Дарнеловом телу неприметно се напињу сви мишићи и најзад – хитац. Мало више или мање снаге, мањи или већи угао избачаја, и бумеранг се неће вратити тачно. Велики Мек стави себи на теме јабуку, увек златни делишес, завитла бумеранг који му се врати и преполови јабуку на његовој глави!

Дарнел је висок 180 cm, има 39 година, дугачку косу везану на потиљку у „коњски реп" и важи за једног од најбољих бацача бумеранга на свету. Осим снажних рамена и развијених мишица на десној руци ничим не подсећа на атлету. На челу и бради има ожиљке, успомене на једну артистичку тачку коју ниједан бумеранг-професионалац не воли, али ако жели да остане у врху, не може да је избегне. ТВ-компаније и штампа је посебно цене. То је такозвани хитац Виљема Тела, легендарног швајцарског јунака из 14. века који је због непослушности према намеснику Гослеру осуђен да стрелом погоди јабуку на глави свог сина. Успео је, али је касније убио Геслера, дигао устанак и ослободио Швајцарце хабсбуршког јарма.

Дан срама за Аустралију

Они који живе од производње бумеранга слажу се, без изузетка, да је Ерик Дарнел не само одличан бацач, него и изванредан теоретичар те вештине. Док већина спортиста „закривљену тољагу" баца нагонски, он то чини на научној основи, разврстава хице по категоријама, проучава путање лета и бележи своје закључке.

Дарнелова бумеранг-каријера почела је пре десетак година кад је за себе истесао прво дрво, бацио га и оно му се вратило погодивши га у главу. Био је ипак срећан што је успео. Убрзо се прочуло да одлично теше бумеранге и поруџбине су почеле да пљуште. Радио је даноноћно и најзад напустио службу: био је инжењер за развој у једном предузећу за производњу ветрењача.

Праву велику славу, а то је и време када је у САД почео бум бумеранга, доживео је Дарнел са још једанаест другова 14. маја 1981. године. Тога дана „Сиднеј дејли телеграф", највећи дневни лист у Аустралији, освануо је с главним насловом: „Сваки Аустралијанац који воли своју земљу мора се данас стидети!"

Шта се то догодило? Дванаест Американаца, међу њима и Дарнел, успели су да остваре нешто невероватно: у светском купу у бацању бумеранга, на домаћем терену, победили су изабрану екипу Аустралије и освојили прво место! На најмањем континенту то је изазвало праву националну жалост, а у САД одушевљење. При повратку у домовину амерички тим дочекан је и слављен као посада првог „Апола". Истог тренутка бацање бумеранга почело је да расте у национални спорт.

Од тада је живот Ерика Дарнела испуњен успесима и победама на такмичењима. Наступа на телевизији, на разним универзитетима – студентима физике предаје и приказује своје вештине.

На брзи развој бумеранга – спорта у САД, поред Дарнела има утицаја и то што сваки човек који нема баш две леве руке може сам да истеше то криво дрво и за пола часа научи да га баца.

Чак и инвалиди у колицима бацају бумеранг у који је уграђен магнет. Како би могли да га дохвате штапом који на једном крају такође има магнет!

Краљ неба

Прастановници Аустралије употребљавали су бумеранг који се враћа бацачу – такозвани вонгвин – само за забаву или лов на птице. Друкчије криве тољаге, вумере, служиле су им за лов на кенгуре али и као оружје и против непријатеља. Ти бумеранзи нису се враћали бацачу. Први Енглези који су стигли у Аустралију сва та оружја назвали су бумеранзима.

Већ у најранијој историји човека бумеранг је био познат на свих пет континената. То потврђују археолошки налази. И у гробници египатског фараона Тутанкамона (14. век пре наше ере) пронађен је бумеранг од слонове кости украшен златом!

Сви бацачи који се појављују на званичним такмичењима знају историју свог спортског реквизита. Морају знати и доста теорије, много вежбати, али они су сви, њих око стоти-

Испред Капитола у Вашингтону Дарнел је хитнуо бумеранг снабдевен малом сијалицом тако да је прелетео сто метара исписујући шаре по ноћном небу. Полазна брзина му је 100 km на час.

ну чисти аматери према неколицини правих професионалаца који убирају све награде.

Међу америчким првацима, поред Дарнела, важно место заузима снажни Тор Хендерсен. Његов је надимак „Пун Месец", зато што ноћу изводи веома успеле тачке са светлећим бумерангом који исписује разне шаре на мрачном небу. То исто чини и Дарнел. Хендерсен је и вешт жонглер: баца и хвата наизменично два бумеранга тако да је један увек у ваздуху. То му полази за руком узастопце 130 пута, двадесет пута мање од светског рекорда.

У ту елиту спада и Роберт Ричардсон, такозвани „краљ неба". Његов бумеранг задржава се у ваздуху 35 секунди – само 1,3 секунда мање од светског рекорда који држи Енглез Дејвид Шами.

Балет у телефонској говорници

Расти Хардинг, звани Фази, није бацач већ произвођач бумеранга. Био је инжењер, авио-конструктор, у чувеној фабрици „Боинг" где је радио на програму америчких ракета „минитмен". Једног дана син га је замолио да му истеше бумеранг. Почео је журно да би се што пре вратио свом послу, али убрзо је, као и Дарнел, напустио службу и посветио се искључиво производњи тих закривљених тољагица. Купио је брвнару на Флориди, неуморно ради и добро зарађује. Главни купци су му Аустралијанци. Хтео је да извози и у Европу, али се испоставило да на Старом континенту нема довољно слободног пространства(!) да би бацање бумеранга постало масован спорт.

– Кажу ми – прича Расти – да би то било као кад би се балет играо у јавној телефонској говорници. – Невероватно је – објашњава даље – да људи за бумеранг знају више од 14 хиљада година, али још није тачно разјашњено ни како он лети ни како се враћа бацачу. Управо зато Хардинг пише књигу „Библија бумеранга" која ће имати, како он мисли, најмање 550 страница, и у којој ће бити „све о оружју и спортском реквизиту". Расти ће то изложити обичним, свима разумљивим језиком. Неће поступити као Холанђанин Феликс Хес који је седам година проучавао невидљиве силе што делују на бумеранг и то врло стручно, описао у својој докторској дисертацији из физике на тему – бумеранг.

Код Хеса се помињу Њутнови закони, аеродинамика, балистика, однос профила бумеранга и његове путање. Расти каже да је за лаике најједноставније објашњење ово: „Кад се бицикл вози без руке, па возач нагне тело мало удесно, или улево, и његово возило ће скренути на ту страну. Е, па слично функционише и бумеранг кад се при хицу закриви мало лево, лети улево...

П. Т.

ШОК У ЛАБОРАТОРИЈИ

УБЕРИТЕ КРАВУ ИЛИ ПОМУЗИТЕ ПАРАДАЈЗ

БИОЛОЗИ С УНИВЕРЗИТЕТА У ХАМБУРГУ УКРСТИЛИ ЋЕЛИЈЕ ГОВЕЧЕТА И ПАРАДАЈЗА! А ДОБИЛИ СУ...

Први кораци учињени су још пре тридесетак година: научници Џејмс Вотсон и Френсис Крик открили су хемијску структуру дезоксирибонуклеинске киселине, познате под скраћеним називом ДНА. Утврђено је, наиме, да она сачињава ћелијско језгро и садржи генетске информације. Од тог тренутка биолози су почели да манипулишу ћелијском структуром тако да им данас ништа више не изгледа немогуће. Најлакше је и најлепше говорити о њиховим успесима, а они нису мали ни безначајни.

Утичући на генетске особине ћелија различитих биљака, лабораторијски стручњаци који раде за пољопривреду успели су, укрштањем да добију хибриде кромпира и парадајза, сунцокрета и пасуља. Кром-парадајз или паракромпир, како су сами назвали биљке које у природи не постоје, носе у себи најбоље одлике поврћа које је једно од основних у нашој исхрани. А замислите колико богатији и колико велики морају да изгледају сунцокрети чије зрневље има величину пасуља!

Користећи се и даље генима, секући и везујући делове ДНА и преносећи гене једне врсте на другу, биолози су добили биљке способне да из земље одмах везују азот, да брже расту и боље користе светлост и топлоту, да живе на сланој води.

Плочице крију тајну

Експерименти са генима отишли су још даље. У неким случајевима толико далеко да се човеку само на помисао од могуће комбинације подиже коса на глави. На пример – биљка са одликама животиње или обрнуто. Да то није шала потврђују Бери Мекдоналд и Виљем Вимпи, биолози са универзитета у Хамбургу: успели су да укрсте краву и парадајз!

Да би растворили и спојили мембране две потпуно различите ћелије и добили први живи хибрид биљно-животињског порекла, два научника послужила су се једном потпуно новом техником. Уместо да користе уобичајену хемијску супстанцу познату под именом полиетиленгликол, Мекдоналд и Вимпи су подвргли ћелије краве и парадајза такозваном термичком шоку: у течност културе у којој су држали живе ћелије спустили су електроду и изазвали електрично пражњење од само неколико хиљадитих делова секунде – сасвим довољно да би се постигло њихово спајање.

После неколико часова инкубације на температури која није прелазила четрдесет степени, хибриде су пренели у другу специјално припремљену течност где су они наставили да расту. Онда су и сами са нестрпљењем и неописивом радозналошћу чекали резултат...

Израсле су „биљке" на изглед сличне обичном парадајзу. Добиле су лишће, а онда и цветове с неким додацима облика сићушних плочица за које се под микроскопом открило да представљају праве правцате протеине животињског порекла обавијене таналом биљном опном. Нису изостали ни плодови – са прилично „крављом" кожицом – пуни сока који има укус свега само не парадајза. Млека понајмање...

Куку-пар-крава

И шта сад?

„Ништа!" – кажу Мекдоналд и Вимпи који не одустају од својих лудих експеримената. Тренутно покушавају да укрсте добијене хибриде са ћелијама кукуруза, у намери да произведу оно што сами називају суперхибрид кукуруз – парадајз – крава или куку-пар-крава. Производ овог подухвата не може да буде ништа друго до опет неки монструм у виду некакве биљчице која, бар засад, никоме није потребна.

Фантастичне приче о чудовиштима из сличних лабораторија, по свему судећи, нису баш измишљотине. Али и поред тога, највећи стручњаци за такозвану генетску инжењерију застали су да размисле шта то чине ова двојица биолога који упорно тврде да се налазе на путу који ће тек показати праве резултате, наравно на корист човечанства.

У међувремену, са свих страна стижу само примедбе на њихов рад и нови захтеви да се овакви и слични експерименти ставе под строгу контролу одговарајућих установа. Нађе се ту и понека шала. Кажу, на пример, да би једног дана могло да се догоди да из краве, уместо млека, измуземо црвени кечап.

С. И.

БАКИЦА И ЛАВ

Када је недавно из будимпештанског зоолошког врта побегао лав, настала је права паника. Парк у коме се сакрио у трен ока се испразнио. И док је успаничени тим чувара потпомогнут ватрогасцима претраживао сваки кутак парка једино се седамдесетогодишња Магда Ференц није узбуђивала. Већ годинама глува безбрижно је остала на клупи хранећи голубове. Тек кад се на мање од метар од ње појавила лавља царска глава, схватила је... Правећи се да је то што „велика маца" равноправно учествује у подели мрвица са птицама (оне су, додуше, сместа одлетеле кад се лав појавио) најнормалнија ствар, остала је да седи не знајући шта би друго. А лав је, из ко зна којих разлога, био савршено миран. Магди се приближио надохват руке и почео радознало да је њушка. Срећом, чувари су га убрзо угледали и из даљине погодили специјалним инјекцијама за успављивање. Сместа су притрчали старици која је, тек кад је видела да опасности више нема, пала у несвест.

DIK BROWNE
ХОГАР СТРАШНИ

сање машине, да би се данас стигло до диктафона, апарата за копирање, екрана повезаног с компјутером. Па ипак, бирократама за утеху, хартије ипак још дуго неће сасвим нестати из администрације.

Поред података из сопствене видео-архиве истим путем ће моћи да се добију информације од других предузећа и установа, било преко телефонских линија или посредством телевизије.

У скорој будућности биће омогућено одржавање конференција и састанака, при чему ни један од „присутних" неће морати да напушта своју канцеларију. Посебни уређаји, повезани телефонским линијама, омогућиће да се читав низ саговорника међусобно чује у истом тренутку.

Корак даље биће видео-конференције.

Екрани на писаћем столу, могу да преносе разне техничке цртеже, формуле, рукописе – брзо од једне до друге фирме, из града у град, а све те новине захтеваће нов лик секретарице. Она, или све чешће он, мораће да буду технички образовани, обучени да опслужују често компликован уређај. Дакле, секретарице ће ипак, али у мањем броју, бити потребне, само не да куцају на машини већ да рукују свезнајућим апаратима.

СЕКРЕТАРИЦЕ НЕПОТРЕБНЕ?

Низ нових електронских уређаја већ је продро у канцеларије, а до краја ове деценије освојиће их потпуно. Архиве, подаци, писани материјали, на пример, не морају се више чувати ни на микрофилмовима. Последња новост је видео-плоча. Већа је од грамофонске, а садржи текст 500 до 800 хиљада страница куцаних машином. На сто таквих плоча може да стане сва научна литература објављена у читавом свету у току једне године.

Ера наглог развоја канцеларијског пословања почела је пре сто година увођењем телефона и пи-

ШАРЕНИ

И БЕТОВЕН КВАРИ СЛУХ

За рокенрол се сви слажу: пребучан је и штетан по слух. Класична музика се до сада у овом погледу ретко помињала. А требало је, судећи по резултатима испитивања које је спровео ушни лекар Алф Акселсон са одељења за аудиологију и медицину рада болнице Сахлгренска из Гетеборга у Шведској.

У истраживању је учествовао и инжењер Фредерик Линдгрен чији је задатак био да утврди колико су бучни концерти класичне музике. Прилично, установио је Линдгрен или тачније, преко 85 децибела. Од 139 музичара које је прегледао, Акселсон је код 59 установио далеко тежа оштећења слуха него што је уобичајено за њихове године. Другим речима, и Бетовен квари слух.

ТАНКЕР ЗА ОВЦЕ

Изгледа да су прошла добра стара времена кад се нафта (а и други извори енергије), арчила и могла да набави у огромним количинама по багателним ценама. Многи су зато сада на великим мукама, а најгласнији су изгледа власници танкера за превоз нафте: некада јевтино превозно средство данас је због беспослице постало ужасно скупо. Да не би лежали у лукама и власницима доносили само губитке, многи од њих пре времена завршавају као старо гвожђе. Е, али неки се преуређују и користе за превоз нечег исплатљивијег.

Такав је случај и са танкером „Ал-Шуваки" који плови под заставом Саудијске Арабије и однедавно превози – овце.

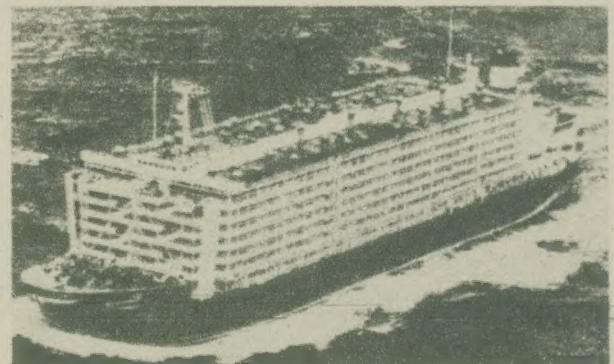

Пловећа грдосија је претворена у својеврстан тор на десет спратова (седам изнад палубе и три испод) и саобраћа између Аустралије и земаља Персијског залива. Капацитет у једној вожњи износи 125 хиљада оваца.

ЈЕЛКЕ С МИРИСОМ БЕЛОГ ЛУКА

Америчка држава Вашингтон има један озбиљан проблем: јелене који сваке године уништавају хиљаде и хиљаде младих јела и тако наносе милионску штету.

На Вашингтонском универзитету недавно је нађено решење: јеле са задахом белог лука... Ствар је у томе што неке биљке садрже селен, хемијски елеменат који у једној од својих гасовитих модификација има мирис (тачније, задах) необично сличан ономе који ослобађа људски организам после оброка поштено зачињеног белим луком. А јелени су у овоме као људи: дотични мирис једноставно не подносе...

Јелкице ће бели лук добијати у таблетама, а не у чешњевима. Смрдљиве пилулице стављаће се у подножје сваког стабалца и почети да делују већ са првим капима кише које ће их лагано растварати. Заједно с водом, корен јелке упијаће и селен. Резултат: јелен прићe иглицама, њушне, згрози се и побегне.

КАВИЈАР ОД МЛЕКА И ЧАЈА

У једној московској фабрици за производњу хране почела је производња вештачког кавијара. Стручњаци тврде да се вештачки кавијар по изгледу и укусу уопште не разликује од природног. Посебни уређаји на покретној траци произведу око 50 kg кавијара на час. Од казеина, нуспроизвода приликом производње млечних производа, праве се мале куглице и мешају између осталог и са – чајем. На крају се целој смеси додаје вештачка боја, укус и мирис, који у свему подсећају на природни кавијар. Међутим, тврде стручњаци, вештачки кавијар је много хранљивији од природног јер садржи више витамина и беланчевина које у свом саставу имају драгоцене амино-киселине.

КАКО? ПА, АПСТРАКТНО...

Како изгледа самодопринос у зоолошком врту? Вероватно како који, што се зоолошког врта у Канзас Ситију тиче, средства прикупља слон Луис. Луис слика, људи купују, а паре иду у фонд за уређење врта.

Луис ствара овако: прво му чувар Ерни Галбрајт намаже табане мрком бојом, а онда га замоли да мало тупка по листу белог папира. Ко мисли да је ту крај, вара се. Потом Ерни убрља бојом и Луисову сурлу, а онда Луис лепо потпише своје дело. Апстрактно сликарство, што би се рекло...

МОРТУС-ПИЈАНИ ГОЛУБОВИ

Енглези су велики љубитељи животиња, али некада ни они не знају како да изађу накрај с њима. У случају велечасног Кенона Кевина Бирна из Биркенхеда у Великој Британији мука се састојала у томе што су му се два голуба уселила у цркву, а не на кров или неко згодније место.

Велечасни се неколико дана ломио и на крају предузео кораке: нахранио је незване госте хлебом натопљеним вискијем... Потом је сасвим заборавио на своју муку јер је имао важнија посла, односно заказану проповед. Поново се сетио насред богослужења када су мртви-пијани голубови почели да му кидишу на паству и стрмоглављују се на клупе.

Све у свему, Кенон Кевин Бирн је имао среће. Од 10 милиона регистрованих голубова у Британији, у цркву су му улетела само два. Они и не слуте колико су се времена измениила: данас их опијају, а некада су их одликовали. За време II светског рата од 53 додељена Викторијина крста за животиње, 31 припао је баш голубовима-писмоношама, а само један мачки, њиховом заклетом непријатељу.

ЗЛАТНО ДНО ЛОХ НЕСА

Врло је тешко рећи шта су све досад на дну чувеног шкотског језера открили зоолози и палеонтолози који, бар по причама, улажу огромне напоре и средства да улове засад неухватљиво „чудовиште". Неси. Јасно је само да и једни и други очекују да ће на дну овог језера открити нешто сензационално. Док они истражују и стрпљиво чекају туристички посленици већ су се снашли.

Наиме, прошлог лета у Лох Нес поринут је брод „Атлантис" чији је искључиви задатак да трага за „чудовиштем" Неси. Опремљен најсавременијим апаратима за испитивање језерског дна, брод је доступан свакоме ко на жиро-рачун месне туристичке организације уплати позамашну своту. Али то није све: ономе ко ухвати Неси, следи награда од 10 хиљада фунти стерлинга (око 150 старих милиона) и не само то – по њему ће Неси, као нова животињска врста, добити име.

Упућени кажу да је за следећих неколико година немогуће обезбедити место на „Атлантису" из простог разлога што су све карте унапред распродате. Па сад нека неко каже да у Лох Несу нема ничег занимљивог?!

ТРИ ЧОВЕЧУЉКА У ТРОУГЛУ

С три године закашњења свет је недавно сазнао за још једно приземљење НЛО (неидентификовани летећи објект). Ово се, ако је веровати званичној изјави америчког пилота Чарлса Халта, одиграло недалеко од војне базе Бенвотерс у Великој Британији.

Овога пута летећи тањир уопште није био округао, него троугласт и са собом је, тврди Халт, на земљу донео још и три ванземаљца који су на себи имали сребрнасте униформе. НЛО је остао свега неколико минута, а онда узлетео и изгубио се из видног поља невероватном брзином. Поред њега, догађају је, тврди Халт, присуствовало још две стотине цивила и војника, али нико од њих до сада није изустио ни реч.

КОМПЈУТЕР РЕСТАУРАТОР

Вековима је храм Боробудур, велелепни споменик индонежанске будистичке архитектуре 8. века, био препуштен забораву и, нормално, пропадању. Неколико земљотреса добро га је уздрмало и готово уништило зидове, бројне скулптуре и рељефе. Наравно, и растиње џунгле учинило је своје тако да је храм Боробудур на острву Јави поново „откривен" тек почетком 19. века.

Неколико пута су, махом узалудно, покушавали да га реконструишу, али се озбиљном послу приступило тек 1975. године. И одмах се појавио највећи проблем: како у готово безобличној гомили камења наћи оне праве? На који начин споменику вратити првобитан изглед?

Срећом, ово је век технике, рестауратори су у помоћ позвали компјутер. Прво су обележили више од осам хиљада камена, а затим им израчунали размере, тежину, степен оштећења и претпоставили где му је некад било место. Све те податке убацили су у компјутер који је, врло брзо, до танчина направио реконструкцију и прецизно одредио место сваком камену. Посао су затим преузели инжењери, техничари и радници. Храм Боробудур данас је једна од највећих туристичких атракција острва Јаве.

ОЧИГЛЕДНА ЗООЛОГИЈА

Ма колико лепо били илустровани уџбеници зоологије, они то сигурно, никако не могу да замене непосредни контакт деце са представницима животињског света. То је било јасно и школским властима немачког града Келна и зато су одлучили да часове зоологије одржавају у месном зоолошком врту који сваког месеца у просеку посећује 1200 ученика. Кажу да је то врло једноставно: наставник зоологије на време обавести управу зоо-парка о следећој теми свога часа, и, наравно, термину наставе и ствар је сређена. Али, ученици не морају увек да иду у зоо-парк, осим кад су у питању крупни примерци као што је слон, животиње често долазе у разред и очигледна настава може да почне.

МЕТЕОРИТ У КУЋИ

Становници једне виле у америчком граду Ведерфилду, у држави Конектикату, с разлогом су се уплашили када им је, пробивши кров и таваницу, у дневну собу упао метеорит од килограм и по. На срећу, нико од укућана није повређен.

НЕМА ТРОФЕЈА, НЕМА МАЛТРЕТИРАЊА

Прво је лабрадор гђе Ричардс из Хај Вајкомба у Великој Британији освојио (дрвени) трофеј. Потом је Ричардсова почела да се хвали што је имало за последицу да је јадни пас, кад год би неко дошао у госте, после обавезног показивања трофеја који је ионако био довољно уочљив јер је стајао на почасном месту у дневном боравку, на ТВ пријемнику, морао гостима да показује своје вештине... Седео је кад му кажу „седи", прилазио на „овамо", стајао као укопан на „миран".

Представа се понављала неколико месеци све док Шини, тако се пас звао, није коначно прекипело. Пошто је схватила да су трофеј и „вежбе пред публиком" у очигледној вези, једнога дана сачекала је да газдарица изађе, а онда скочила на телевизор и појела дрвену фигурицу.

ПРАСЕЋИ СТРЕС

Потврдио је то и врховни суд америчке државе Монтане: и свиње могу да доживе стрес.

Све је почело оног дана када је држава одлучила да тик до фарме Клинтона и Жеклин Ховери из Хелене сагради аутопут. Ховеријеви су се узалуд бунили објашњавајући да ће њихове штићенице нервно страдати од буке, али је пут ипак отворен. Клинтон и Жеклин су тужили државу суду. Прво нижи, а потом и врховни суд сложили су се с оштећеним брачним паром коме је на име „прасећег стреса" исплаћено 243 хиљаде долара.

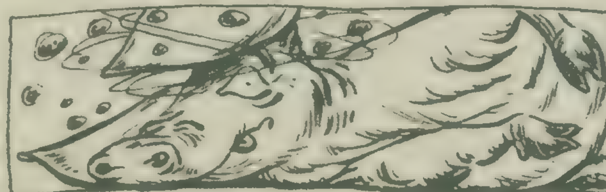

Тешко да се у Њујорку 1963. године могао наћи гангстер сигурнији у себе од Томаса Капатоса званог Томи Грк. Поменути џентлмен, снажан као медвед, висок преко метар и осамдесет, упадљиво космат и црномањаст имао је јаке разлоге за самозадовољство: био је на добром трагу и одличном путу да се обогати и, што му је далеко више значило, прослави у америчком подземљу.

Младост је провео као ситан њујоршки преступник, „хоби" мање-више природан за децу из сиротињских породица. До изражаја је дошао тек кад је револверским хицима усмртио човека у 49. улици усред Менхетна, најпрометнијег дела Њујорка. На његову несрећу у близини се налазио и полицајац.

НАЈЗЛОСРЕЋНИЈА ПЉАЧКА СВИХ ВРЕМЕНА

ПРЕПАД У ДИЈАМАНТСКОЈ ЧЕТВРТИ

Овај припадник снага задужених за миран живот грађана одмах га је ухапсио, намакао му лисице на руке и констатујући смрт жртве опружене на плочнику рекао:

– Добро си обавио посао, младићу!

– Увек сам такав! – поносно је одговорио млади убица.

„Добро обављен посао" коштао је Капатоса двадесет две године робије, али није жалио. Када је изишао из затвора 1962, имао је солидну репутацију „тврдог ораха" на кога је подземље могло да рачуна.

Истим путем, у исто време

У лето 1963. Томи Грк је напрасно почео да се интересује за накит, тачније за пребацивање злата, дијаманата и другог драгог камења које се свакодневно обављало између 47. улице и 6. авеније у Менхетну. То је позната њујоршка дијамантска четврт са више блокова зграда где су груписане на стотине трговаца, посредника, препродаваца, драгуљара, златара и уопште људи који живе од накита. Узгред, Њујорк је највеће тржиште дијаманата и драгог камења на свету.

Ствар је заинтересовала Капатоса чим је запазио да се драгоцености не транспортују блиндираним возилом уз чету чуара, што би било нормално, већ најобичнијим старим комбијем у пратњи шесторице ненаоружаних људи. Штавише, возило се увек кретало истим путем и у исто време. Делија Капатосовог калибра просто није могао да одоли, искушењу.

Специјализована транспортна компанија свакодневно је комбијем допремала скупоцен накит и дијаманте од разних драгуљара и трговаца, а затим све то сортирала и одашиљала купцима широм Америке. Гарантујући за басносплован товар, наравно. Ова веома одговорна служба је по свој прилици рачунала да се нико при здравој памети не би усудио да покуша пљачку усред бела дана када су улице Менхетна крцате возилима и народом.

Али, компанија у својој наивности није рачунала на Томаса Капатоса.

Знаш ли да возиш?

Томи Грк је напад припремио са урођеном му озбиљношћу и врхунском професионалношћу. Пре свега, набавио је велики затворени камион-фургон и један обичан путнички шевролет. Затим је брижљиво одабрао четири неопходна саучесника. Један од њих био је веома млад беспосличар и пробисвет звани Црвени због бујне риђе косе. Њему је Томи наменио важну, испоставиће се чак пресудну улогу.

– Знаш ли да возиш? – питао га је.

– Наравно – одговорио је уврeђено Црвени, познат по својим бравурама у украденим аутомобилима.

– Ама, питам те умеш ли да возиш комби... прилично стар?

– Па, ваљда та твоја крнтија има точкове! – сасвим се налутио Црвени.

– Океј, возићеш. Али, пази, не желим ни најмању грешку!

Савршено синхронизована операција

Током септембра и октобра Капатос и ортаци увежбавали су читаву операцију с војничком прецизношћу. Почетком новембра били су спремни.

Осмог новембра, само што је откуцало подне, Капатос и Црвени, одевени у прописне полицијске униформе, сели су у шевролет. Тројица компањона укрцала су се у фургон.

У то исто време је Макс Крајзман, директор компаније за превоз накита, помало нервозно надзирао утовар драгоцености у комби паркиран испред броја 32 у 42. улици. Тога дана товар је био нарочито скупоцен: шест огромних врећа пуних златних полуга, накита и дијаманата у вредности од око три милиона долара.

Када је комби кренуо, у возачкој кабини седели су директор Крајеман, шофер Луј Муц и стражар Виктор Фургеро. Позади, уз товар, налазили су се стражари Томас Савока, Џон Вајт и Руди Третер, У делу 41. улице, између 11. и 12. авеније, „скупоцени" комби, стари форд из 1951. године, добио је пратиоца – у стопу за њим кроз густ саобраћај милео је шевролет аутоматик, а за овим велики фургон.

– Сада! – наредио је Капатос.

Црвени је убрзао, стигао до кобмија и приклештио га уза сам ивичњак. Капатос је искочио из кола с револвером у руци.

– Сви напоље! – грмнуо је гласом који није трпео поговора. – Ово је пљачка, пазите шта радите!

КОМПАНИЈА КОЈА ЈЕ ПРЕВОЗИЛА БАСНОСЛОВНИ ТОВАР ЗЛАТА И ДРАГУЉА ОБИЧНИМ СТАРИМ КОМБИЈЕМ, ОЧИГЛЕДНО СМАТРАЈУЋИ ДА НИКО НОРМАЛАН НЕ БИ ИМАО ПЕТЉУ ДА ИШТА ПОКУША УСРЕД БЕЛА ДАНА У НАЈПРОМЕТНИЈЕМ ДЕЛУ МЕНХЕТНА, НИЈЕ У СВОЈОЈ НАИВНОСТИ РАЧУНАЛА НА ТОМАСА КАПАТОСА.

У том трену, према плану, поред шевролета се зауставио фургон и од радника, који су на другој страни улице рушили зграду припремајући ново градилиште, сакрио сцену напада.

Маскирани гангстери су пратиоце товара из комбија натерали да се преселе у фургон. Унутра су их двојица лисицама привезала за гвоздене пречаге док је трећи возио. Стигли су до једног забаченог пустог кеја у њујоршкој луци. Ту су фургон оставили пошто су претходно врата споља затворили шипком и добро закатанчили. Затим су нестали не привукавши ничију пажњу.

У 41. улици, на месту где се одиграо напад, Капатос је сео за волан шевролета и дао гас добацивши још једном Црвеном:

– Сада је све у твојим рукама. Вози пажљиво...

Никада није чуо за квачило и мењач

Црвени се увукао у кабину старог форда комбија и посадио на возачко седиште. Још је био у полицијској униформи, али без капе коју је заборавио у шевролету. Бацио је поглед на инструмент-таблу и задовољно се осмехнуо: тај Капатос је заиста мислио на све, ето, није дозволио шоферу Муцу да однесе кључ за контакт.

Црвени је добро затворио врата, окренуо кључ за контакт, па за старт. Возило је поскочило унапред и стало као укопано. Црвени је поново покушао – с истим резултатом.

Тада је са запрепашћењем приметио да возило има једну ножну педалу

нувши бесно ногом у хладњак што је код радника изазвало још бурније весеље. На педесетак метара одатле надзорник екипе Реј Милет и помоћник Дан Кери јели су ручак у Милетовим колима. Играјући улогу полицајца Црвени им је пришао:

– Оно возило тамо је закрчило саобраћај. Помоћи ћете ми да га склоним.

Бацивши поглед на стари форд и младог полицајца Милет је одмах схватио у чему је проблем.

це. Затим је искочио, попео се позади у комби и почео да пуни џепове.

У року од неколико секунди придружили су му се и остали, а који минут касније око комбија је владала гунгула. Неко је пунио џепове и кесе, неко у наручју односио пакете златних полуга и дијаманата и затрпавао их по скровитим местима испод рушевина. Сирена која је означила крај паузе за ручак прекинула је и перушање старог форда.

мају појма пошто су били заузети својим послом. Приметили су једино неког младог полицајца који није умео да вози и који је пребегао однeвши са собом неке кесе из комбија.

Ово је била обична клевета јер је несрећни Црвени отишао потпуно празних руку, али радницима је добро дошао „алиби" за драгоцености које су сами посакривали. Они су, рекли су полицији, дстерали кола иза зида да не би омела саобраћај.

је при суботњем пићу одрешио језик, вероватно их нико никада не би осумњичио. Било је довољно да ћуте и плодови Капатосове генијалне страгетије завек би остали у њиховим рукама.

Овако, неки доушник је обавестио полицију и њени представници су се већ првог понедељка после пљачке поново нашли у 41. улици. Прекопали су рушевине уздуж и попреко и открили права мала скровишта с благом. Златне полуге, уредно упаковани дијаманти, накит, лежали су у малтеру, испод бетонских плоча, чак и у једном старом казану.

Истога дана петорица раднике оптужена су за прикривање украдених предмета. Потез је деловао и сви остали добровољно су полицији предали остатке плена тако да на крају готово ништа од првобитног товара није недостајало.

Убијени је имао црвену косу

Прича о покраденим крадљивцима још више је развеселила штампу и цела Америка данима се колективно тресла од хистеричног смеха какав није запамћен.

Може се замислити колико је Томас Капатос патио. Било му је сасвим свеједно и када су полицајци једног лепог дана закуцали на његова врата. Пратиоци драгоценог товара спасени из фургона лако су идентификовали Томаса Капатоса званог Томи Грк. И он је за време препада носио маску, али су га одале гломазна фигура и упадљива косматост.

Полиција га је имала у свом „албуму" подземља и за трен је дошла код њега. Али, није било довољно доказа и протекло је више месеци пре него што су разностепени њујоршки судови донекле распетљали случај. У једној од изјава државни тужилац Џој Голд је рекао:

– Оптужница би била далеко чвршћа да је овде један важан сведок који је, на жалост, убијен. Имам разлога за претпоставку да га је смакао оптужени Томас Капатос.

Претпоставка је једно, а доказ нешто сасвим друго и, мада су судије државе Њујорк успеле да Капатоса пошаљу на подужу робију, није им пошло за руком да му припишу и убиство.

Необичном игром случаја леш „важног сведока" имао је јарку црвену косу, али та појединост није нимало допринела да се случај боље расветли.

више. Затим је угледао мењач брзина и гадно опсовао.

Црвени је себе сматрао најбољим возачем на свету. Био је у стању да направи изненадан заокрет на два точка док га полиција гони брзином од сто шездесет километара на сат... али, авај, никада у животу није био у аутомобилу са квачилом и ручним мењачем брзина. Чак није ни знао да тако нешто уопште постоји. Био је типично америчко чедо аутоматике.

Псујући и знојећи се од муке Црвени је покушавао да савлада препотопске педале и команде и једино је успео да комби заглави уз плочник.

У бекству је спас

Радницима преко пута заузетим рушењем куће сирена је дала знак за почетак подневне паузе. Жвачући сендвиче они су се бучно окупили око невиђеног призора – полицајца који није умео да покрене кола.

– Хеј, неспретњаковићу, боље набави коња! – довикнуо му је један радник.

– Знам одличну школу за обуку возача! – добацио је други.

Цептећи од професионалног гнева Црвени је изишао из комбија трес-

– Прво притисни педало квачила, синко – рекао му је.

– Не, ви ћете да макнете то проклето возило! – наредио је Црвени.

Милет је оклевао неколико секунди. Поступци тог младог полицајца без капе учинили су му се сумњиви

– Слушај, младићу, – рекао је најзад зајапуреном Црвеном – немам појма шта се тамо догађа и никако не желим да се мешам.

У међувремену им је пришло још неколико радника. Прва мисао Црвеног била је да извуче револвер и натера маторог надзорника да уђе у комби и повезе га. Онда је мудро закључио да нема шансе да се испетља јер би се гомила радника бацила на њега.

Још једном је покушао да активира стари форд и, кад није успео, потражио је спас трчећи крупним корацима низ 41. улицу.

Навали на злато!

Драгоцености вредне три милиона долара остале су у напуштеном старом аутомобилу. Један од радника завирио је унутра и отворио најближу врећу. Одмах је сео за волан, зачас упалио мотор и одвезао кола иза једног зида да се не би видела са ули-

Готово у исто време ретки пролазници чули су на једном забаченом кеју луке урлање и лупу ногу из напуштеног фургона. Најзад се нашао и неко вољан да обавести полицију.

Полицијски детективи, овог пута прави, брзо су се створили у 41. улици где су утврдили да је комби за превоз драгоцености испарио са све товаром. Сместа је радио-везом на све стране разаслат детаљан опис возила, а постављене су и препреке на све мостове и тунеле који острво Менхетн повезује са копном. Позван је и чувени Федерални истражни биро под чију је надлежност могао да доспе случај уколико су бандити са драгоценостима успели да из државе Њујорк пређу у државу Њу Џерзи.

Том Грк хоће да свисне

Док су се одигравале ове сложене операције на националном и федералном нивоу, стари комби и даље је стајао иза зида куће која се рушила у 41. улици. Њујоршки и вашингтонски полицајци су га најзад удруженим снагама некако пронашли и, најлогичније, почели да испитују раднике из екипе за рушење.

Ови су сложно и невино изјавили да ни о чему не-

Полицајци нису имали разлога да не поверују у сведочење рандика очевидаца. Пожурили су да одрже и конференцију за штампу дајући све познате појединости. Новинари су дограбили вест о невероватној пљачки и у свим издањима свих листова Сједињених Америчких Држава овековечили перипетије јадног гангстера – име му нису знали – жртве модерне аутомобилске технике.

Када је Томи Грк отворио јутарње новине, срце му се стегло од неизмерног бола. У први мах душу му је раздирала туга због изгубљених милиона. А када је све помно ишчитао и чуо вести са радија, само што није свиснуо.

„Пљачка коју су организовали прави професионалци", саркастично је преко радија трубио један уважени детектив, „само што шофер није умео да вози!"

Томас Капатос, „мозак" операције, хиљаду пута више би волео да је страдао у митраљеском окршају с полицијом него да његово самољубље доживи овакву смртну рану. А црни дани су га тек чекали...

Као и сви случајни лопови, радници који су посакривали део блага нису издржали да се не похвале. Да се понеком од њих ни-

Б. Д.

УЧЕСТВОВАТИ И САМО УЧЕСТВОВАТИ

И ТО ЈЕ ХОБИ

КАКВЕ ВЕЗЕ ИМАЈУ СТАКЛЕНА БАШТА, ШАМПОН ЗА КОСУ, НАЈНОВИЈИ ТИП „ПОРШЕА" И ПОРОДИЧНО СТАБЛО? НИКАКВЕ, СЕМ ШТО У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ СВЕ ТО МОЖЕ ДА СЕ ДОБИЈЕ У НАГРАДНИМ ИГРАМА

Роберт Кендал, из Јоркшира, новинар по занимању, недавно је својој запањујуће дугачкој листи првих награда које је добио у разноразним наградним играма, између осталог било је т: до сада и десет туристичких аранжмана, додао и најновији модел „MG"-а, „мини метро".

Са наградама у вредности од 25 хиљада фунти што их је до сада покупила, секретарица из Манчестера Кети Вокер још је успешнија. Само прошле године, рецимо, Кети је добила три аутомобила.

Шта тек рећи за факултетског професора из Ковентрија, тридесетосмогодишњег Чарлса Леонарда који је у последње три године на наградним играма згрнуо ни мање ни више него 30 хиљада фунти. У једној јединој недељи Чарлс је добио своја пета кола, „порше" који вреди 10 хиљада фунти, телевизор у боји и одмор за две особе у Грчкој.

Ко да одоли?

Кад су награде овакве, ко може да одоли? Енглези углавном и не одолевају. Наградне игре постале су национални хоби. Добија се све, од шампона за косу до куће од 40 хиљада фунти. Између шампона и куће још је стотину могућности: само у неколико скорашњих игара, рецимо, учесницима је понуђено 47 аутомобила, 112 прекоморских аранжмана, 135 видео-рикордера и још сијасет „наградица" укључујући преко 200 хиљада фунти у готовини и вредносним писмима.

Организатори наградних игара су произвођачи хране и пића, конфекције, аутомобилске куће, супермаркети, ланци познатих радњи којима се све чешће прикључују и банке, авио-компаније и женски часописи.

Просечан, што ће рећи не нарочито загрижен такмичар, месечно учествује

ВЕЛИКИ СТРАХ

ГДЕ ЈЕ ТАТА?

ПОСЛЕ МОГ ВРИСКА, ВИДЕЋИ МЕ КАКО СЕ ДРЖИМ ЗА ОКО, ТАТА ЈЕ ПОЈУРИО ПРЕМА ПРОЗОРУ, ОТВОРИО ГА И – ИСКОЧИО

Први јануар 1977. Напољу хладно, снег, права идила – око наше куће све бело, чисто, искри. Моја породица ужива у благодетима топле пећи и новогодишњег програма на телевизији. Ја, срећна што ме мој трогодишњи брат оставио мало на миру и „помаже" мами у кухињи, седим са татом и гледам телевизију. Само, не да се мени – моје уживање прекинуло је звоно на улазним вратима. Пожурила сам да отворим – стигле су обе моје баке. Обрадовала сам се, помогла им да скину капуте и пошла с њима у собу.

Није прошло ни петнаест минута, а звоно се опет огласило: стриц и стрина са децом. Тек тада је почело оно главно. Кућа је постала права кошница – деца јуре, вриште, једна баба прича своје догодовштине из аутобуса у који, ето, ни на празник човек не може да уђе, друга о новим наочарима, стриц и стрина, наравно, о својој викендици, свако своје.

Јадна мама трчала је на релацији кухиња – дневна соба – дечија соба а тата, глув и нем за све што се око њега догађа, смешка се слушајући Мију и Чкаљу.

Ја сам, зна се, за то време забављала децу глумећи добру сестрицу. Мој брат је, између осталог, студиозно проучавао и мој новогодишњи поклон јер је свој већ изгустирао. Нисам му ништа смела, сви су у породици гледали у њега као у бога. Родио се пре времена, са нешто више од 900 грама, два месеца био у инкубатору, нежан као биљчица. Уопште, изгледало је да нашем Палчићу увек прети нека опасност. И – шта да му кажем. Штипнем га или пљеснем ако мама и тата нису у близини, после ми буде жао, али шта могу – и мени некад прекипи.

Тога дана није било песме коју нисмо запевали, игре коју нисмо заиграли. Све до једне, али кобне „Не љути се, човече". Нас је било троје а за игру нам је био потребан још један. А тај један, мој трогодишњи брат, седео је у фотељи не обраћајући пажњу на нас. Види малог мангупа, помислила сам и онда смо почели да га зивкамо:

– Дођи, Марко, шта се правиш важан, зашто си се одвојио?

Ми упорни, он још упорнији. То је волео – да буде

у педесетак наградних игара. Постоји и овај податак: кад год игру организују велики познати произвођачи који дају и одговарајуће велике награде, сигурно је да ће најмање пола милиона људи окушати срећу.

Игре се разликују, али за сваке важи исто златно правило: што једноставније то боље. Најчешће се ради о сасвим простом квизу знања, тесту типа „уочите разлику" или се од учесника тражи да наброје основне карактеристике производа по редоследу важности.

Како шампион какав је Чарлс Леонард објашњава свој успех? Учествовањем, учествовањем и само учествовањем... Чарлс се „чаробним хобијем" бави већ дванаест година, а награде су му долазиле како када, углавном сасвим непредвидљиво: 1980. све што је добио вредело је свега 25 фунти. Следеће године Чарлс је и даље дневно трошио 10 минута на решавање наградних питања, али му је труд овога пута награђен са осам хиљада фунти.

Шампион по броју награда је и шездесетшестогодишња Милисент Гер из Рагбија. Милисент је, руку на срце, имала и времена да то постане: у наградним играма предано учествује већ преко 20 година. Добијала је све и свашта, од аутомобила до породичног стабла уназад до 1709. године.

Листови, клубови, предавачи

Читава ствар попримила је такве размере да неуморни учесници наградних игара сада имају чак и своје новине: три листа, да будемо прецизнији. Један од њих „Такмичарски приручник" који издаје двадесетшестогодишња Кети Вокер и Манчестера излази једном месечно и по цени од две фунте нуди претплатницима тачна решења тестова и питања која се најчешће користе у наградним играма.

Други лист „Ентер-прајз рисерч" за фунту је скупљи, а издаје га четрдесетосмогодишња Мери Кен из Лондона која се на наградне игре заинтересовала још пре шеснаест година када је победом у наградној игри „зарадила" пут око света. Пошто је обишла куглу, Мери је села и наставила да се такмичи захваљујући чему је, између осталог, добила: стаклену башту, мотоцикл и три једрилице.

Публикације су једно, жива реч и размена искустава нешто друго: Лондонски клуб такмичара има 260 чланова који се редовно састају како би претресли најновије наградне игре, упијали сваку реч гостујућег предавача-стручњака по питању игара, надметали се вежбе ради на такмичењима која клуб организује и размењивали купоне.

Углавном, задовољни су сви: једни се рекламирају, други слажу награде и при том се забављају.

М. И.

у центру пажње. Само, није он крив, тако смо га научили. Најзад је устао и пришао нам, сав затегнут.

– Ко ме зове? – важно је упитао трогодишњи господин. Види ти њега, погледамо се нас троје. Ја сам се прва осмелила и одговорила му:

– Ја, па шта?

– Ево шта – викнуо је и снажно ме шутнуо. Право у око. Нисам стигла ништа да кажем, само сам ужасно вриснула држећи руку на оку.

Сви су се ускомешали, баке кукају, мама предњачи. У том тренутку, видећи ме како се држим за око, тата се ухватио обема рукама за главу, полетео према прозору, отворио га и – скочио кроз прозор. Баш тако – скочио кроз прозор.

На све сам тада заборавила – и на око, и на брата, пресекло ми се дисање, срце, чини ми се, стало. Опет сам вриснула: – Где је тата?

Зачас смо се сви нашли на прозору, начичкали се једно преко другог и зурили у башту. Тате нигде. Као да је у земљу пропао. Док смо се ми мували по соби и „слагали" се на прозору, мама је, као тане, излетела напоље. Пред очима ми искрсле слике деце без родитеља. Ја више немам тату. Ко ће да ми купи ово, па оно, видим брата и себе свијене око маме. Све црње од црњег.

Пренуо ме мамин глас: – Шта ти би, човече?

И сви смо се, као по команди, окренули према улазу. У вратима тата, на лицу му неки кисео осмех, не зна, видим, куд ће с рукама, намешта, као, кућни капут. Мама гледа час у њега, час у нас, па опет:

– Зашто си забога скочио?

– Не знам – било је све што је рекао и најзад ушао у кућу. Још збланута, мама је затварајући врата провирила на улицу, ваљда да провери гледа ли неко са улице шта се овде збива.

Разговор сам слушала на једно уво. Шта има да га испитује, зна се зашто је то урадио, уплашио се, није знао шта би друго. Важно је да је ту, да му се није ништа догодило, да сам поред живог и здравог тате, и то са два здрава ока. Сећам се само да је татина мама ко зна колико пута упитала моју:

– Боже, Миро, зашто га ниси спречила?

Мој брат је сада велики и крупан дечко, иде у четврти разред, понекад се и посвађамо, али без шутирања. Често се сетим те нове године и страха који ћу, иако се све добро завршило, сигурно дуго памтити. Сети га се и мама, нарочито у пролеће кад се башта ишара попуљцима на све стране, осим испод прозора где је тата скочио право у жбун.

– Е, ту ми више не цветају руже – уздахне и насмеје се.

Тијана Јанковић
Београд
(хонорар 2000,00)

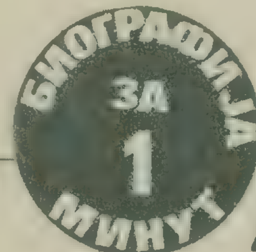

УСАМЉЕНИ ДИВ

БЕТОВЕН

СВОЈА НАЈЗРЕЛИЈА ДЕЛА ЛУДВИГ ВАН БЕТОВЕН СТВОРИО ЈЕ ТЕК КАД ЈЕ ПОТПУНО ОГЛУВЕО, ПА ТАКО НИКАДА НИЈЕ ЧУО НИ ЈЕДНУ ЈЕДИНУ НОТУ СВОГ НАЈВЕЛИЧАНСТВЕНИЈЕГ ДЕЛА – ДЕВЕТЕ СИМФОНИЈЕ...

ОД КАКО ЈЕ ПОСЛЕ МАЈЧИНЕ СМРТИ ПРЕУЗЕО БРИГУ ЗА МЛАЂУ БРАЋУ И ОЦА ПИЈАНИЦУ, БЕТОВЕН СЕ ЧИТАВОГ ЖИВОТА БОРИО СА СИРОМАШТВОМ.
ИАКО СЕ СМРТНО ЗАЉУБЉИВАО, НИКАДА СЕ НИЈЕ ОЖЕНИО, БИО ЈЕ ОСЕТЉИВ, ПОВУЧЕН И СТАЛНО ГА ЈЕ ПРОГОНИЛА МИСАО ДА ЈЕ РУЖАН. ПРЕД КРАЈ ЖИВОТА ПОТПУНО СЕ ПОВУКАО У СЕБЕ, ВИЂАО ЈЕ САМО НЕКОЛИЦИНУ ПРИЈАТЕЉА, А УТОЧИШТЕ НАЛАЗИО У ПРИРОДИ И КОМПОНОВАЊУ.

УПРКОС СВЕМУ, НАПИСАО ЈЕ НЕКА ОД НАЈЛЕПШИХ МУЗИЧКИХ ДЕЛА КОЈЕ ЈЕ СВЕТ ИКАДА ЧУО!...

РОЂЕН 1770, НЕМАЧКА – УМРО 1827. У БЕЧУ, АУСТРИЈА

ОЛИМПИЈА НЕ ПРАШТА!

ФИЛИП II МАКЕДОНСКИ

Вративши се из Тебе где је три године провео као талац млади и амбициозни Филип, син Аминтаса, македонског краља и одгајивача коња, дуго је размишљао како да што пре превазиђе племенске односе који су још владали у Македонији. Грчка култура, цивилизација и ратне вештине снажно су утицали на њега. Када је 359. године пре наше ере дошао на престо и постао краљ Македоније, одмах је почео са реорганизацијом. Био је први међу својим војницима по борилачкој вештини, снази и окретности. Војска коју је основао састојала се из регрутоване пешадије и „другова" племићког коњичког одреда. Прве године владавине потпуно је посветио војсци и разрађивању ратне тактике. Пешадију, која је до тада имала главну улогу на бојном пољу, преорганизовао је по угледу на такозвану тебанску косу фаланту. Та фаланга била је састављена из неколико редова пешадије са штитовима и копљима тако да је последњи ред имао најдужа копља. Мада је као бојна формација била страх и трепет, она је имала и неке маневарске мане; бок ипозадина били су јој незаштићени. Филип је то одмах уочио и одлучио да у јуриш не уводи прво пешадију него коњицу. Тако су његови „другови" почели да увежбавају напад у групи.

Фалангу је наоружао копљима дугим 6,25 м, најдужим која су у та времена виђена. Међутим, ни то није био крај променама које је увео: непријатељску коњицу тукао је и мањим, лако склопивим и покретним катапултима што је представљало посебно изненађење.

Филип се на ратни поход није никада журио, увек је на бојно поље стизао са одморном војском и односио победу. Наоружан новим оружјем и новом ратном тактиком припремао је своју војску за нова освајања. И успеси су почели да се ређају. Пошто је на северу покорио Илире и Трачане и стигао до Дунава, окренуо се југу.

Дознавши за те успехе, Атињани нису ни најмање сумњали да им од македонске војске прети велика опасност па су употребили сав свој утицај како би грчке државице окренули против Филипа. У томе се посебно истакао чувени атински говорник Демостен. Називајући Филипа, због његовог атлетског изгледа, македонским медведом и варварином. Демостен је те своје оптужбе назвао „филипике". Атина је уживала препричавајући Демостенове досетке о Филиповом примитивизму.

Само да ми падне шака!

Када је чуо за ове увреде, Филип је сав црвен од беса узвикнуо:

– Атињани ће скупо платити ове лажи а надам се да ће ми брбљивац Демостен једнога дана пасти шака.

Па ипак је, кад је тог истог брбљивца позвао у Пелу да говори пред њим, дао обећање да ће му осигурати повратак у Атину.

У међувремену, оженио се кћерком епирскога краља, лепом али мистичном Олимпијом. Из тога брака родио се Александар, дечак који ће, помало неоправдано, потпуно засенити славу свог оца.

Заокупљен ратним походима, разрађивањем тактика, спортским надметањем, ловом и пијанкама, Филип се све више удаљавао од Олимпије која се сва посветила мистици и сину. Њене одаје биле су пуне великих отровних змија а било је и огромних питона за које је говорила да су „посвећени" и да су бесмртни. Малом Александру је говорила да је син бога Зевса који се преобратио у огромну змију и дошао у њену постељу првог дана брака и да је зато његова судбина да буде владар света.

За разлику од неуспеха који је доживљавао у породичном животу, Филипова слава на ратном плану расла је из дана у дан, покорио је Атину али се Атињанима и Демостену није осветио како је обећао већ им је дао низ привилегија и погодности. Његов голобради син се на све те успехе љутио пред својим вршњацима:

– Филип ће све освојити а за мене неће остати ништа!

Краљ на поду

Пошто није нашао никакве разлоге да и даље живи са Олимпијом која га није подносила, а у складу са схватањима тога доба, Филип је одлучио да се поново ожени. Овога пута његова изабраница била је веома млада и лепа Македонка Клеопатра. Сазнавши да није више краљева супруга, Олимпија се повукла у одељену кућу близу дворца не престајући да се прибојава за живот свог сина и снујући освету! Филип је био врло опрезан човек и, добро познајући Олимпијину непраситу нарав, наредио је да му све званице на свечаности венчања лично уруче распаковане дарове. Запаковане и сумњиве поклоне дворани су морали да баце у огњиште.

Весеље поводом Филиповог венчања трајало је цео дан а увече су гости наставили свој пир у највећој сали двора. Столови су били препуни хране а вино се лило потоцима.

Клеопатрин ујак Атал подигао је у једном тренутку огроман пехар вина, добро отпио из њега а онда узвикнуо:

– Нека је слава краљу Филипу и нека му Клеопатра роди правог наследника престола!

Разбеснели Александар хитро је прескочио преко стола и узвикнуо:

– А шта сам онда ја?

Брзином муње зграбио је Атала за врат. У дворани је настао тајац. Тишину је прекинуо Филипов урлик.

КАДА СЕ У ЛОГОРУ МАКЕДОНАЦА ПОЈАВИЛА КЛЕОПАТРА, ЧЕТРНАЕСТОГОДИШЊА ДЕВОЈКА ЧВРСТО УВИЈЕНА У ЈЕДНОСТРУКИ ПЕПЛОС И НЕМАРНО СПЛЕТЕНЕ КОСЕ, ВОЗАЧИ ТЕРЕТНИХ КОЛА БИЛИ СУ ЧВРСТО УВЕРЕНИ ДА ЋЕ ОНА И ЊИМА И ЊИХОВОМ КРАЉУ ДОНЕТИ СРЕЋУ...

ШТА АКО ЈЕ ТАЧНО?

ПЛОВИ БАРКА НА ТИТАНУ

ПЛАНЕТОЛОЗИ СВЕ ВИШЕ ВЕРУЈУ У МОГУЋНОСТ ДА НА САТУРНОВИМ САТЕЛИТИМА ПОСТОЈЕ ОКЕАНИ – ОД МЕТАНА.

Тргао је мач да казни сина али се пијан занео, нога му је неспретно запела за асуру па је свом својом дужином пао на под уз громогласан Александров смех.

– Македонци, овај пијани краљ који не може ни на ногама да стоји, ни мач да држи, хоће да вас поведе у поход на Персију!

Док је Филип још пузао по поду, Александар је истрчао из дворане. Те исте ноћи он и Олимпија су напустили Пелу и кренули у Епир. Оставивши мајку у кући њеног брата, одјахао је на север у Илирију.

У почетку Филип није придавао пажњу овом бекству. Време је проводио са новом женом, у забавама, лову, јахању и спортским дисциплинама. Али, временом је почео озбиљно да размишља: исувише је уложио у Александра да би он траћио време у Илирији. И као што је био одлучан у ратном походу, Филип се и овде брзо одлучио. Послао је сину гласнике са поруком да се што пре врати и да се помире а да би га одобровољио, поручио му је да је и Олимпију позвао назад.

Иако је био љут на оца, Александру је дојадио миран и монотон живот у провинцији те је одмах кренуо у Пелу. Старе увреде су заборављене, и отац и син су се ускоро нашли један другом у загрљају.

Отада почињу њихове заједничке припреме за нова освајања. Образовавши у Коринту савез грчких држава, Филип се спремао да крене на цара Дарија па је послао ка Дарданелима 10.000 ратника са задатком да му обезбеде прелаз у Малу Азију. Александар се са тим сложио сматрајући да је план амбициозан али и остварљив.

Смрт на венчању

Са повратком Олимпије на двор за Филипа су настали нови проблеми. Страхујући за свој живот даноноћно је био окружен гардистима који су реаговали на сваки сумњив покрет. Планови припрема за напад на Персију потпуно су га окупирали.

Једнога дана у његову собу ушла је Олимпија желећи да га замоли да одобри венчање њеног брата и Филипове ванбрачне кћерке. У првом тренутку изненађен овим захтевом, Филип у њему није видео ништа лоше па је одобрио венчање.

Свадба је била бучна, лепа и весела, са много музике. Филип је био добро расположен и стално је правио шале на рачун младожење који је био много старији од невесте. У част младенаца припремљена је и позоришна представа. За ту прилику краљ је обукао белу хаљину која је истицала његов висок стас и снагу. Окружен гардистима, у дугој поворци кренуо је ка позоришту.

Пролазећи поред градске капије приметио је на капији неког коња. Кад је застао да упита шта ће он ту, један од младића из Александрове пратње сјурио му је мач у груди. Ударац је био врло прецизан: Филип је разрогачио очи и заустио нешто да каже, али се без гласа стропоштао пред ноге гардиста. Убица је хитро одскочио, отрчао до коња и дао се у бекство, али се коњ заплео у винову лозу која је стајала на путу и пао. Филипови гардисти су притрчали и без милости сасекли Павзанија, убицу свог краља.

Тако је у 47. години, на врхунцу политичке и војне моћи, завршио Филип Македонски.

Олимпија, за коју се сумњало да је наручила ово убиство, није губила време па се постарала да Клеопатра и њен син не надживе Филипа. Оволика свирепост није могла а да не згрози Александра, без обзира што је тек рођени полубрат могао да му угрози престо. Филипова смрт обрадовала је Грке који су мислили да је то крај владавине Македонаца: двадесетогодишњи Александар их је брзо разуверио у то. Учврстивши македонску превласт у Грчкој, он се окренуо на исток ка Персији, цару Дарију и светској слави. Пут му је био отворен.

Б. Вукелић

Планета Сатурн и неки њени сателити. Титан је сасвим горе лево. Сви верују да крије нова изненађења јер се по свему разликује од осталих небеских тела.

Чак и пре него што је америчка свемирска сонда Воиџер 1 прошла поред Сатурна 1980. године и на Земљу послала више од осамнаест хиљада фотографија ове планете и њених сателита, научници су сматрали да је Титан најфасцинантније небеско тело у Сунчевом систему. То је једини познати сателит за који се тврдило да поседује атмосферу, густу и непрозирну и загасито наранџасте боје састављене од метана, амонијака и водоника. Осим тога, верује се да је, после Земље, најпогоднији за одржање извесних облика живота.

Подаци о Титану, највећем Сатурновом сателиту, које је пренео Воиџер 1 помно су студирани пуне три године. И мада неке загонетке још нису разрешене, планетолози су већ у стању да сачине његов далеко прецизнији портрет.

Овај сателит већи од планете Меркур (2575 км у пречнику) има атмосферу која је превасходно сачињена од азота. Тамо је проценат овог гаса исти као и око Земље. И управо то је податак који је највише изненадио научнике и натерао их на размишљање. Јер, познато је да азот на Земљи води порекло од микроорганизама, па је могуће да се слично догодило и на Титану.

Велика хладноћа преко сто педесет степени испод нуле, наводи и данас неке стручњаке на закључак да су на овом небеском телу могући неки примитивни облици живота. Већ неколико година Карл Саган и његов колега истраживач Тобијас Овен истичу своју хипотезу да метан на Титану највероватније игра улогу воде на Земљи. Зато би тамо, услед кондензовања метана (или азота), по њиховом мишљењу, могла да постоји и материја у течном стању. А то значи да има облака, кише, река, океана, чак и леда а самим тим и поларних области.

Овен је чак покушао и да замисли како би тамо изгледало путовање чамцем. Видљивост добра иако уз мало светлости (као кад је на Земљи пун месец), али могућност оријентисања веома отежана јер се не виде звезде. Пошто нема ветра, не би се могло путовати на једра, а ни мотор не би могао да ради јер нема кисеоника. Зато су ту весла... каже Овен...

У последњем броју америчког часописа „Наука" тројица научника из Стратфорда и Пасадене дали су нову димензију овој хипотези. Они, наиме, тврде да сложени молекули угљоводоника који се формирају фото-хемијским путем у стратосфери сателита и стварају неку врсту магле, скупљају метан из атмосфере и спуштају га на тло где може да се кондензује у читаве океане односно ниске облаке са кишама од метана.

Сви се слажу у једном: Титан је изузетак у Сунчевом систему и убудуће му треба посветити највећу пажњу.

Д. В.

Walt Disney

101 ДАЛМАТИНАЦ

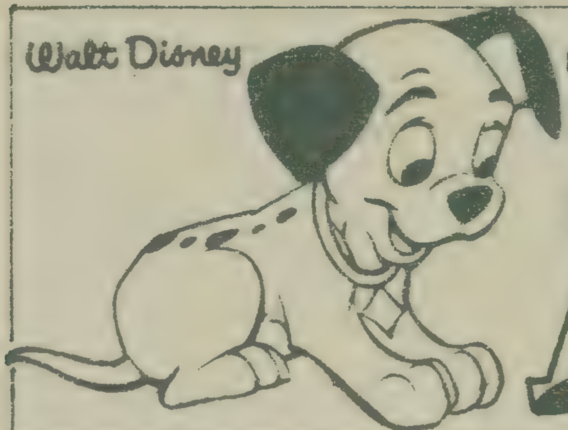

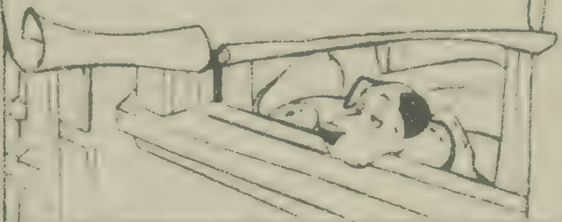

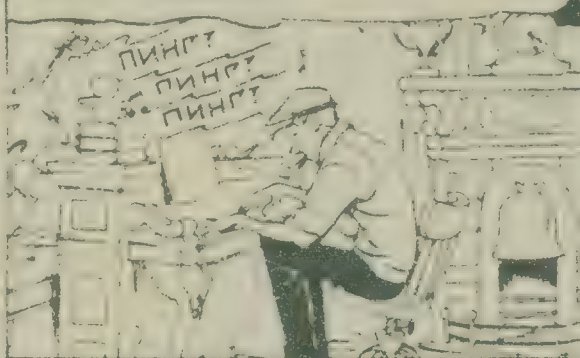

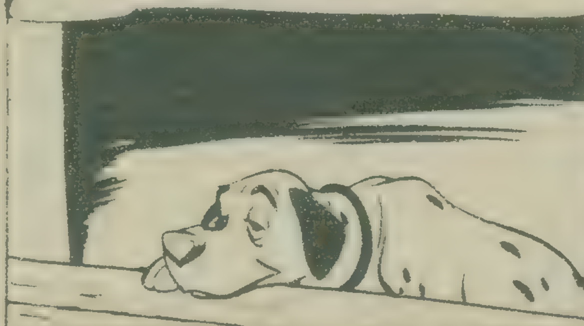

НАЈЛЕПШЕ БИЋЕ НА ЧЕТИРИ НОГЕ КОЈЕ САМ ВИДЕО! А И ДЕВОЈКА ЈЕ ЛЕПА!

ОВАКАВ ПАР НЕ БИХ НАШАО НИ ЗА СТО ГОДИНА!

ИДУ У ПАРК! САВРШЕНО МЕСТО ЗА САСТАНАК! МОРАМ БРЗО НЕШТО ДА УЧИНИМ!
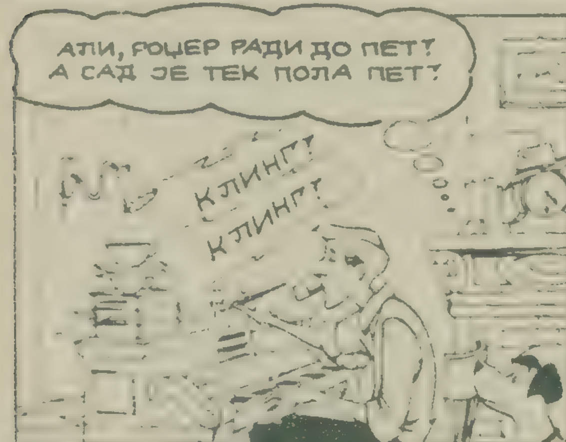
АЛИ, РОЏЕР РАДИ ДО ПЕТ! А САД ЈЕ ТЕК ПОЛА ПЕТ!
КЛИНГ!
КЛИНГ!

ТРЕНУТАК ЈЕ ДА СТУПИМ У АКЦИЈУ!
ВРРР,

ДОНГ! ДОНГ! ДОНГ!
ДОНГ!
ДОНГ!
ОХ! ЗАР ЈЕ ВЕЋ ПЕТ?!

У РЕДУ, ПОНГО! ЗНАМ ДА ЈЕ ВРЕМЕ ЗА ШЕТЊУ!

И, КРОЗ НЕКОЛИКО МИНУТА...
ПОНГО, УСПОРИ МАЛО! КУД ТОЛ'КО ЖУРИШ?
КАД БИ САМО ЗНАО!

У ПРВОМ ТРЕНУТКУ САМ ПОМИСЛИО ДА НИШТА НЕЋЕ БИТИ ОД САСТАНКА, АЛИ ИЗНЕНАДА...
ПОНГО, ЛАКШЕ!

ТАМО СУ БИЛЕ ОНЕ ...

ОХ! ПОНГО! ДАЈ ДА СЕ МАЛО ОДМОРИМО!
НИЈЕ ВРЕМЕ ЗА ОДМОР!

ДО САСТАНКА МОРА ДА ДОЂЕ САД ИЛ' НИКАД!
АЛИ... КАКО?
ПОНГО!

ОВО ЈЕ ЈЕДИНО ШТО ТИ ЈЕ ПАЛО НА ПАМЕТ?
ПОНГО!
ШТА ОВО ЗНАЧИ?

С ... СТРАШНО ТИ ЈЕ ЖАО!
ООХ!

О, НЕ!
П ... ПАЗИТЕ!
ИЈУФ!

НЕ МОГУ ДА ГЛЕДАМ!
ИЈАО!
ЈУФ!
ЦВИЛ!
ПЉУС!

У ТОМ ТРЕНУТКУ СВЕ МИ ЈЕ ИЗГЛЕДАЛО КАО СМАК СВЕТА...
ШТА ЋУ САД? ДА Л' ДА БЕЖИМ?
МОЈ НОВИ ПРОЛЕЋНИ КОСТИМ! МОЈ ШЕШИР!
ДОЗВОЛИТЕ ДА ВАМ ПОМОГНЕМ!

СТВАРНО НЕ ЗНАМ ШТА ЈЕ БИЛО ТОМ ПСУ! ВОЛЕО БИХ ДА УЧИНИМ НЕШТО ЗА ВАС...
ДОСТА СТЕ ВЕЋ УЧИНИЛИ! ШМРК! ШМРК!

АЛИ, ТАДА...
ХОЋЕТЕ ЛИ МОЈУ МАРАМИЦУ?
ВАШУ...

ХА, ХА, ХА, ХА, ХА, ХА!
ХЕ, ХЕ, ХЕ! СТВАРНО САМ ГЛУП!

ИСПОСТАВИЛО СЕ ДА ЈЕ ИМЕ ОНОГ ДИВНОГ БИЋА ПЕРДИТА, А ИМЕ ЊЕНЕ ЉУБИМИЦЕ АНИТА. И САМО НЕКОЛИКО НЕДЕЉА КАСНИЈЕ...
...А САДА ВАС ПРОГЛАШАВАМ МУЖЕМ И ЖЕНОМ!

БИЛО ЈЕ ТО ДУПЛО ВЕНЧАЊЕ...

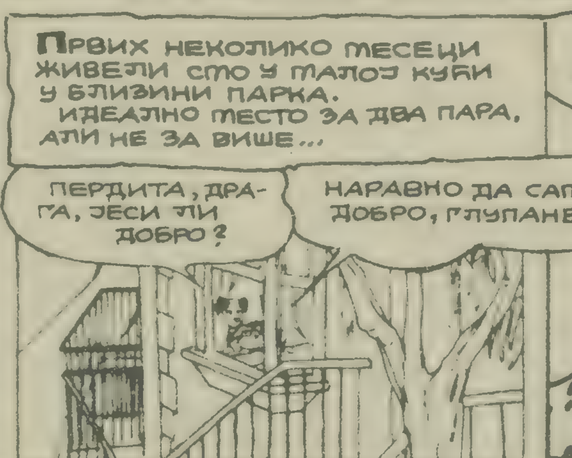
ПРВИХ НЕКОЛИКО МЕСЕЦИ ЖИВЕЛИ СМО У МАЛОЈ КУЋИ У БЛИЗИНИ ПАРКА. ИДЕАЛНО МЕСТО ЗА ДВА ПАРА, АЛИ НЕ ЗА ВИШЕ...
ПЕРДИТА, ДРАГА, ЈЕСИ ЛИ ДОБРО?
НАРАВНО ДА САМ ДОБРО, ГЛУПАНЕ!

И ПРЕ НАС СУ ПСИ ДОБИЈАЛИ МЛАДЕ!
ОХ! ЗНАМ, АЛИ...
ВРЕМЕ ЈЕ ЗА ЧАЈ!

ХВАЛА ВАМ, НЕНИ! ОДМАХ ЋУ ДА ПОЗОВЕМ РОЏЕРА! КАД КОМПОНУЈЕ, ПОТПУНО ЗАБОРАВИ НА ВРЕМЕ!

ОХ, ПОНГО! ТА СИРЕНА! СТИЖЕ ОНА ЗЛА ЖЕНА! БОЈИМ СЕ!
ТУ-ТУ!
ТУ-ТУ!

НЕМАШ ЗАШТО! НЕ МОЖЕ ДА ТЕ ПОВРЕДИ! УОСТАЛОМ, ОНА ЈЕ ПРИЈАТЕЉИЦА НАШЕ ГОСПОДАРИЦЕ!
ТУ-ТУ!
ВРУМ!

КАКО НАПРЕДУЈЕШ, РОЏЕРЕ?
ТАМ-Т-ТАМ... О, ДИВНО! ИМАМ ВЕЋ МЕЛОДИЈУ!

ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ СТИГЛА ГРДЕЛА, ТВОЈА ДРАГА ШКОЛСКА ДРУГАРИЦА! ТАКО СЕ РАДУЈЕМ!
ШКРИИИП!
РОЏЕРЕ, НЕМОЈ ОПЕТ ДА ПОЧИЊЕШ!

ШТА МОГУ КАД МЕ ПОДИЛАЗИ ЈЕЗА ЧИМ ЈЕ УГЛЕДАМ!

ХЕЈ! ИМАМ РЕЧИ ЗА СВОЈУ НОВУ ПЕСМУ!

ГРДЕЛА, ГРДЕЛА, УВЕК СПРЕМНА НА ЗЛОДЕЛА...
РОЏЕРЕ, МОЛИМ ТЕ...

ТАКО НЕШТО ЖИВА ДУША НИЈЕ ВИДЕЛА!

О, ГРДЕЛА, ГРДЕЛА!
РОЏЕРЕ, ЧУЋЕ ТЕ!
ЗВРР!

ОТВОРИТЕ ВРАТА, НЕНИ!
ДА, ДА!

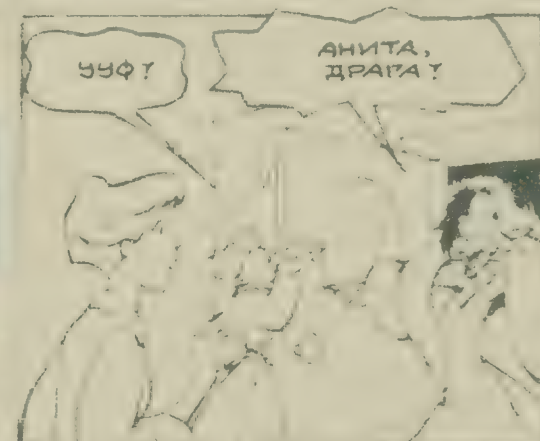
УУФ!
АНИТА, ДРАГА!

ЗДРАВО, ГРДЕЛА! КАКО СИ?
НИКАКО! ЖИВИМ У ОВОМ УЧМАЛОМ СВЕТУ!

ГДЕ СУ ОНИ? ГДЕ СУ?
А КО ТО?

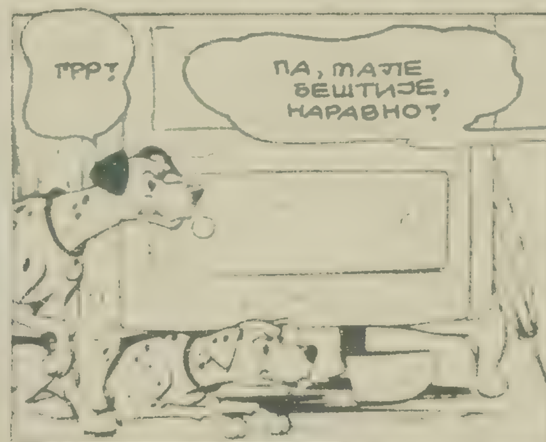
ГРР!
ПА, МАЛЕ БЕШТИЈЕ, НАРАВНО!

ТИ МИСЛИШ НА ПЕРДИТИНЕ МЛАДЕ! ОЧЕКУЈЕМО ИХ ТЕК КРОЗ ТРИ НЕДЕЉЕ!
ТРИ НЕДЕЉЕ!

ПА, ПРЕ НЕ МОЖЕ!
ОХ, АНИТА, ТИ СИ ТАКО МУДРА И РАЗЛОЖНА!

ЈЕ Л' ТИ ТО НОВА БУНДА?
ДА, ДРАГА! ОД НЕРЦА ЈЕ!

БУНДЕ СУ МОЈА ЈЕДИНА ПРАВА ЉУБАВ! ЖИВИМ ЗА ЊИХ!

МММ! КАКВО ЛЕПО КРЗНО ИМАЈУ ОВИ ТВОЈИ ЉУБИМЦИ! КОЛИКО, ОБИЧНО, ИМАЈУ МЛАДИХ?
ШЕСТ, МОЖДА СЕДАМ!

ПОНЕКАД ЧАК И ВИШЕ!
ЗАИСТА? МИЛА МОЈА, САД ИДЕМ...

... АЛ' КАД МЛАДИ ДОЂУ НА СВЕТ, ОБАВЕСТИ МЕ! ОБЕЋАЈ МИ!
ДА, ГРДЕЛА!

ВИДИМО СЕ КРОЗ ТРИ НЕДЕ-ЉЕ!
ПОНГО, ТА ЗЛА ЖЕНА ЖЕЛИ НАШЕ МЛАДЕ!
ТРАС!

НЕ БРИНИ, ПЕРДИТА! НИШТА СЕ НЕЋЕ ДОГОДИТИ НАШИМ МЛАДУНЦИМА!
ПОНГО, ТАКО САМ БИЛА СРЕЋНА У ПОЧЕТКУ...

...АЛИ, САДА ... ШТРК! ВОЛЕЛА БИХ ДА НИКАД НЕ ДОБИЈЕМО ПОТОМКЕ!

ЈАДНА ПЕРДИТА! БИЛА ЈЕ МНОГО ТУЖНА! НАШИ МЛАДУНЦИ СУ ДОШЛИ НА СВЕТ ЈЕДНЕ ХЛАДНЕ И КИШНЕ НОЋИ У ОКТОБРУ...

МОЈ ЉУБИМАЦ И ЈА СМО БРИЖНО ОЧЕКИВАЛИ ТАЈ СРЕЋАН ТРЕНУТАК ...
КЛИК!

ОСАМ МЛАДИХ!
ОСАМ?!

ПОНГО, ЧЕСТИТАМ!
АВ! АВ!

НЕ! ПЕТНАЕСТ ИХ ЈЕ!
ПЕТНАЕСТ!

ПОНГО, ТО ЈЕ ФАНТАСТИЧНО!
МАЈКА СЕ ДОБРО ОСЕЋА!
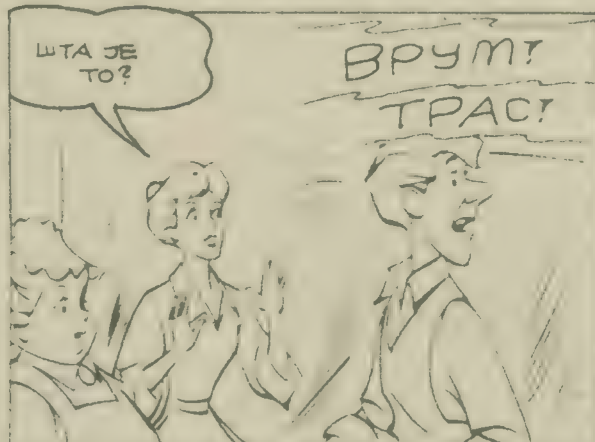
ШТА ЈЕ ТО?
ВРУМ!
ТРАС!

ДА Л' САМ ДОБРО ЧУЛА? ПЕТНАЕСТ МЛАДИХ!

СВЕ ИХ УЗИМАМ! КАЖИТЕ МИ САМО ЦЕНУ!
ЦЕНУ?
ГРР!

КОЛИКУ СУМУ ДА НАПИШЕМ НА ЧЕКУ?
АЛИ, ГРДЕЛА, НЕ МОЖЕМО ДА ТИ ИХ ДАМО!

ПЕРДИТИ БИ ПРЕПУКЛО СРЦЕ!
ГЛУПОСТИ! НЕМАТЕ ПАРА НИ ВАС ДА ИСХРАНИТЕ, А КАМОЛИ ТЕ КУЧИЋЕ!

ИЗИЋИ ЋЕМО НЕКАКО НАКРАЈ! РОЏЕРОВЕ ПЕСМЕ ...
ХААА, ХА, ХАААА! РОЏЕРОВЕ ПЕСМЕ!

ДОСТА ЈЕ БИЛО ГЛУПОСТИ! ПЛАТИЋУ ВАМ ДУПЛО ВИШЕ НЕГО ШТО ВРЕДЕ!
!

ЧУЛИ СТЕ МОЈУ ЖЕНУ!
ШТА?

НЕ ПРОДАЈЕМО ШТЕНАД! НИ ЈЕДНО ЈЕДИНО!
ОХ! ТИ... ТИ...

УЗМИТЕ СВОЈЕ ЧЕКОВЕ И ЗБОГОМ!
ТИ СТРАШНИ ЧОВЕЧЕ! ЗАДРЖИ ТЕ МАЛЕ БЕШТИЈЕ...

...АЛ' ЈА ЋУ ТИ СЕ ОСВЕТИТИ! ЗАЖАЛИЋЕШ ЗБОГ ОВОГА!

РОЏЕРЕ, БИО СИ СЈАЈАН!
ИСПАО ЈЕ ПРАВИ ХЕРОЈ!
ТРАС!
АВ! АВ! АВ!

ПЕРДИ! ПЕРДИ, ОСТАЋЕ НАМ СВА ДЕЦА!

МОЈ ДОБРИ ЉУБИМАЦ СЕ СЈАЈНО ДРЖАО! ТАКО ЈЕ ОДБРУСИО ОНОЈ ЗЛОЈ ЖЕНИ, ДА ЈОЈ ВИШЕ НЕЋЕ ПАСТИ НА ПАМЕТ ДА ДОЂЕ ОВАМО!
ОХ, ПОНГО!

ТАКО САМ СРЕЋНА! МММ!

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ НАША ШТЕНАД ВИШЕ НИСУ БИЛА БЕБЕ И, МА КОЛИКО ТО ИЗГЛЕДАЛО НЕВЕРОВАТНО, ПЕРДИТА И ЈА СМО ИХ СВЕ РАЗЛИКОВАЛИ...
БАНГ! БАНГ!
БАНГ! БАНГ!

ХЕЈ! НА ПРОГРАМУ ЈЕ НАША ОМИЉЕНА СЕРИЈА "МУЊА, ЧУДО ОД ПСА"!
ГЛАДАН САМ!
ПСТ!

БАНГ! БАНГ! БАНГ!
КЛИК!
ОХ! ТАЈ ГАДНИ, НЕМИЛОСРДНИ ДОСОН! ПУЦА У МУЊУ!
ДО ВРАГА! ПОСЛЕДЊИ МЕТАК!

БЕЗ БРИГЕ, НАРОДЕ! МУЊА ЋЕ ДА СРЕДИ ТОГ ЛОВОКРАДИЦУ!
ХА, ХА! ПРОМАШИО ГА ЈЕ!
ГРАВ!
ПИНГ!
ПИНГ!

ХОЋЕ ЛИ МУЊА УХВАТИТИ ЛОВОКРАДИЦУ ДОСОНА? НЕ ПРОПУСТИТЕ СЛЕДЕЋУ ЕПИЗОДУ!
АВ!

И НЕ ЗАБОРАВИТЕ ДА ОБРАДУЈЕТЕ СВОГ ПСА ХРАНОМ "МУЊА"!
ВРЕМЕ ЈЕ ЗА СПАВАЊЕ, ДЕЦО!

МОЖЕМО ЛИ И МИ С ВАМА У ШЕТЊУ?
НАС НИКАД НЕ ВОДИТЕ!
НАМА СЕ... ЗЕВ... НЕ СПАВА!

У КРЕВЕТ, РЕКЛА САМ!
СЛУШАЈТЕ ТАТУ ШТА ВАМ КАЖЕ! ЈЕДАН, ДВА, ТРИ, ЧЕТИРИ, ПЕТ, ШЕСТ, СЕДАМ, ОСАМ...

...ДЕВЕТ, ДЕСЕТ, ЈЕДАНАЕСТ, ДВАНАЕСТ, ТРИНАЕСТ, ЧЕТРНАЕСТ...
ХММ!

ПЕТНАЕСТ!
УПАМТИТЕ, НАЈБОЉА ХРАНА ЗА ПСЕ ЈЕ "МУЊА"!
УФ!
МУЊА

И ТАКО, ПОШТО СМО СМЕСТИЛИ ДЕЦУ У КРЕВЕТ, КРЕНУЛИ СМО У ШЕТЊУ...

НИСМО НИ СЛУТИЛИ ДА НАС ПРАТЕ НЕКИ ЗЛИ ЉУДИ...

ОТИШЛИ СУ, ХОРАСЕ!

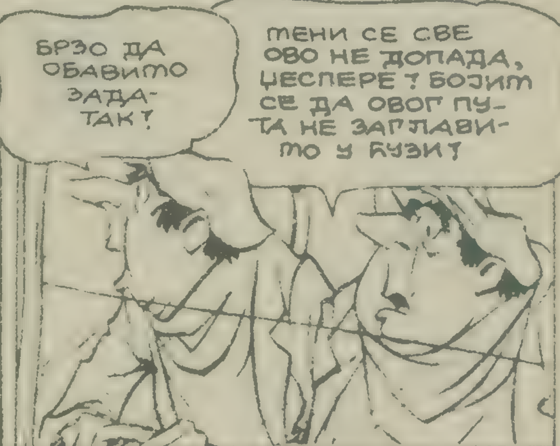
БРЗО ДА ОБАВИМО ЗАДАТАК!
МЕНИ СЕ СВЕ ОВО НЕ ДОПАДА, ЏЕСПЕРЕ! БОЈИМ СЕ ДА ОВОГ ПУТА НЕ ЗАГЛАВИМО У ЋУЗИ!

НЕ ПРИЧАЈ ГЛУПОСТИ! У КУЋИ ЈЕ САДА САМО ЊИХОВА СТАРА КУВАРИЦА!

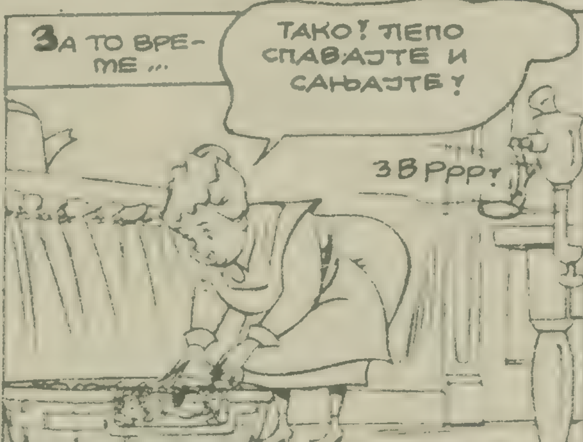
ЗА ТО ВРЕМЕ...
ТАКО! ЛЕПО СПАВАЈТЕ И САЊАЈТЕ!
ЗВРРР!

КО ЛИ ЈЕ ТО САД?

'БРО ВЕЧЕ, ГОСПО! ДОШЛИ СМО ДА ПРОВЕРИМО ЕЛЕКТРИЧНЕ ИНСТАЛАЦИЈЕ!
ДА! МИ СМО ВОДОИНСТАЛАТЕРИ!

ЕЛЕКТРИЧАРИ! ЕЛЕКТРИЧАРИ!
ДА, ДА! МИ СМО ЕЛЕКТРИЧАРИ!
ЕЛЕКТРИЧАРИ

АЛИ, МИ НИСМО ЗВАЛИ ЕЛЕКТРИЧАРЕ!
ИЗВИНИТЕ, НЕМАМО ВРЕМЕНА ЗА ОБЈАШЊАВАЊЕ!

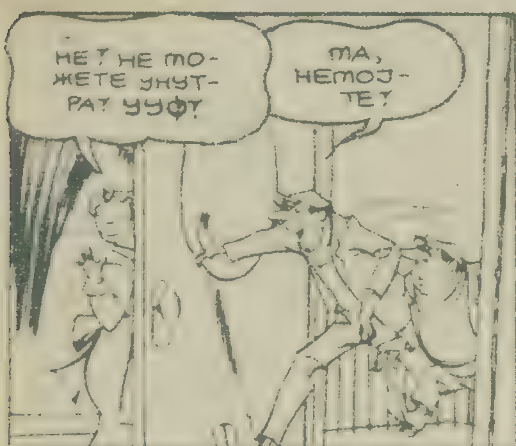
НЕ! НЕ МО-ЖЕТЕ УНУТ-РА! УУФ!
МА, НЕМОЈ-ТЕ!

НЕ СМЕТЕ ГОРЕ! ТАМО ЈЕ РАДНА СОБА МОГ ГАЗДЕ!

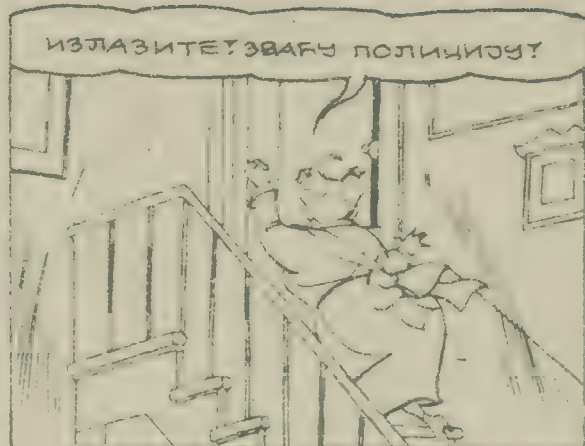
ИЗЛАЗИТЕ! ЗВАЋУ ПОЛИЦИЈУ!

САМО ИЗВОЛИТЕ!
ШТА?
ФИЈУ!

ПОЖУРИ, ХОРАСЕ, ДОК НИЈЕ ДИГЛА УЗБУНУ!
ТРАС!
КЛИК!

ЖУРИМ, ЖУРИМ! ЧЕ-ТРНАЕСТ, ПЕТНАЕСТ! ТА-КО!
ЗЗЗЗ...
ЕЛЕК-ТРИ-ЧАР

СВЕ САМ ИХ ПОКУПИО!
БЕЖИМО!
ЗЗЗЗ..

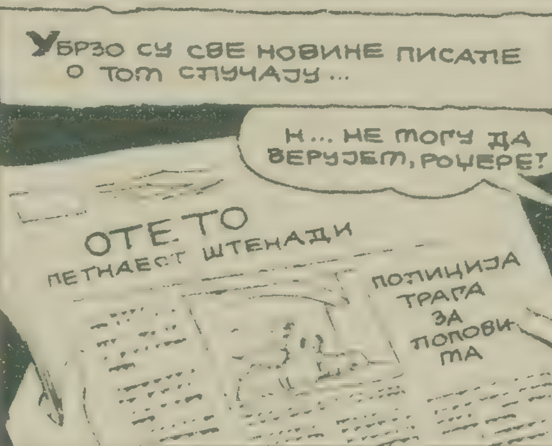
УБРЗО СУ СВЕ НОВИНЕ ПИСАЛЕ О ТОМ СЛУЧАЈУ...
Н... НЕ МОГУ ДА ВЕРУЈЕМ, РОЏЕРЕ!
ОТЕТО ПЕТНАЕСТ ШТЕНАДИ
ПОЛИЦИЈА ТРАГА ЗА ЛОПОВИ-МА

ЗАШТО СУ ИХ УКРАЛИ?
НЕ ЗНАМ ЗАШТО, АЛИ ЗНАМ КО ЈЕ!

МИСЛИШ НА ГРДЕ-ЛУ? ПРИЗНАЈЕМ ДА ЈЕ ЧУДНА ОСО-БА, АЛИ ОНА НИЈЕ ЛОПОВ!
ПО МЕНИ ЈЕ ОНА ПРВА НА СПИСКУ СУМЊИ-ВИХ!

АЛИ, ПОЛИЦИЈА ЈЕ ЊУ ВЕЋ ИСПИТАЛА! ШТА ТИ ОНДА ХОЋЕШ?
НЕ ЗНАМ! НЕ ЗНАМ!

ПОНГО, НОВА ГО-ДИНА ЈЕ НА ПРА-ГУ! НЕ МОГУ ДА ЗАМИСЛИМ ДА ЈЕ ПРОВЕДЕМ БЕЗ НА-ШЕ ДЕЧИЦЕ!
БУДИ ХРАБ-РА, ПЕРДИ-ТА!

НИЈЕ СВЕ ИЗГУБЉЕНО! НЕ ЗАБОРАВИ НА ЛАЈАЊЕ У СУМ-РАК!
АЛИ, ТО КОРИСТИ-МО САМО ЗА САОП-ШТАВАЊЕ ВАЖНИХ ПОРУКА НАШЕМ ПСЕЋЕМ РО-ДУ!

ПА, ТО ЈЕ НАЈБРЖИ НА-ЧИН ЗА ПРЕНОШЕЊЕ ВЕСТИ! АКО СУ НАША ДЕЧИЦА У ЛОНДОНУ, ГРАДСКИ ПСИ ЋЕ НАС ВЕЋ ОБАВЕСТИТИ!

ПОСЛАЋЕМО ИМ ПОРУКУ ЈОШ ОВЕ ВЕЧЕРИ КАД НАС НАШИ ЉУБИМЦИ ПОВЕДУ У ШЕТ-ЊУ!
НАДАМ СЕ ДА ЋЕ СЕ СВЕ ДОБРО ЗАВРШИ-ТИ!

И ТАКО...
АУУУ! АВ! АВ!

ПОНГО, БОЈИМ СЕ ДА ВЕЧЕРАС НЕМА НИКОГ НАПОЉУ! СУВИШЕ ЈЕ ХЛАДНО!
СТАНИ! РЕК'О БИХ ДА ЧУЈЕМ ОДГОВОР!

БИО САМ У ПРАВУ!
ВАУ! ВАУ! ВАУ!

АВ! АВ! ГРАВ! ГРАУУУ! ВАУУ! ВАУУ! АУУУУУ!

ТИШИНА, ПОНГО! ПРОБУДИЋЕШ ЧИТАВ КРАЈ!
ЈАВ! АВ! АУУУУ!

ВЕСТ СЕ ПРЕНОСИЛА ОД КУЧЕТА ДО КУЧЕТА...
ПЕТНАЕСТ ШТЕНАДИ УКРАДЕНО! СТРАШНО!

ИДЕМ НА ЖЕЛЕЗНИЧКУ СТАНИЦУ! ТАМО СЕ УВЕК ВРЗМАЈУ ПСИ ЛУТАЛИЦЕ!
ЗА ОСТАЈЕМ ОВДЕ У СЛУЧАЈУ ДА СТИГНУ НОВЕ ВЕСТИ!
А ЈА ЋУ ДО ПОДЗЕМНЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ! ТАМОШЊИ ПСИ МОРА ДА ЗНАЈУ НЕШТО!
ЛУЧКИ ПСИ СУ НАЈОБАВЕШТЕНИЈИ! ЗАТО ЈУРИМ У ЛУКУ!

НИЈЕ ПРОШЛО МНОГО ВРЕМЕНА, А ВЕСТ СЕ ПРОШИРИЛА И ИЗВАН ЛОНДОНА...
ЈАВ, ЈАВ! АУУУУ!

ШТА КАЖЕ? ШТА КАЖЕ? ЈЕ Л' НЕКА ИНТРИГА?
ПССТ, ЛУСИ!
ЈАУУУУ!

НИЈЕ ИНТРИГА! ВЕСТ СТИЖЕ ИЗ ЛОНДОНА! УКРАДЕНО ЈЕ ПЕТНАЕСТ МАЛИХ ДАЛМАТИНАЦА!
МА ШТА КАЖЕШ, ТАУЗЕРЕ!

ОБАВЕСТИЋУ ПУКОВНИКА! ОН ИМА НАЈСНАЖНИЈИ ЛАВЕЖ!
АВ! АВ!
ЗАМИСЛИ! ВЕСТ ЧАК ИЗ ЛОНДОНА!

ААВ! ААВ!
ХМM! РЕК'О БИХ ДА ЈЕ ТАУЗЕР! НЕШТО ЈЕ ХИТНО!

НАРЕДНИЧЕ! НАРЕДНИЧЕ ТИБС!
ЗЗЗ! ХРК! МЈАУ!

ХММ? ШТА? О! ДА, КАПЕТАНЕ!
ЛАВЕЖ НА УЗБУНУ! ОБАВЕСТИ ПУКОВНИКА!

ПУКОВНИЧЕ! ХЕЈ, ПУКОВНИЧЕ!
НРМ! ГРР! К...КО ЈЕ ТО?
ФИЈУУ!
ДУМ!

ПОЗИВ НА УЗБУНУ! ОБАВЕШТАВА ТЕ НАРЕДНИК ТИБС!
УЗБУНА, КАЖЕШ?

БРЗО ДА ИСПИТАМО СТВАР! НАРЕДНИЧЕ ТИБС, ЗА МНОМ!
РАЗУМЕМ, ПУКОВНИЧЕ!

ТО ЈЕ СТАРИ ТАУЗЕР!
ТИШИНА, МОЛИМ, ДА ЧУЈЕМ!

ЈЕДНО ДУГО ЗАВИЈАЊЕ... ДВА КРАТКА... ЈЕДНО АВ И ДВА ВАВ!
ДУГО ЗАВИЈАЊЕ?

ДА! ХМ! ОХ! ТО ЗНАЧИ...
ДА ЈЕ ПОРУКА ИЗ ЛОНДОНА!

ДА! А САД ЈЕДНО ХРК, ЈОШ ДВА ВАВ И ЈЕДНО ЦВИЛ!
РАЗУМЕО САМ! ОТЕТО ЈЕ ПЕТНАЕСТ МАЛИХ ДАЛМАТИНАЦА!

ЈЕ ЛИ МОГУЋЕ?
ХЕЈ! ПРЕ ДВЕ НОЋИ ЧУО САМ ЦВИЛЕЊЕ У СТАРОМ ГРДЕЛИНОМ ЗАМКУ!

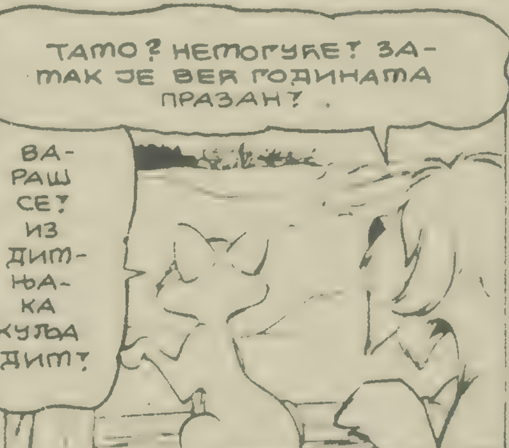
ТАМО? НЕМОГУЋЕ! ЗАМАК ЈЕ ВЕЋ ГОДИНАМА ПРАЗАН!
ВАРАШ СЕ! ИЗ ДИМЊАКА КУЉА ДИМ!

МОРАМО ШТО ПРЕ ДА ИЗВИДИМО! ЗА МНОМ, НАРЕДНИЧЕ ТИБС!
РАЗУМЕМ!

УБРЗО...
У СЕЛУ СЕ ПРИЧА ДА У ЗАМКУ ИМА ДУХОВА! ЧИСТА ИЗМИШЉОТИНА, НАРАВНО!
ГЛБ! НАРАВНО, ПУКОВНИЧЕ!

НАРЕДНИЧЕ, БУДИ ОПРЕЗАН! А САД, НАПРЕД!
Д...ДА!

У ЗАМКУ ЈЕ БИЛО МРАЧНО, А СВА ВРАТА И ПРОЗОРИ ЗАМАНДАЉЕНИ.
НАРЕДНИК ТИБС ЈЕ ИПАК ПРОНАШАО УЛАЗ ...

КРОЗ ЈЕДНУ РУПУ У ЗИДУ УГЛЕДАО ЈЕ ЗРАЧАК СВЕТЛОСТИ И ЧУО ГЛАСОВЕ...

КАД ЈЕ ПРОВИРИО, ЗАНЕМЕО ЈЕ ОД ЗАПРЕПАШЋЕЊА...

Просторија је била пуна малих далматинаца...

А насред собе седеле су оне две хуље Џеспер и Хорас...

Псст! Јеси ли ти један од оних петнаест украдених штенади?
Ја нисам украден! За мене су платили!

Поред тога, нема нас петнаест, већ деведесет девет!
Толико?
Можда он тражи оне тамо!

Њих је петнаест! Сви имају имена и огрлице! Нису из продавнице животиња!

То су сигурно они! Хвала на обавештењу!
Нема на чему!

Сигнал лавежом преносио се преко снежних поља...
Аууух! Аууух! Ав! Ав! Грав!
Таузер је примио вест!
Ав! Ав! Вууу!

И убрзо...
Шта је то, Понго?
Обавештење за нас!
Ав, ав! Грав! Аууух!

Открили су где су скривени наши млади! У старом замку оне зле жене Грделе!
Значи, ипак је она отмичар!

Шта да радимо?
Идемо из свих стопа у Сафок, где је онај замак!

А тамо...
Цвил, цвил, цвил!
Хмм! Порука је примљена! Задатак смо обавили!
ВРУМ!
Стиже неки ауто!

Немогуће да су већ стигли из Лондона!
Зауставио се испред замка!

Брзо да видимо шта ће се догодити!
Из ових стопа!

Била је то Грдела...
Џеспере! Хорасе! Посао мора да се обави још ноћас!
Ноћас?

ТО ЈЕ НЕМОГУЋЕ! НЕ МОЖЕМО ЗА ЈЕДНУ НОЋ ДА НАПРАВИМО ТОЛИКЕ БУНДЕ!
МОРАТЕ!

БУНДЕ ОД ПСЕЋЕГ КРЗНА! НЕЕ!
ПОЛИЦИЈА СЕ РАЗМИЛЕЛА! ЗАТО МОРАТЕ ДА ОБАВИТЕ ПОСАО ЈОШ НОЋАС!
АЛИ, КАКО?

НЕ ТИЧЕ МЕ СЕ! УЈУТРУ ДОЛАЗИМ ПО БУНДЕ! ЈАСНО?
ЈЕ Л' МОЖЕМО БАР ДА ОДГЛЕДАМО ДО КРАЈА ФИЛМ НА ТЕЛЕВИЗИЈИ?

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ПОНГО, БОЈИМ СЕ ДА НЕ ЗАЛУТАМО!
НЕЋЕМО! СЛЕДИЋЕМО ЛАВЕЖ!

СЛУШАЈ! ВЕЋ СМО СТИГЛИ!
ЈИП, ЈИП! ВУВ! АУУУУ!

ТИ СИ СИГУРНО ПУКОВНИК!
ДА! А ТИ СИ ПОНГО, ЗАР НЕ?

НАШИ МЛАДУНЦИ СУ ДОБРО, ЈЕ ЛИ?
НЕМАМ ВРЕМЕНА ЗА ОБЈАШЊАВАЊЕ! КРЕНИТЕ ЗА МНОМ!

КАСНИЈЕ...
АХА! САТЕРАЛИ СМО ИХ У ЋОШАК!
ОЧАС ЋЕМО ДА ИХ СРЕДИМО!

Ш... ШТАА?
ГРРРР!
ЦАНГР!

ОТКУД ОВЕ ДВЕ ХИЈЕНЕ?
УХ!
ТРАС!
ГРРР!

ТИ, НЕСПРЕТЊАКОВИЋУ!
ХЕЈ! ПУСТИ МИ НОГУ!
ЦЕП!

ИЈАОО!
УФ!
ЦЕП!

ПРИЋИ АКО СМЕШ!
НЕЕЕ! УХ!

АХ!
ЈОЈ!
ВУШ!

УХ! ПУСТИ МЕ, НЕСРЕЋО ЈЕДНА!

ТРАС!
УУФ!

А САД БРЗО ДА ПРЕЂЕМО НА СТРАТЕГИЈУ ПОВЛАЧЕЊА, ШТО БИ ПУКОВНИК РЕК'О!
ТАКО ЈЕ, ПОНГО!

МОРАМО ДА БУДЕМО ДАЛЕКО ОДАВДЕ КАД СЕ ОВА ДВОЈИНА ОСВЕСТЕ!
ОООХ!
ДЕЦО, ПАЗИТЕ ДА СЕ НЕ ПОСЕЧЕТЕ НА СТАКЛО!

ЧИЈА СУ ОСТАЛА ШТЕНАД?
ЊИХ ЈЕ КУПИЛА ГРДЕЛА, ДА БИ НАПРАВИЛА БУНДЕ! ТАТА, 'ОЋЕМО ЛИ И ЊИХ ДА ПОВЕДЕМО?

НАРАВНО! НЕ ЗНАМ ШТА ЋЕМО ДА РАДИМО С ЊИМА, АЛИ О ТОМЕ ЋЕМО КАСНИЈЕ! САД САМО ДА ЗБРИШЕМО ОДАВДЕ!

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...
КРЕНУЛИ СУ ПРЕКО ПОЉА!
МИ ЋЕМО КОЛИМА ДА ИМ ПРЕСЕЧЕМО ПУТ!

ААА, САМО ДА СЕ ДОКОПАМО ТИХ БЕШТИЈА!

УСКОРО...
ТАТА, УМОРАН САМ!
И ЈА!
ТЕШКО ЈЕ ХОДАТИ ПО ДУБОКОМ СНЕГУ!
ЗНАМ! АЛИ, НЕ СМЕМО ДА СЕ КРЕЋЕМО ДРУМОМ!
СЛУШАЈ!

АУТО! ТО СУ ОНЕ ХУЉЕ КРЕНУЛЕ ЗА НАМА! НЕЋЕ ИМ БИТИ ТЕШКО ДА НАМ УЂУ У ТРАГ!
ВРУМ!
АЛИ, МИ ЋЕМО ИМ ДОСКОЧИТИ!

НАСТАВИЋЕМО ПУТ ПРЕКО ЗАЛЕЂЕНЕ РЕКЕ!

ПРОКЛЕТСТВО! НЕ ВИДИМ ПСЕЋЕ ТРАГОВЕ!
МОЖДА СЕ КРЕЋУ РЕКОМ!

НЕЕ! НИСУ ПСИ ТОЛ'КО ПАМЕТНИ! НАЛЕТЕЋЕ ВЕЋ ОНИ НА НАС!

НЕКОЛИКО ЧАСОВА КАСНИЈЕ, КАД СУ СВИ ПАЛИ С НОГУ...
... ДЕВЕДЕСЕТ СЕДАМ, ДЕВЕДЕСЕТ ОСАМ, ДЕВЕДЕСЕТ ДЕВЕТ! СВИ СУ НА БРОЈУ!
МОРАЈУ ДА СЕ ОДМОРЕ! А НЕ МОГУ НИ БЕЗ ХРАНЕ!

ЗНАМ! ЕВО ОВЧАРА КОЈИ ЋЕ НАМ СИГУРНО ПРУЖИТИ ЗАКЛОН У НЕКОЈ ШТАЛИ!
ПОНГО! ОЧЕКИВАЛИ СМО ТЕ! ПУКОВНИК НАМ ЈЕ ЈАВИО!
А ШТА ЋЕМО С ХРАНОМ?

НА СРЕЋУ, НАШЛА СЕ И ХРАНА...

НЕ ЗНАМ ШТА БИ БИЛО С ЊИМА ДА НИЈЕ ВАС!

СРЕЋНЕ СМО ДА МОЖЕМО ДА ВАМ ПОМОГНЕМО!

ПОЛАКО, ДЕЦО! ИМА ХРАНЕ ЗА СВЕ!

СРК! СРК! СРК!

СУТРАДАН УЈУТРО СВИ СУ СЕ ОСЕЋАЛИ СЈАЈНО И МОГЛИ СУ ДА НАСТАВЕ ПУТ...

ЕНО ЛАБРАДОРА ЛАКИЈА! ИЗГЛЕДА ДА НАС ТРАЖИ!

ПОНГО! ПОНГО!

ОБЕЗБЕДИЛИ СМО ВАМ ПРЕВОЗ ДО ЛОНДОНА! ИЋИ ЋЕТЕ КАМИОНОМ!

ДИВНО!

ИМА ЛИ МЕСТА ЗА СВЕ НАС ?

НАРАВНО!

МОЈ ЉУБИМАЦ ЈЕ КОВАЧ! СКЛОНИЋЕТЕ СЕ КОД ЊЕГА!

И...

ЕНО КАМИОНА У КОЈИ ЋЕТЕ ДА СЕ УКРЦАТЕ! ТРЕБА САМО ДА ПРЕЂЕТЕ УЛИЦУ!

ПОНГО, ГЛЕДАЈ! ПРЕКО ПУТА СУ ОНА ДВОЈИЦА ШТО НАС ЈУРЕ!

ЏЕСПЕР И ХОРАС! НАС ТРАЖЕ! КАКО ЋЕМО ДО КАМИОНА ?

ВАЉДА НЕЋЕ ТУ ДА СТОЈЕ СВЕ ВРЕМЕ!

О, НЕ! СТИЖЕ ЈОШ ЈЕДАН АУТО, А У ЊЕМУ ЈЕ...

БРРРР!

ШКРИИИП!

ЗНАЛА САМ ДА ЋЕТЕ ВАС ДВОЈИЦА ДА УПРСКАТЕ СТВАР!

НЕ СРДИТЕ СЕ, ГОСПОЂО! МИ СМО ИМ НА ТРАГУ! СИГУРНО СУ У ОВОМ ГРАДУ!

ПРЕТРАЖИТЕ ОНДА СВАКИ КУТАК И НЕ ИЗЛАЗИТЕ МИ НА ОЧИ БЕЗ ОБАВЉЕНОГ ПОСЛА!

ДА, ДА!

РРРРРР!

О, ПОНГО, КАКО ЋЕМО СТИЋИ ДО КАМИОНА?

ИМАМ ИДЕЈУ!

ВИДИШ ОНУ ГОМИЛУ ГАРЕЖИ! ПРЕТВОРИЋЕМО СЕ, ДЕЦО, У ЛАБРАДОРЕ! ПОЧНИТЕ ДА СЕ ВАЉАТЕ!

ЈУХУУУ!

МАЛО КАСНИЈЕ...

САМО БЕЗ ПАНИКЕ! ПЕЊИТЕ СЕ ПОЛАКО!

БОЈИМ СЕ, ПОНГО!

НЕМАШ ЧЕГА, ДРАГА!

ЈА ТО ЊУ САМО ТЕШИМ...

ПОНГО! ЕВО ОПЕТ ГРДЕЛЕ!

ПРАВИ СЕ ДА ЈЕ НЕ ПРИМЕЋУЈЕШ! СЕДАМДЕСЕТ ПЕТ, СЕДАМДЕСЕТ ШЕСТ...

ТРУУ!

ШКРИИП!

ЈОШ МАЛО, ПА ПОЛАЗИМО! ДЕВЕДЕСЕТ ЈЕДАН, ДЕВЕДЕСЕТ ДВА...

ХЕЈ, ДРУГАР, ПАЛИ МОТОР!

ПОЛАКО! НЕ ЖУРИ НАМ СЕ МНОГО!

НЕКИ ЦРНИ ПСИ СЕ УКРЦАВАЈУ У ОНАЈ КАМИОН! НИСУ ВАЉДА... НЕ, ТО ЈЕ НЕМОГУЋЕ!
ПОЖУРИТЕ, ДЕЦО!

...ДЕВЕДЕСЕТ СЕДАМ, ДЕВЕДЕСЕТ ОСАМ! ЈЕДНО НЕДОСТАЈЕ!
ТАТА!
ТО ЈЕ РОЛИ!

ПОЖУРИ, РОЛИ! МОТОР ЈЕ УПАЉЕН!

О, НЕ!
ПАФ!

СНЕГ ЈЕ СПРАО ГАР СА ТЕБЕ! ПРОПАЛИ СМО АКО ТЕ УГЛЕДА!

ТО СУ ОНИ! МАСКИРАЛИ СУ СЕ!
ВРУУМ!

ЏЕСПЕРЕ! ХОРАСЕ! ЕНО ИХ У ОНОМ КАМИОНУ! ЗА ЊИМА!

САД СМО БЕЗБЕДНИ, ПОНГО!
ЈОШ НЕ! ПРАТЕ НАС ОНИМ КАМИОНЕТОМ!

САД ЋУ МАЛО ДА ГА ЋУШНЕМ СА СТРАНЕ!
МИСЛИШ ДА ТО МОЖЕМО ОВОМ НАШОМ КРНТИЈОМ?

БЕЗ БРИГЕ, ДРУГАР! УЧИНИО САМ ТО ВЕЋ ХИЉАДУ ПУТА!

МАКНИ СЕ МАЛО!
ХЕЈ! ШТА ТО РАДИТЕ?
ДУМ!

ПОКУШАВАЈУ ДА НАС ИЗГУРАЈУ С ПУТА!
ДЕЦО, ЛЕЗИТЕ И ЗАГРЛИТЕ СЕ!

НЕСПОСОБЊАКОВИЋИ! И ЈА С ТАКВИМ ТИПОВИМА ДА ИМАМ ПОСЛА! САМА ЋУ СЕ ПОБРИНУТИ ЗА ОВАЈ КАМИОН!

МАКНИТЕ СЕ, ГЛУПАНИ! ПОКАЗАЋУ ВАМ КАКО СЕ ТО РАДИ!
ШТА?
ПАЗИ!
!
ВРРРР!

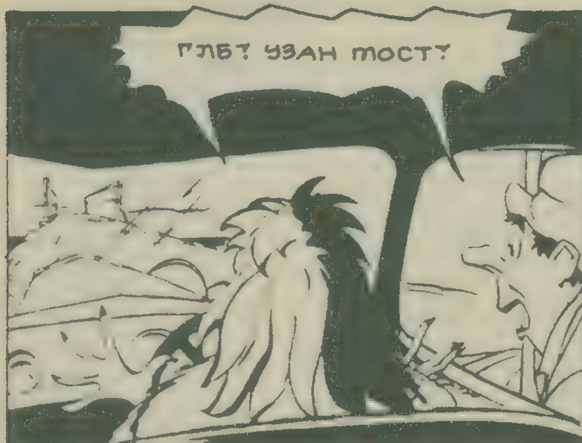
ГЛБ! УЗАН МОСТ!

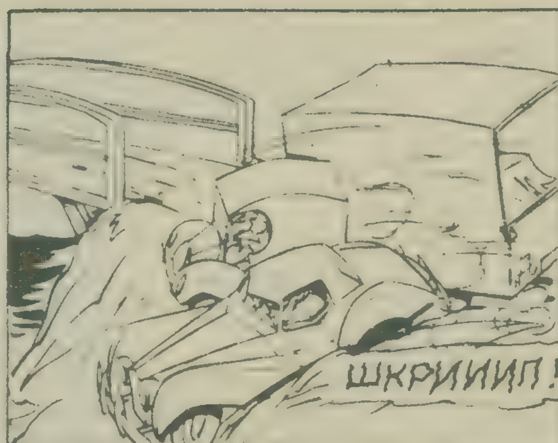
ШКРИИИИП!

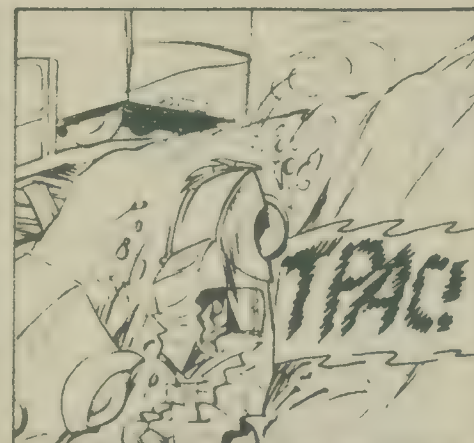
ТРАС!

ВИ... ВИ... ОХ! БУААААА!

КАСНИЈЕ...
♫♪ ГРДЕЛА, ГРДЕЛА, ТИ СИ ПУНА ЗЛОДЕЛА ... ♪♫
МОЈА ПЕСМА ЈЕ ПОСТАЛА ХИТ! ЗАРАДИЛИ СМО МНОГО ПАРА! ПА ИПАК, ОВО ЈЕ ЗА МЕНЕ НАЈТУЖНИЈА НОВА ГОДИНА!
ЗНАМ, ДРАГИ! НАШИ ДАЛМАТИНЦИ...
СЛУШАЈТЕ!
АВ! АВ!

ТО ПОНГО ЛАЈЕ! ВРАТИО СЕ!
АВ! АВ!

ПОНГО! ПЕРДИТА! ПРОНАШЛИ СТЕ СВОЈЕ МАЛИШАНЕ...
АВ! АВ! АВ!
И НЕ САМО ЊИХ!

ИМА ИХ СТО, СИГУРНА САМ! ШТА ЋЕМО С ЊИМА, ДРАГИ?
ПА, ОСТАЈУ С НАМА, НАРАВНО!

А ПОШТО ЈЕ ОВО МАЛА КУЋА, МОРАЋЕМО ДА СЕ ПРЕСЕЛИМО У НЕКУ ВЕЛИКУ С ПРОСТРАНИМ ДВОРИШТЕМ!
НАЗВАЋЕМО ЈЕ СТО ЈЕДАН ДАЛМАТИНАЦ!
СРЕЋНА НОВА ГОДИНА!
КРАЈ

ХИТ 83

РОК ЛИЧНОСТ ГОДИНЕ

ДЕЈВИД БОУВИ

Нема никакве сумње да је ово по много чему била година Дејвида Боувија. На данашњој светској рок сцени, којом влада помодарство што често води у безличност, Боуви се издваја као ретка, комплетна ауторска личност. Током своје изузетно дуге и успешне каријере он се непрестано мењао и прилагођавао времену које је одсликавао музиком, текстовима, представом, изгледом, а при том увек остајао особен и доследан. 1983. година донела је „Мршавом Белом Војводи" незапамћен тријумф. Албум „Let's Dance" и са њега скинути синглови са насловном и песмама „China Girl" и „Modern Love" заузимали су током целе протекле сезоне највиша места на свим светским топ листама. Турнеја названа по стиху из песме „Let's Dance" – „Озбиљна месечина" спада међу ретке спектакуларне концертне догађаје године, при чему је заувек одбачена театралност и концептуализам ранијих програма. Дејвид Боуви 1983. није више ни Зиги Стардаст ни Мајор Том већ човек који једноставно и без икакве маске излази пред своју публику и пева јој песме које воли. Неки то зову комерцијализација, али можда је права реч ипак – зрелост.

Ако се свему реченом дода да је филмски свет поздравио две веома запажене Боувијеве улоге у филмовима „Срећан Божић Господине Лоренс" и „Глад" јасно је да око избора личности године није било много дилеме. Како тренутно ствари стоје, не би било чудно ако резултат буде исти и наредне сезоне.

ПЕСМА ГОДИНЕ

КИНЕСКИЊА
(CHINA GIRL)

музика и текст: Дејвид Боуви и Иги Поп

I could escape this feeling with my China girl
I feel a wreck without my little China girl
I hear her heartbeating loud as thunder
Saw they stars crashing
I'm a mess without my little China girl
Wake up mornings where's my little China girl
I hear her heart's beating loudest thunder
Saw they stars crashing down

I feel a-tragic like I'm Marlon Brando
When I look at my China girl
I could pretend that nothing mean too much

When I look at my China girl
I stumble into town just like sacred cow
Visions of swasticas in my head
Plans for everyone
It's in the white of my eyes

My little China girl
You shouldn't mess with me
I'll ruin everything you are
I'll give you television
I'll give you eyes of blue
I'll give you man who wants to rule the world

And when I get excited
My little China girl says
Oh baby just you shut your mouth
She says...sh-sh-shhh.

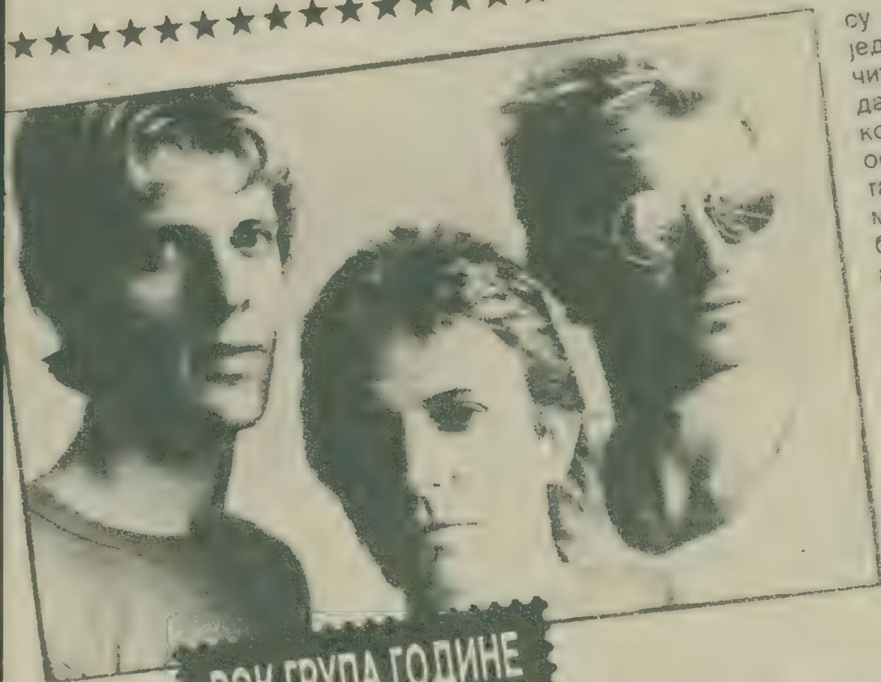

РОК ГРУПА ГОДИНЕ

THE POLICE

Готово да чудно звучи данас присећање на не тако далеку 1978 годину када се трио Полис појавио у мору „новоталасних" група, које су оличавале борбу против дотадашњег поретка у светској рок музици и њеног окошталог стар-система. Полис су 1983. године највеће звезде једног новог и не толико различитог рок-поретка. У години када је Стинг, певач, басиста и композитор групе био прилично окренут раду на филму, гитариста Енди Самерс експериментима са другим музичарима, а бубњар и оснивач састава, Стјуарт Копленд филмској музици, највероватније је било очекивати распад чувеног трија. Међутим, Полис су се окупили и вратили бољи него икада. Албум „Synchronicity" је вероватно њихово до сада најквалитетније дело, а песма „Every Breath You Take" један од највећих хитова прошле године. Успех је потврђен и серијом сјајних концерата тако да Полис остају међу оним ретким извођачима који одолевају кризи „живог" наступања. Тројица „плавушана" имају ону несвакидашњу хемију која их чини великом групом – музикалност, машту, изванредно инструментално умеће и аутентичну рок звезду Стинга. Ова формула обезбеђује им овогодишњи трон и вероватно блиставу будућност.

'83. ЋЕ БИТИ ПАМЋЕНА И ПО...

Експанзији електронике и све већем коришћењу компјутерских уместо живих бубњара... Поновном пробоју енглеске музике на америчко тржиште... Пит Таусенд је одлучио да ипак остари у миру... Ролингстоунси се и даље не предају... Кис су скинули маске... Јан Гилан приступио некада конкурентима из групе Блек Сабат... Сајмон и Гарфанкел имали су заједничку турнеју, али је онда Пол избрисао Артов глас са тек снимљене плоче... Аустралијанци имају све више добрих група... Ким Вајлд је скинула панталоне... Сијуси и Баншиз свирају Битлсе... Видео... Видео... Видео...

СУПЕРСАСТАВ 1983.

СВЕТСКА СЦЕНА

Певач: Бој Џорџ (Culture Club)
Певачица: Ени Ленокс (Eurythmics)
Гитариста: Марк Нопфлер (Dire Straits)
Басиста: Ник Бегс (KajaGooGoo)
Клавијатуриста: Ник Роудс (Duran Duran)
Бубњар: Електронски

ЈУГОСЛОВЕНСКА СЦЕНА

Певач: Жељко Бебек
Певачица: Беби Дол
Гитариста: Р. М. Точак
Басиста: Бруно Лангер
Клавијатуриста: Лазар Ристовски
Бубњар: Ђиђи Јанкелић

АЛБУМ ГОДИНЕ

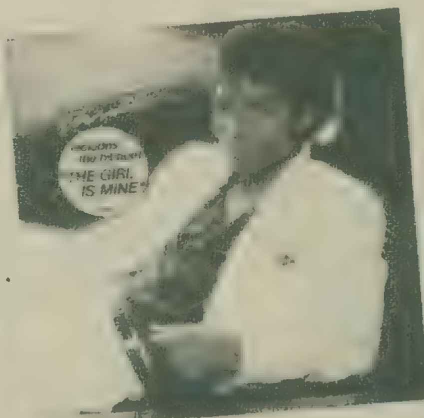

МАЈКЛ ЏЕКСОН – „THRILLER"

Једна од поп личности по којима ће се највише памтити 1983. година је свакако Мајкл
Џексон, певач и композитор чијој плочи „Thriller" и поред јаке конкуренције Боувијевог
„Let's Dance" и „Synchronicity" групе Полис, дајемо титулу „албума године".
После великог успеха Џексоновог претходног остварења „Off The Wall" било је доста
сумњи, да ли је могуће надмашити већ постигнути квалитет. „Thriller" је на најбољи мо-
гући начин распршио све дилеме. Уз маестралну продукцију Квинсија Џонса и помоћ
првокласних гостујућих музичара међу којима су Пол Макартни, Еди Ван Хален и чла-
нови групе Тото, Мајкл Џексон је направио албум који може да послужи као еталон
првокласне хит плоче. Чињеница да је са „Трилера" скинуо чак 5 хит синглова („The
Girl Is Mine", „Billie Jean", „Beat It", „Wanna Be Startin' Somethin'" и „Thriller") довољно
говори сама за себе.

ОД А ДО Ш

ЈУГО РОК '83

Атомско склониште се сасвим посветило пробоју на америчко тржиште.

Бијело Дугме је „Успаванком за Радмилу М." повратило старе позиције.

Ваљак је наставио континуитет добрих плоча и сјајних концерата.

Горан Бреговић је први југо-рокер на путу око света.

Данијел је захваљујући успеху на „Песми Евровизије" најтиражнији певач '83.

Ђурђица је напустила Нове Фосиле.

Електрични Оргазам је снимио плочу са „мелодијама њихове младости".

Жељко Бебек и...

Зана су снимили дует „Јабуке и вино" који се налази на новој плочи Зане.

Идоли су „Чоколадом" најзад поставили себе на право место.

Јагоде (Дивље) су немилосрдно шпартале концертним подијумима.

Ксенија је објавила први албум.

Лаза Ристовски је стекао пуно поклоника својим инструменталним плочама.

Љубав је била доминантна тема песама... Као и увек.

Море се вратило на сцену уз помоћ изврсне певачице Дорис Драговић.

Нови Фосили су се снашли и без Ђурђице.

Њујорк нема никакве везе са нашом поп сценом, али треба попунити слово.

Оливер Мандић је и другим албумом доказао да је јединствена појава.

Прљаво Казалиште поново певачки предводи Даворин Боговић.

Рибља чорба је мировала, али је Рајко Којић издао соло-макси-сингл.

Слађана Милошевић се појавила после дуге (чак предуге) паузе.

Тунел је постао квартет.

Ћивокацут Анирам је слика у огледалу Марине Туцаковић, најзапосленије текстописачице '83.

У шкрипцу су били највеће изненађење са одличним албумом „О Је"

Филм је поново у пуној форми са једним од најбољих албума 1983.

Хала београдског сајмишта поново активирана за рок концерте.

Центар за инострана гостовања био је Загреб. Најважније – Дајер Стрејтс.

Чолић Здравко је рекао „Шта ми радиш" и остао најбољи југо-поп-певач.

Џони Штулић је са новом поставом Азре промовисао плочу широм земље.

Шарић Драгана је дефинитивно постала Беби Дол и прославила „Рудија".

ИПАК СЕ ОКРЕЋЕ!

ДА ЛИ ЈЕ ОСТВАРЕН ЧОВЕКОВ ВЕКОВНИ САН?

ЧЕТИРИ СТОТИНЕ ИНЖЕЊЕРА САМО ИЗ АМЕРИКЕ УЗАЛУД ПОКУШАВА ДА ОТКРИЈЕ ТАЈНУ ЈЕДИНСТВЕНОГ ИЗУМА КОМЕ ЈЕ И НАЈУГЛЕДНИЈИ СВЕТСКИ ЧАСОПИС ЗА НАУКУ ПОСВЕТИО ДЕСЕТАК СВОЈИХ СТРАНИЦА. PERPETUUM MOBILE ИЛИ НЕШТО ДРУГО?

Затворен у велику стаклену кутију и ослоњен на два вертикална држача, окреће се полако, непрекидно и увек истом брзином – двадесет један обртај у минуту – као да је хронометар. У ствари, то је сасвим обичан точак од бицикла, али без гуме. И без ланца који га покреће. Нема ни кабла, цеви или било чега другог што би, можда на неки скривен начин повезивало точак са извором енергије. А он се окреће, као неким чудом, већ више месеци. Креће се, може се слободно рећи, стално и самостално. Једном речи, прави perpetuum mobile..

Сви у салон

Ову невероватну вест сви су примили са резервом, али се још једном пошло од онога – никад се не зна... Зато и није чудо што се, ништа мање него четири стотине инжењера само из Америке сјатило пре неколико недеља у изложбени салон „Мекормик плејс" у Чикагу где се точак и сада налази.

Сви су се они узалуд трудили да открију тајну – можда трик. Истовремено су у Енглеској две групе студената наоружане свим могућим инструментима, даноноћно пребирале по документацији и завиривале у најситније детаље овог „немогућег пројекта". Узалуд. „Наука 83" часопис Америчког друштва за унапређење науке, посветио је десетак својих најчитанијих страница теми која је одувек привлачила људе – конструисати механизам који сам производи енергију неопходну за његово покретање и самим тим може да ради бесконачно дуго? Да ли је могуће да је Дејвид Џонс.. хемичар из Њукасла у северној Енглеској заиста успео у томе.

Јер, конструисање уређаја који би обављао рад ни из чега противи се једном од основних закона природе који је садржан у првом ставу термодинамике. Ту се каже да је енергија неуништива, да је немогуће створити је ни из чега и да она може само да пређе из једног облика у други. У супротности са овим законом не би био једино уређај који би топлотну енергију неког извора претварао у механичку. Био би користан као и perpetuum mobile, јер би се хлађењем огромних количина морске воде, на пример, добиле велике количине енергије. Међутим, то је у супротности са другим ставом термодинамике који каже да се енергија из топлоте добија само онда кад постоје два извора различите топлоте. Хлађењем топлијег и грејањем хладнијег могуће је добити део енергије у облику механичке радње. Али...

Perpetuum mobile, је вековни сан генерација физичара, инжењера, проналазача, професионалаца и дилетаната. Сви су то покушавали, почев од Леонарда да Винчија, користећи се променом равнотеже, магнетизмом, испаравањем и кондензовањем гасова, разменом топлоте у течностима, привлачном снагом молекула, па чак и разликом у тежини између сувих сунђера и сунђера натопљених водом (идеја Енглеза Виљема Конгрива из 1827. године). Али, све је то досад било узалуд.

Неће да каже

Хемичар Дејвид Џонс нема никаквих обзира према својим претходницима. Тврди да су обични занесењаци, сањалице, незналице, људи чије се творевине нису помериле ни за један једини милиметар. У својој радионици, уствари некадашњој летњој кухињи иза једне старе породичне куће на периферији града, у којој живи потпуно сам окружен књигама, пројектима, инструментима и ретортама и где осим њега више нико не улази, и сада има бар две машине које се самостално крећу.

– Радим по наруџбини и имам своје покровитеље, а ово је мој највећи успех – каже он. – Пред изложбу научних достигнућа у Чикагу био сам у великој невољи: није ми полазило за руком да покренем свој механизам. Онда ми је, усред ноћи, синула идеја. Око два ујутро скочио сам из кревета, сишао у лабораторију, и за неколико часова све је било урађено.

– Ако је стално самостално кретање немогућа ствар, а верујемо у грану физике коју називамо термодинамика, нема разлога да не кажем да сам заиста постигао нешто јединствено – наставио је Џонс. – Да не бисте лупали главу, рећи ћу вам да сам на посебан начин искористио већ познате принципе на које нико пре мене није рачунао. То је све.

Ново изненађење

Да би што више збунио оне који нису довољно упућени, Џонс је прибегао и неким лукавствима. На пример, унутар кутије, на главним тачкама поставио је четири велика магнета, а око самог точка правилно распоредио неколико металних плочица. Ту су и две фото-ћелије. Све ово изазива интересовање али не говори ништа посебно.

Други „точак" који је Џонс ових дана начинио за једну енглеску фирму много је савршенији од првог и што је најинтересантније, његово кретање, како сам каже, заснива се на принципу који је чак другачији!

Хемичар из Њукасла, изгледа, пријају научни изазови, понајвише оно што се граничи са немогућим. Од своје осамнаесте године он сваке недеље, под псеудонимом Дедал, објављује у „Новом научнику" по један чланак којим представља своје фантастичне пројекте као што су, на пример, чизме на водену пару – за ходање по води, аутобус без шофера којим колективно управљају сви путници, сваки својим воланом али под контролом компјутера, и слично.

Завод за патенте још разматра његов, можда, епохални изум. У међувремену Џонс се припрема за нови посао: покушаће да разреши загонетку која одавно мучи теоретичаре билијара – може ли и на који начин лоптица која удари у другу да пренесе, осим силе и ефекат кружног кретања.

Шта ако може!? Изгледа да ништа није немогуће...

Д. В.

Енглески проналазач Дејвид Џонс у својој лабораторији у Њукаслу. Задовољно показује свој изум који би могао да обележи једну епоху. Perpetuum mobile је одувек био сан сваког научника. Лево је пројекат из осамнаестог века.

БИМ И БУМ

ГДЕ ЈЕ МОЈА ТОРТА?
ЗНАМ ЧИЈЕ ЈЕ ТО МАСЛО!

ЕВО, МАМА ПОГЛЕДАЈ! ТО ЈЕ ОСТАЛО ОД ТВОЈЕ НОВОГОДИШЊЕ ТОРТЕ!
А, ТАКО ЗНАЧИ! Е, ПА ОНДА...

ОВО ЋЕ ВАС НАУЧИТИ ДА СЕ ДРЖИТЕ ДАЉЕ ОД МОЈЕ ТОРТЕ!
ДА, НАУЧИ ИХ ПАМЕТИ, МАМА!

А САД НАПОЉЕ И ДА ВАС НИСАМ ВИДЕЛА У БЛИЗИНИ!

ПОЖУРИ, ЕВО ГА КАПЕТАН!
НЕ БРИНИ! СТИКИ ЋЕ ДОК ЈЕ ЛЕПАК ЈОШ МОКАР!

ХМММ! КАКАВ МИРИС! МОГАО БИХ ДА ЈЕ СМАЖЕМ... ЗНА СЕ КО ЋЕ БИТИ КРИВ!

И, ЗАПАМТИТЕ -НИКАКВИХ МАНГУПЛУКА И БУРГИЈАДА ОКО НОВОГОДИШЊЕ ТОРТЕ!
ОБЕЋАВАМО! ДОБРО СМО НАУЧИЛИ ЛЕКЦИЈУ!
МИ ЈЕСМО! АЛИ КАПЕТАН...

УСПЕО САМ! НИСУ МЕ ВИДЕЛИ! А САД БРЗО У ШИПРАГ!
А, ТУ СИ...
A. De Cesare

БРЗО, САКРИЋУ САМО ОВАЈ КОРПУС ДЕЛИКАТЕС! ШТА? НЕ МОГУ...
11-28

ДАКЛЕ?
ДИВНА ТОРТА, МАМА! ПОСЛУЖИ СЕ... ОВАЈ... ИЗВОЛИ...

ИЗВОЛИ ТИ, КРАДЉИВЧЕ И ИЗЕЛИЦЕ!
ПЉУС!
КАПЕТАНЕ, ПОЛАКО С ТИМ КАЛОРИЈАМА! ХИ-ХИ-ХИ!

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

МАРСОВАЦ И МАЂИОНИЧАР

Евелин Смит

ЛИНДИНО ЛИЦЕ ЈЕ БИЛО ЗЕЛЕНО, ЊЕНА ТРИ ОКА СИЈАЛА СУ РУЖИЧАСТИМ СЈАЈЕМ, ИМАЛА ЈЕ ЧЕТИРИ РУКЕ УМЕСТО ДВЕ. АЛИ, АГЕНТ НИЈЕ ОБРАЋАО ПАЖЊУ НА ЊУ, С НЕОПИСИВИМ УЖАСОМ БУЉИО ЈЕ У МЕНЕ.

Од раног детињства навикао сам да ме они следе. Никад нисам био усамљен: поред мене увек је био један гуштерасти Зок са Марса, који је изгледао прилично застрашујуће. Никад ми нису нашкодили, јер им је било потребно толико енергије да се пројектују са Марса на Земљу да им ништа није остајало да спроведу у дело неку од својих злослутних егзекуција.

Зок не прати било кога. Пре двадесетак година мој отац, скромни мађионичар, придружио се једној од ретких експедиција за Марс. Биле су ретке, јер Марсовци, тј. Зокови сматрају људска бића правом посластицом на трпези, што баш не стимулише многе да посете ову планету, као што можете и претпоставити. Причало се да је тата био толико погођен када је З-Зик, њихов император, у сласт појео његовог пријатеља, да је заузврат и освету, али не у сласт, већ са гађењем, појео императоровог младог престолонаследника. Нисам баш много веровао у ту причу и није ми било јасно како се онда могао вратити на Земљу. Јер, мој отац није баш некакав феноменалан мађионичар. Ипак, овај инцидент са путовања на Марс га је избацио у прве редове популарности и омогућио му да отвори малу продавницу љубавних напитака, чаролија и ситне магије, која нам је обезбеђивала удобан живот.

Знате, до двадесетог века то и није било неко признато занимање. Његова улога у друштву сводила се на срамно низак ниво. Тек када су открили да сви светски научници: атомски физичари, кибернетичари, астрономи, астрофизиолози и остали нешто мрмљају и абракадабрицу приликом конструисања својих великих открића, атомске бомбе, свемирских бродова, џетова и телевизије, мађионичарство је попримило своје право обличје и заузело

достојно место у друштву. Тај период смо назвали Доба сазнања и препорода, а ствари су кренуле набоље. Доспели смо до становника других планета, а неки су, на жалост, стигли и до нас. Срећа је да Зокови нису имали снагу извршења сличну моћи пројектовања, јер бисмо ми Бенети свакако настрадали. Ретко ког су пратили као нас. Ту није било никакве сумње.

То ме доводи до мог 21. рођендана када ми је отац рекао:

– Сине, желим да ми постанеш партнер у радњи. Болестан сам и хоћу да будеш обезбеђен кад умрем.

– Оче, знаш да не желим да се бавим малим пословима. Хоћу да напустим Соларни систем и да се пројектујем ван галаксије.

Тужно је одмахнуо главом: – Боб, и мудрији људи од тебе су покушали и доживели неуспех. Имали су бродове...

– Какви бродови! – прекинуо сам га. – Ја говорим о мисаоној пројекцији, као Зокови! Они су могли да се пројектују у вангалаксијски простор, али пошто су били одвратни снобови и неограничено блазирани, ретко који је то покушавао.

– Не, не! То не смеш да покушаш! То није за Земљане. Сви који су пробали су полудели пре или касније... Обећај ми да нећеш, молим те!

– Глупости! Ево, погледај, могу да подигнем ону енциклопедију...

– Нешто си промрмљао – одврати узбуђено отац када се књижурина подигла. То није мисаона пројекција, већ магија!

– Нисам.

– Онда си то урадио подсвесно. Треба да одеш код психијатра.

– Добро, добро – рекох, јер није имало смисла расправљати се са њим, а и журио сам се на састанак са Линдом. Очешљао сам се, поправио кравату, бацио још један поглед у огледало и звизнуо Зоку на изласку из радње – знао сам да га то изузетно нервира. Нашли смо се у бистроу и као увек, чим сам је угледао постао сам најсрећнији човек на свету. Појели смо велики сладолед и причали.

Вратио сам се мало после поноћи, прошао кроз замрачену радњу и ушао у стан. Отац није седео у трпезарији као обично.

– Где је тата? – упитао сам Тома, који није могао да ми одговори, могао је само да мијаукне. Неће моћи да говори све док му казна не истекне, а то ће бити за осам година. Власти су га претвориле у мачку због примењивања мађионичарства у сврху преваре. Ипак, одвео ме је у спаваћу собу. Отац је лежао на кревету блед и задихан.

– Позваћу лекара! – узвикнуо сам.

– Не, Боб, нема потребе. ја умирем. Нешто морам да ти кажем, сине, нешто мораш сазнати...

– Да, тата?

– Боб, ти си... ти ниси... – Није успео да изговори. Издахнуо је.

Тако сам остао сам у радњи. Могао сам је продати, али сам знао да је очева жеља била да је задржим.

Једно поподне седео сам у радњи чекајући Линду да донесе сендвиче за пикник на који смо се спремали да одемо. Један тип сивих очију и још сивијег беца на реверу улете унутра.

– Боб Бенет?

Признао сам свој идентитет.

– Ја сам из ФБИ и радим на задатку истраживања активности Зока. Сазнао сам да вас прате.

– Нисам их видео већ недељама – рекох. – Уједно, навикао сам се на њих. Не сметају ми. – Желео сам да оде. Био сам гладан.

– Можда би вас интересовало – рече сиви саркастично – постигли су пуну пројекцију.

То је било већ нешто друго. Док су се Зокови врзмали наоколо покушавајући да ме заплаше, све је било у реду, али ако су сада имали моћ да ме... хм... повреде, да не кажем

нешто горе, онда је то било већ нешто друго.

– Шта ми предлажете? – упитах.

– Ставите се под нашу заштиту. Формираћемо даноноћни кордон око вас. Чак и Зок ће размислити пре него што нападне 50-60 наших људи наоружаних до зуба магијом.

– А ако узму други облик – истакао сам? – Како ћете онда знати ко је ко? Могу се прерушити у једног од ваших људи.

– То је најлакша ствар – одврати сиви са осмехом. – Наша технологија је у последње време отишла далеко. Разрадили смо Проналазач Зока.

Показао ми је малу кутију.

– Видите? Када дођемо на сто метара од особе за коју сумњамо да је Зок, притиснемо ово дугменце. Ако је Зок, светло постаје љубичасто.

Притиснуо је дугме да демонстрира. Баш у том часу Линда је ушла носећи сендвиче. Светло је засјало јаким љубичастим сјајем.

Почео сам да урлам од смеха. Ала имате добар Проналазач Зока! Ух!

Лице сивог је пребледело: – Ово одлично ради. Она је ЗОК!

– Глупости, човече! – одвратио сам бесно. – Ово је моја вереница и она свакако није Зок.

– Одлично, ако је тако – рече агент, бесан као и ја. – Доказаћу вам да јесте. Изрецитоваћу магију која претвара све у прави првобитни облик!

Извадио је креду из џепа и написао одговарајуће симболе на патосу. Посматрао сам пажљиво. Државне магије су увек строго поверљиве, па бих ову, ако је запамтим, могао добро да уновчим. Свакако, само ако се покаже ефикасном.

Показала се, Том, морам признати да је много боље изгледао као мачак, претвори се у човека и са великим урликом излетео из радње. Онда погледах Линду. Њено лице је било зелено, њена три ока сијала су ружичастим сјајем, имала је четири руке уместо две. Али, и поред свег тога изгледала ми је лепша него икада. Агент, међутим, није обраћао пажњу на Линду. Буљио је с неописивим ужасом у мене. Погледао сам се: имао сам четири руке, видео у три димензије, једном речју и ја сам био Зок.

Почео сам да схватам:

Значи ја...?

– Да, Ваша Височости. Мађионичар који вас је киднаповао, ваш такозвани отац, претворио вас је у људско биће, иако је тврдио да вас је појео. Зокови су отровни за људски телесни систем, то знају сви, осим Земљана... Са типичном људском сентименталношћу, Бенет вас је одгајио као рођеног сина. Ви сте, наравно, принц З-Зук, престолонаследник. Покушавамо да вас вратимо већ годинама, али тек недавно успели смо да унапредимо технологију мисаоне пројекције до такве снаге да би вам она омогућила повратак. Плашили смо се да се не бисте вратили својевољно...

– Ја... Зок... Марсовац... Принц!!! Галаксије су лежале преда мном!

– Иђи ћу радо – промрмљао сам узевши њене мале четири руке у моје велике четири. – Али, један од услова је да ми будеш жена и да владаш са мном када З-Зик умре, свакако – додао сам брзо.

Три пара трепавица задрхташе и поклопише њене смарагдно зелене образе: – Ја сам твоја З-Зук – прошаптала је.

– Али шта ћемо са овим другом из ФБИ? – упитах. – Не смемо га пустити док не одемо.

– Најдражи, то бар није проблем...

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

аутор ВеМак	ИГРАЧ "ХАЈДУКА" / ВРСТА СПОРТА		РУСКИ ПИСАЦ ИВАН	ФРАНЦУСКИ СЛИКАР АНРИ	ГЛАВНИ ГРАД ГРЧКЕ	ЈЕДНА СОВЈЕТСКА РЕПУБЛИКА	САМОСТАЛНИ ПОДСТИЦАЈ
ПЛАМТЕТИ							
СУРОВ, НЕМИЛОСРДАН							
ЛЕБДЕТИ, ЛЕТЕТИ							
БОРАЦ СА СОЛУНСКОГ ФРОНТА							
ПРЕКРИТИ ФАРБОМ	КОЧИЈАШИ						
"ЊУТН" / ПЕВАЧКИ ГЛАС		"ВЛАСНИК" / ОСЕ СИМЕТРИЈЕ			СЛАВКО ЈАН / РОМЕН РОЛАН		
			РИБА ИЗ ПОРОДИЦЕ КИТОВА / СРЕЋКА				
ПРОЦЕЂЕНА ТЕЧНОСТ							
РИМСКИ БОГ ЉУБАВИ					АНДРИЋ ИВО		
ЗАСУН, ЗАВОРНИЦА (мн.)					СВЕТОЗАРЕВО / МЕМБРАНА		
АУТООЗНАКА БИТОЉА			ДЛАКЕ НА ГЛАВИ / ПИЛОТ				
ПАПАГАЈ				"ПРИМЕР" / НАЈВЕЋА ЦРКВА У ЦАРИГРАДУ			ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА
ПОТКРОВЉЕ						"ЈОД" / ДОПРЕТИ	
ВЕЛИКИ ХОМЕРОВ ЕП							
РАНИЈЕ	НОЋНА ПТИЦА				ЗНАК ЗА КИСЕОНИК		НАША ГЛУМИЦА МИЛЕНА
"ПИКО"		ПРВАК / АНА ПАВЛОВА			"ПАЛАДИЈУМ" / ПОБУДА		
МУШКО ИМЕ							
ПЕСНИЧКА ФИГУРА							
"ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"	ПРЕДЛОГ	ЦЕО, ПОТПУН / ТЕОДОР ДРАЈЗЕР					
ПРОНЕВЕРИТИ							
БИЉКА ИЗ ПОРОДИЦЕ МАСЛИНИЦА							

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: Подгора, образац, сламање, липарит, оне, ина, дериват, а, Ика, и, вијање, амарела, Цл, и, Ер, Ријека, нераст, Исо, три, Тан, ров, жири, Ава, иједан, „Боа", ари, о, С, Ив, стопала, наковањ, Амор, ци.

Драган Јањић — Владислав Гигов

70 карате ката

Књига 70 карате ката представља апсолутну новину на светском тржишту јер даје комплетну обраду седамдесет карате ката из свих светских доминантних стилова, односно све кате које су у употреби у савременом светском каратеу, а **намењене су пракси од почетног па све до највиших мајсторских звања уз компаративну анализу и преглед класичних форми и традиционалних ката.**

Све кате су демонстриране фото-објашњењима за сваку поједину технику уз обимна додатна објашњења детаља извођења појединих техника, праваца кретања, приказа техника са више страна ради потпуног информисања

Књига садржи паралелно са текстом на енглеском, француском и немачком комплетан текст на српскохрватском језику.

Књига је штампана латиницом на **преко 400 страна** на високо квалитетном кунстдрук папиру, корице су у пуном колору — пластифициране, богато илустрована и опрмљена са **преко 4000 фотографија.**

Цена .... 750.—

Издавачко-штампарска радна организација

„ПРИВРЕДНО ФИНАНСИЈСКИ ВОДИЧ“

Патријарха Димитрија 24,
11090 Београд—Раковица

НАРУЏБЕНИЦА — ПЗ/II

Овом наруџбеницом неопозиво наручујем .... ком. књиге:

Драган Јањић — Владислав Гигов:
70 КАРАТЕ КАТА (С-3),
по цени од 750.— дин. ....

Име ....

Презиме ....

Поштански број ....

Место ....

Улица и број ....

....
(Потпис купца)

У случају спора надлежан је редован суд у Београду.

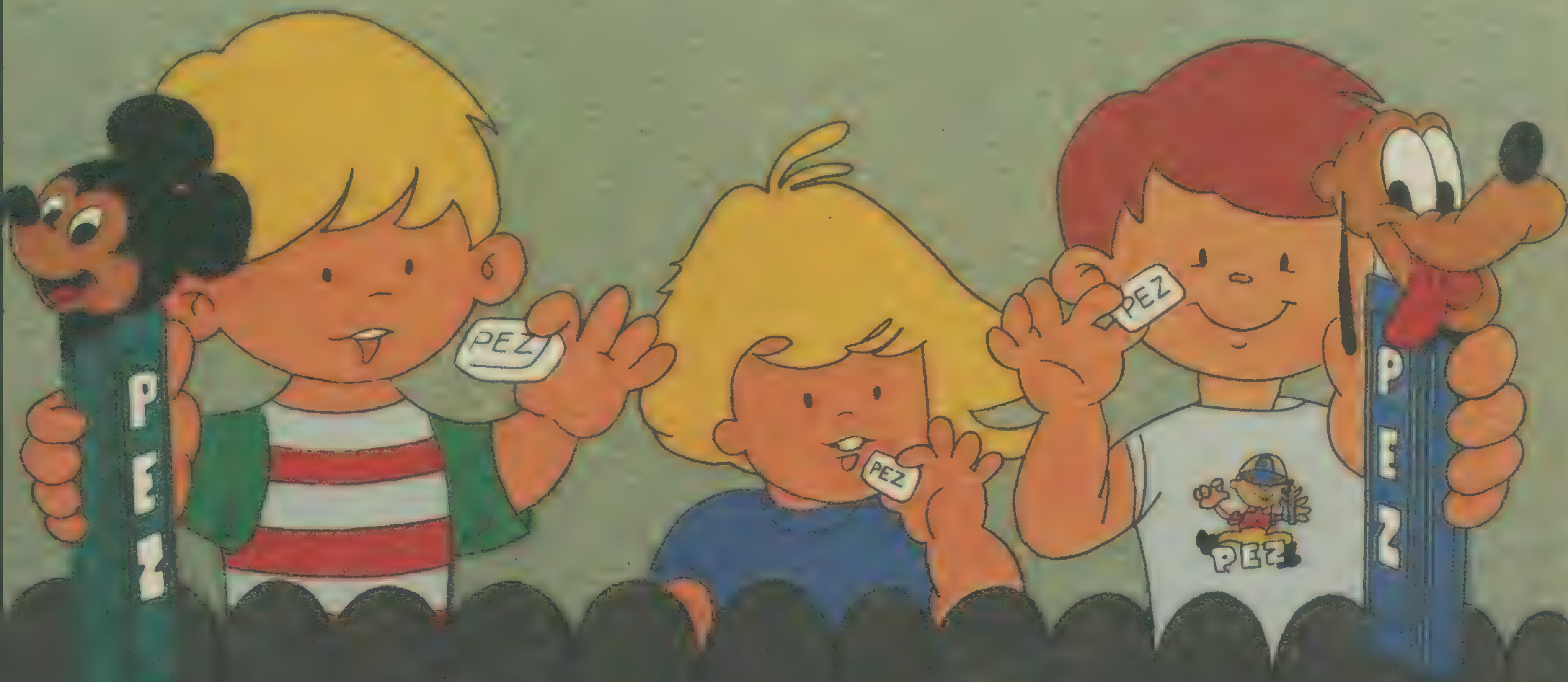

ИЗНОГУД: ТРГОВАЦ ЗАБОРАВОМ

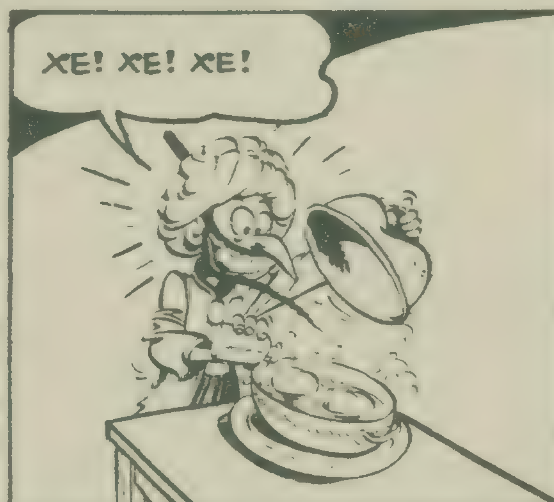

НАФТА, ЗЛ

КАЖУ ДА ДАЛАС БОЛУЈЕ ОД МЕГАЛОМАНИЈЕ: ИМА ПОЗЛАЋЕНЕ СОЛИТЕРЕ, АУТО-СТРАДЕ СА ПО ШЕСНАЕСТ ТРАКА, АЕРОДРОМ ВЕЛИК КОЛИКО СВА ТРИ ЊУЈОРШКА ЗАЈЕДНО, ПА ЧАК И СОПСТВЕНИ – ВЕШТАЧКИ МЕСЕЦ! АЛИ, ОН ДРЖИ И ЧЕТИРИ НЕСЛАВНА РЕКОРДА

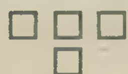

Има један стари виц о Далматинцу, који се вратио из Америке, па када су га његови из малог миста питали како је тамо, одговорио је: „Тамо су комарци ка'туке!" Туке су ћурке, а овај печалбар хтео је рећи – тамо је све огромно. Причу о Даласу не почињемо случајно баш овим вицом: у Даласу је све не огромно него – претерано. Тај тексаски град данас осми по величини у САД са 900 хиљада становника у којем се може наћи „и од птице млеко" (пошто има ко да га плати), нема само једно: историју. До пре сто четрдесет година на месту где он данас лежи биле су само ливаде.

Догодило се то овако. Године 1841. извесни Џон Нили Брајен подигао је колибу на обали реке Тринити, а убрзо су га, како је то већ бивало у годинама насељавања америчког (дивљег) запада, следили и други привучени управо лепим ливадама са добром, сочном травом и пространим пољима просто створеним за гајење памука. Тако је никло сеоце коме су новонастањени наденули презиме тадашњег потпредседника САД Џорџа Мифлина Даласа.

За деценију и по Далас је већ постао градић и тада се догодио први велики преокрет у његовом бујању. На супротној обали реке постојала је такозвана социјалистичка колонија Реунион каквих је у првој половини 19. века било доста у Америци. Настале су према идеји француског филозофа Фуријеа, али су биле кратког века, па је и ова у Реуниону 1858. пропала. Више француских и швајцарских занатлија тада је прешло реку Тринити и заувек остало у Даласу где до тада није било ни колара ни пекара, а поготово не научника као Жилијен Реваншон који је у фуријеовској колонији проучавао биљке и животиње...

Џиновски трговачки центар „Галерија" толики је да би се у њему могли провести дани и дани само у разгледању излога, а он је само један од многих.

Убрзо затим стигла је и до тог места „богу иза леђа" пруга, а са њом зна се, трговци-пионири. Далас је добио типични дућан мешовитом робом у којем је било свих потрепштина за домаћинство, од игле и конца преко димљених шунки до одеће и револвера. (После су од тих дућана постале неке широм Америке па и света чувене робне куће, као што је Ниман-Маркус.)

Само да је што скупље

Међутим, сигурно највећи бум догодио се 10. јануара 1901. године када је на имању Ентонија Лукаса шикнуо гејзир нафте! Био је то прво шок а онда почетак приче о вртоглавом успону у друштво милијардера, не само за срећног Лукаса – који је једино био први – већ и за власнике земље у Даласу, Хјустону, Форт Ворту, Сан Антонију... Друштво петролејских магната који данас управљају светским капиталом.

Нафтни извори довели су у Далас банке, осигуравајућа друштва, трговце и трговце... У времену од другог светског рата наовамо у Даласу се отворило више дућана него било где на свету изузимајући једино Њујорк (који је двадесетак пута већи). Ко је био у Даласу и упознао га каже да је то град болестан од мегаломаније. У њему се уздижу позлаћени торњеви и солитери са златастим стаклима у којима се огледају други солитери, ауто-страде имају по шеснаест трака, а аеродром који се управо ових дана проширује – већи је од сва три њујоршка заједно! Сматра се и да је најефикаснији на свету.

Позлаћена кула нафтне компаније „Сан оил" („Сунчано уље") и симболично и буквално показује да у данашњем свету нафта злата вреди.

Око даласке сатне куле Риунион Тауера окреће се и дан и ноћ џиновски светлећи вештачки Месец који је постао симбол овог града. Домови богатих Далашана не личе на куће за становање, то су палате од којих су неке такве да је Бела кућа у поређењу с њима – играчка.

А у кућама – мраморни подови, фирентинске комоде и венецијанска огледала (све сама „ренесанса"), шкотски столови из 15. века (у већим количинама него што је било Шкотланђана у 15. веку), па фотеље „Луј XV" или постеље са балдахинима а ла Луј VIII. Има и примерака осталих Лујева, а заступљена су и дела ликовних уметности: нигде на свету, кажу статистике, не постоји код колекционара **толико стотина** Пикаса, Ђорђонеа или Енгра... Све по

Можда се неком чини да је оличење кича ова јувелирница? Без бриге, ту ће богати Далашани наћи чиме да украсе себе и своје станове.

ЛАТО, РЕВОЛВЕРИ

седам што би рекли у нашем народу и само да је скупо, не мари ако је и фалсификат кад то нико други не би могао да плати.

Постоји и специјални тексаски стил у одевању. То је каубојски, али какав!

Ово је хол са бифеом хотела „Анатол", месташце да се предахне али и спроведу пословни договори, јер ово је пре свега град магната, банкара и бизнисмена.

Наравно, скупоцен. Мушкарци обожавају сиве „стејтсон" шешире а ла Џон Вејн, чизмице од армадила (оклопника, животињице са кожом сличном крокодилској), часовнике у лежишту од масивног сребра са драгим камењем, дијамантско прстење облика потковице или мамузе од што више карата... А за даме је главни креатор Ђорђо Армани из – Милана (наравно он има „филијалу" у Даласу).

Кад се милијардер разболи

Шта је Далас и шта су његови моћници показује случај милијардера Харолда Симонса који је добио артритис и решио да одвоји осам милиона долара и уступи их даласком универзитету како би овај сабрао највеће светске стручњаке за ту болест и финансирао истраживања! Међутим, највећи специјалисти нису хтели да се саберу у конзилијум за само једног јединог пацијента...

Посебна прича је даласки фудбалски клуб који се зове (наравно) – Даласки каубоји. Они су понос града, екипа која је прва на свету увела електронику у спорт, чији тренери све анализирају на компјутерима како би од милион комбинација у тактику игре увели увек оне најбоље. „Каубоји" наступају на „Тексас стадиону" – чуду од архитектуре (зар би и могао да личи на друге?) за 65 хиљада људи, наравно покривеном.

Међутим, милијардери се ипак не гурају на трибинама. За њих постоји 176 специјалних „ложа" ако се тако могу назвати, јер то су у ствари апартмани са по дванаест фотеља и два телевизора затвореног ТВ система за праћење утакмице „уживо". Али, ту су и телефони, барови са свим могућим пићима – иначе је на стадиону забрањено точење алкохола – затим кристални столови, дебели теписи и уметничке слике на зидовима, па стилски намештај и видео-игре, ако неко пожели... То не значи да ови људи не воле фудбал, напротив, они су као добри Далашани луди за „каубојима"!

Беда и расизам

Међутим, није у Даласу све мед и млеко. У ствари, петролејски магнати и други милијардери са својим златним облакодерима, фараонским банкама и осталим нај-предметима на свету само су острвце у мору сиротиње. Међутим, тај град који настоји да у свему превазиђе све друге пред овим својим лицем остаје глув и нем. Далашани су одбили да приме бесповратну помоћ савезне владе намењену изградњи станова за сиротињу, а то су Црнци који живе у западном делу града, Мексиканци у „Малом Мексику" и многи други чији дани теку у условима непојмљиве беде испод сваког људског стандарда.

Далас држи и разне друге неславне рекорде. Он је био последњи тексаски град који је под притиском најзад прихватио да отвори и мешовите школе за црну и белу децу. Затим, статистике показују да је број убистава, крађа и осталог у њему отприлике двоструко већи него у осталим америчким градовима, на пример: у њему се догоди тринаест убистава на сто људи, према пет у Њујорку, седам у Чикагу или шест у Лос Анђелесу! А зна се и то да међу даласким студентима половина младића и четвртина девојака носе пиштоље свуда са собом, чак и на предавања. Оно што се на другим местима решава песницама, у Даласу се завршава пиштољима – рекао је један њихов професор.

Међу мрачне стране Даласа спада и убиство председника Џона Кенедија 22. новембра 1963, о чему се у Вашингтону управо сада, на двадесетогодишњицу догађаја, снима ТВ драма у три наставка. А на улицама Даласа свих ових година се продају својеврсни сувенири и разгледнице који приказују атентат! Кажу да је то знак осећања кривице које становници Даласа имају због убиства председника.

Ето тако изгледа Далас, град који његови становници називају „Д биг Ди" – велико Д – и који је одиста велик и по богатству али и по беди и по криминалу. Као да му је гесло бити у свему испред других, па макар и у неславном...

М. К.

Једна „типична" трпезарија и један „уобичајени" пријем на ивици (обавезног) базена.

МАЛА ПОШТА П.ФАХ 124

11001 БЕОГРАД МАКЕДОНСКА 29

ПОТОМЦИ ОСУЂЕНИКА

Драги Забавниче, пошто имамо велико поверење у тебе, молимо те да нам помогнеш и пресудиш. Нас неколико поделило је мишљење око формирања енглеске нације. Једни сматрају да су Енглези потомци бивших робијаша послатих из Европе, а други заступају мишљење да је садашњи састав Велике Британије резултат мешања различитих етничких група: Келта, Англа, Саксона, Јута, Римљана, Данаца, Норвежана и Нормана. Најлепше те молимо да нам што пре одговориш јер је осим крупне опкладе у питању и превласт међу генерацијама. С поштовањем и жељом да и даље имаш успеха у раду поздрављају те

ЧИТАОЦИ из Бора

За другу једну нацију, аустралијску, може се рећи да, условно речено, представља потомке осуђеника. Наиме, у старом и средњем веку за овај најмањи континент није се знало али се претпостављало да у јужним морима постоји копно које су средњовековни географи називали Terra australis incognita (Непозната јужна земља). Од Европљана до њених обала најпре су допрли Португалци и Шпанци (Де Топез око 1588), а пре њих вероватно су долазили Индонежани. Подробнија испитивања њених обала почели су Холанђани 1605–6, али нису били заинтересовани за економско искоришћавање релативно неплодне и безводне Аустралије. Тек је енглески морепловац Џемс Кук детаљније испитао континент и прогласио га за енглески посед 1770, а прву насеобину Порт Џексон основали су 1788. енглески осуђеници.

На територији данашње Велике Британије најстарији познати становници била су разна келтска или галска племена (Брити, Пикти, Шкоти). Од старих културних народа до обала Енглеске долазили су Феничани, Грци и Римљани. Римско освајање започео је Јулије Цезар 55. године пре н. е. и завршено је 43. за време владавине цара Клаудија. С обзиром да су Римљани насељавали углавном јужне делове острва, они нису успели да романизују келтске становнике. Током 5. века продрла су германска племена Саси и Англи и успела да покоре знатан део острва и оснују неколико ранофеудалних држава које су се крајем 9. века ујединиле под краљем Алфредом Великим. Енглеску су од 9. века нападали Нормани из Данске и Нормандије. Нормандијски војвода Виљем Освајач заузео је Енглеску после победе над краљем Харолдом код Хестингса 1066. Током 9. и 11. века учврстили су се феудални друштвени односи (изузев у Шкотској где су се до 17. века одржали трагови родовског уређења), а паралелно са овим процесом вршило се стапање келтског становништва, Англосаса и Нормана у један народ – енглески.

ВИДИШ А НЕМА ГА

Желио бих да знам шта је халуцинација а шта фатаморгана. Уједно те молим да ми одговориш гдје могу набавити први број „Политикиног забавника".

ДАМИР ЋАТИЋ, Зворник

Фатаморгана је појава најчешће у пустињи и на мору при којој светлосни зраци, пролазећи кроз топле слојеве ваздуха који су при површини реци, мењају правац и стварају изврнуту слику у ваздуху као у огледалу, на извесним висинама. Ово привиђење чула вида често се бележило као трагична обмана наде у пустињским тегобама и код бродоломаца.

Халуцинација је на изглед слична фатаморгани само што се она јавља код душевно оболелих људи или здравих који имају повремене душевне депресије, или су под дејством опојних дрога или претераних количина алкохола. Халуцинације су најчешће чулне, кад се причињавају гласови и говор, а могу бити и видне, мирисне, окусне или опипне.

Што се тиче првог броја „Забавника" тешко да га можеш набавити, једино ако га неко има, а прочитао је ово твоје писмо, па можда жели да ти га уступи.

СИМПАТИЧНИ И ЗАБАВНИ

Желио бих да у кући држим бијеле мишеве. Можеш ли ми рећи гдје бих могао да их набавим и да ли су они штетни у кући, посебно по здравље?

ЧИТАЛАЦ из Сарајева

Кад се бели мишеви држе чисто и уредно (као уосталом и све остале животиње), не могу да буду штетни. Напротив, то су веома љупке и симпатичне животињице, врло забавне. С обзиром да припадају глодарима, морају да се држе у кавезу јер би у противном прогризле себи пут до слободе. Хране се лако и не захтевају неке специјалне оброке, дајеш им понеки орах, житарице. Белог миша који је у ствари албино форма домаћег миша (без пигментације) можеш да набавиш у некој лабораторији ветеринарског факултета (ако желе да ти га дају), понекад се продају и на пијацама.

МЛАДИ ИЗВИЂАЧ

„Политикин забавник" обожавам да читам. Из њега много научим. Но, да пређемо на ствар. Први пут ти се јављам и надам се да ћеш моје писмо прочитати и одговорити ми. Имам 11 година и

хтела бих да постанем извиђач. Где у Београду могу да се учланим у извиђаче и да ли за то није већ сувише касно?

ИВАНА,
Београд

Савез извиђача у Београду распоређен је по читавој територији града, по општинама. Пошто нам ти ниси написала где тачно станујеш, најбоље је за све информације да се обратиш Савезу извиђача који се налази у Улици Слободана Пенезића 35 или на телефон: 682-532.

У ВЕЖБАЊУ ЈЕ СПАС

Имам 17 година, висок сам 180 cm и тежак 68 килограма. Мој проблем је у томе што, мада нисам дебео, имам сало на грудима. Молим те да ми помогнеш и кажеш шта да радим да бих скинуо то сало.

ДРАГАН,
Бор

Пошто си још у периоду „формирања", твој проблем лако може да се реши појачаним активности-

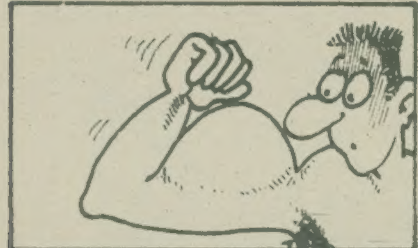

ма. Претпостављамо да у школи играш фудбал, кошарку, рукомет а у слободном времену могао би још да се бавиш трчањем и гимнастиком. Најбоље би било да се посаветујеш са својим професором фискултуре који ће ти тачно одредити вежбе за јачање мишића грудног коша, а кад развијеш мишиће, сало ће се већ само смањити и вероватно током времена готово сасвим изгубити.

АНТИЛОПА ИЛИ ЈАРАЦ

Видим да одговараш на различита питања, па сам помислила да можеш да помогнеш и мени. Мене је одувек интересовала разлика између антилоп и преврнуте коже. Унапред захвална

ЛАНА КРАСИЋ,
Винковци

Права антилоп-кожа (јасно је и теби да се добија од антилопа које настањују стеновите пределе у

Африци) веома је ретка у свету и самим тим врло скупоцена. Оно на шта наилазиш у нашим радњама (исти случај је и у свету) у ствари је преврнута кожа која, већ према томе каквим је шмирглама избрушена, финијим или оним грубљим, може да буде бољег или лошијег квалитета. То је заправо такозвана велур козја, јарећа, телећа, јунећа, говеђа или свињска кожа. Ова последња је и најлошијег квалитета.

ПУТ ДО СПЕЦИЈАЛИСТЕ

Имам проблем због којег, како сам чула, треба да се обратим ендокринологу ради лечења. Зато те молим да објавиш адресу здравствене установе у мом граду.

Читатељка из Новог Сада

Обрати се Клиници за интерне болести у Хајдук-Вељковој 1. Међутим, пре одласка тамо јави се свом лекару који ће пре свега оценити да ли ти је помоћ ендокринолога потребна и ако јесте, дати упут.

БРАТ И СЛАВА

Молим те да објасниш настанак мог имена.

БРАТИСЛАВ,
Лесковац

Братислав је старо словенско име, од брат и слава.

СЕЛЕКЦИЈОМ ДО ШЕСТ ЛИНИЈА

Напиши ми имена шест узгојних линија коња из Липица.

ТИНО СЛАВИЧЕК,
Мостар

Ергелу на имању Липица основао је 1580. године аустријски надвојвода Карло. Вековном селекцијом у њој је узгојена посебна пасмина са шест линија: Pluto, Conversano, Neapolitano, Favory, Maestoso i Siglavy.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
Драган Марковић

Главни и одговорни уредник
Раде Шошкић

Одговорни уредник
Вера Смиљанић

Ликовно-графички уредник
Александар Мартиновић

Издавачки савет:

Владимир Антић, Добривоје Арсић, Ариф Бозаџи, др Радослав Ђокић (заменик председника), др Радомир Животић, Зорица Ивановић, Љубисав Лилић, Каћа Милетић, Бранислава Митровић, Мирјана Моравчевић, Раденко Павловић, Ружица Петровић, Радомир Ристић, Снежана Стаменковић, Јелисавета Суруџић (председник), Зорица Ћеран, Светлана Шухартовић. Чланови савета из редакције: Петар Милатовић, Светлана Ивановић, Александар Мартиновић, Вера Смиљанић, Раде Шошкић.

Редакција:

Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојовић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Петар Милатовић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Неvaјдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Недељка Сташић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

Секретаријат:

Јованка Војводић, Олгица Стаменић, Даринка Тодоровић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд, Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 25 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 276,00 динара, полугодишња 552,00 динара, годишња 1.104,00 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 552,00 динара, полугодишња 1.104,00 динара, годишња 2.208,00 динара.

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" ООУР „Продаја" – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ ГОДИШЊА:

САД	$	35.–
СР НЕМАЧКА	DM	88.–
ШВАЈЦАРСКА	Šfr	75.–
ФРАНЦУСКА	Ffr	248.–
ШВЕДСКА	Škr	255.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТ БАНКЕ" – Београд, број 60811-620-63-257300-00054, уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

ЧЕСТИТКЕ за НОВУ ГОДИНУ

Данас вам поклањамо три честитке, а сами их можете направити и више. Наше цртеже можете прекопирати на хамер и обојити, или ако вам је лакше и немате баш пуно времена можете и њих залепити (пазите да буду залепљени целом површином) на хамер или цртаћу хартију.

Код кловна направите прорезе по цртицама на устима и лептир-машни, а Шехерезади и Деда-Мразу исеците очи, просеците по зару и бради и по дужини обележеној цртицама. Све три честитке просеците по цртицама изнад главе. Честитке пресавијте у правцу стрелица и направите склоп као на цртежима доле. Шехерезади и Деда-Мразу провуците очи кроз прорезе изнад главе, а кловну провуците језик, па врх језика кроз прорез на устима.

Када будете притискали у правцу стрелица ликови ће жмиркати очима (Шехерезада и Деда-Мраз) или ће плазити језик (кловн).

ПРЕСАВИТИ У ПРАВЦУ СТРЕЛИЦЕ

Срећну Нову Годину жели ти

ПРЕСАВИТИ У ПРАВЦУ СТРЕЛИЦЕ

ПРОСЕЦИ ПО ЦРТИЦАМА

Срећну Нову Годину жели ти

ИСЕЦИ

ИСЕЦИ

ПРЕСАВИТИ У ПРАВЦУ СТРЕЛИЦА

ПРОСЕЦИ ПО ЦРТИЦАМА

Срећну Нову Годину жели ти

ПРОСЕЦИ ПО ЦРТИЦАМА

ПРОСЕЦИ ПО ЦРТИЦАМА

трикови БИГ Лалета

САМО ЗА ВАС

КАКО (НЕ)ПОЦЕПАТИ НОВИНЕ

Објасниђу вам тајну трика који сам често изводио и сам. Пред окупљеним друштвом показаћете да можете да поцепате једну страницу из новина које ће се, уз помоћ хокус-покус-препарандус пред њихоним очима опет саставити. Трик делује врло ефектно, то вам гарантујем, а у ствари је врло једноставан. Ви наравно нећете цепати било који лист већ онај који сте претходно припремили, али сви треба да остану у уверењу да није у питању никаква подвала.

На средину новине залепите једну исте величине и ставите је (као на цртежу). Ону новину коју види друштво цепајте по замишљеним линијама које означавају стрелице два пута уздуж, два пута попреко (наравно, пазите да при том не поцепате онај сакривени пресавијени лист). Поцепане делове згужвајте и сакријте у руци (пазите да све то радите на пристојном одстојању од друштва), дуните као прави мађионичар, и брзим покретом раширите овај залепљен лист. Сви ће помислити да сте прави чаробњак кад сте поцепану хартију на њихове очи успели поново да „залепите". Веома је важно да трик не поновите два пута.

КОЛАЧ ДОБИО НОГЕ

Ово је прави трик за новогодишњу ноћ када је трпеза пуна свега па и колача, Узмите шпил карата и неки мањи слаткиш. Раширите шпил и ставите колач на његову ивицу. Својим другарима се претходно окрените лицем нико не сме да вам буде иза леђа да не би видео шта се иза карата догађа. Они треба само да виде „чудо невиђено" – колач ће почети да се шета по ивици шпила!

У чему је штос, сви ће се питати а само ви ћете знати како је колач добио ноге. Претходно ћете припремити чаршћу жицу направљену тако да може да вам се обавије око палца и да буде дужине карата. Узимајући колач забошћете га на крај жице који не сме ни милиметар да извирује. Почећете да шетате палцем (као што цртеж показује) а сви који трик гледају мислиће да је у питању магија, да слаткиш сам шета по рубу карата.

НЕПОСЛУШНЕ ШИБИЦЕ

Откриђу вам два трика са шибицама. За први вам је потребна обична кутија са палидрвцима, један дужи танак ластиш и зихернадла. Отворите кутију и свима покажите да је пуна, затим узмите једно палидрвце и запалите га. Сада кутију пружите неком вашем другару. На његово изненађење кутија ће бити празна. Како вам је пошло за руком да уз помоћ „магичних" речи испразните кутију? Веома просто: у тренутку кад затворите кутију шибице које су у ствари биле залепљене на картону и везане ластишем чији је други крај прикачен за унутрашњост рукава зихернадлом, једноставно ће улетети у рукав. Наравно, треба да ослободите пролаз „летећим" шибицама тако што ћете тај крај кутије једноставно одсећи.

Други трик можда је још узбудљивији. У тренутку кад неког од ваших пријатеља наговорите да упали шибицу све ће, на весеље осталог друштва, излетети на њега као избачене из катапулта. Како ћете то постићи? Опет вам је потребна обична кутија коју ћете за ову прилику мало прилагодити. Потребан вам је мањи федер (може и онај извађен из хемијске оловке) и један дебљи картон који је са бочним делом на коме се припаљује шибица везан неком врстом мање кукице (као на слици). У тренутку кад неко притисне тај бочни део и запали палидрвце. Федер се ослободи и све шибице баци на вашег запрепашћеног друга. Једноставно, зар не?

WALT DISNEY
МИКИ

ХАЈДЕ, ПЛУТОНЕ, РЕД ЈЕ ДА И ТИ ДОБИЈЕШ НОВОГОДИШЊИ ПОКЛОН!

К'О САЛИ-ВЕН...
П

СРЕЋНА НОВА ГОДИНА, МИКИ! ЕВО ПОКЛОНА! СВОЈЕРУЧНА ИЗРАДА...
ЈА... ОВАЈ... ХВАЛА!
МИКИ

АХ... САН СНОВА! КАО ИЗМИ-ШЉЕН ЗА ТВОЈ СТАС...
ЈА... ГЛБ...
П
8-31

СЛЕДЕЋЕГ ЈУТРА...
ХАЈДЕМО, ПЛУТОНЕ! КАКВО ДИВНО НОВОГОДИШЊЕ ЈУТРО!

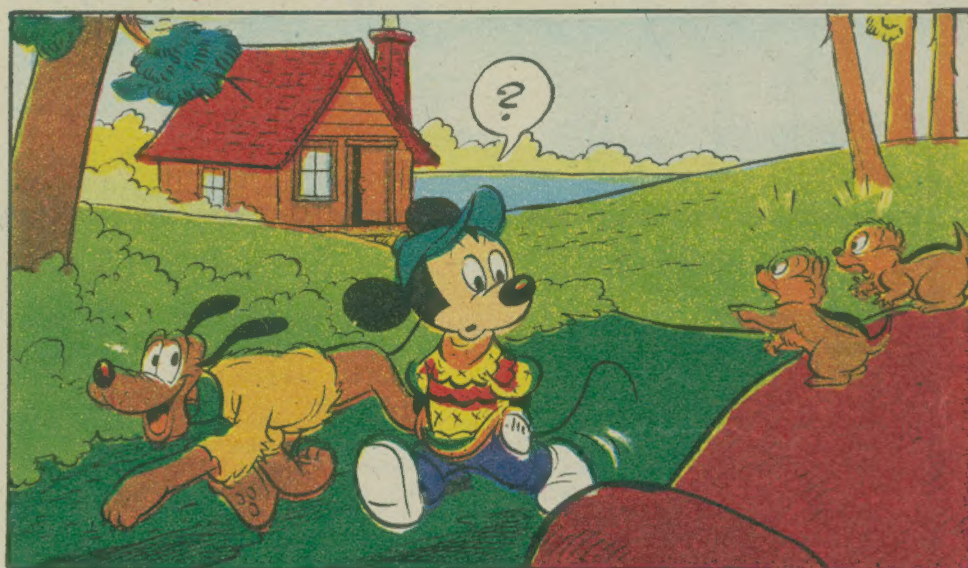
?

ХЕ! ХЕ! ХЕ!

ХИ! ХИ! ХИ!

П
WALT DISNEY